

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ
ΕΙΣ ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟΝ ΤΗΣ ΠΑΛΑΙΑΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ
ΕΠΙ Τῇ ΒΑΣΕΙ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΩΝ

Υ Π Ο
ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ Ν. ΣΙΜΩΤΑ
Καθηγητοῦ Πανεπιστημίου

ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ

Κατὰ τὴν ἐνασχόλησίν μου μὲ τὴν ἐπιστημονικὴν ἔρευναν ἐπὶ τοῦ κειμένου τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, εἵλκυσαν ἑνωρὶς τὴν προσοχήν μου, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, καὶ αἱ περιπτώσεις ἀποκλίσεως τῆς ἑλληνικῆς μεταφράσεως τῶν Ἑβδομήκοντα (ἐφεξῆς Ο') ἀπὸ τὸ μασωριτικὸν ἑβραϊκὸν καὶ αἱ μεταξὺ αὐτῶν ἐμφανεῖς διαφοραί. Ἐνεκα τούτου ἐπεκέντρωσα τὸ ἐνδιαφέρον μου εἰς τὰ σχετικὰ προβλήματα, πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως, διαφωτιζόμενος ἐπαρκῶς ἐπ' αὐτῶν, ἐπιχειρήσω ἐν συνεχείᾳ νὰ συμβάλω μὲ τὰς ἀσθενεῖς μου δυνάμεις εἰς τὴν ἐπίλυσιν τινῶν ἐξ αὐτῶν, καταρτίσας συγχρόνως πρὸς τοῦτο καὶ ἐν στοιχειώδεις ἐρευνητικὸν πρόγραμμα. Ἐκ τῆς ἐρεύνης δὲ ταύτης προήλθον πολλὰ ἐκ τῶν ἑβραϊολογικῶν καὶ παλαιοδιαθηκολογικῶν μελετῶν μου¹. Ἦδη αἰσθάνομαι εὐτυχής, διότι, συνεχίζων τὴν τοιαύτην δραστηριότητά μου ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προσφιλοῦς μοι παλαιοῦ ἐρευνητικοῦ σχεδίου, ἡδυνήθην, μετὰ ἀπὸ ἐπίμοχθον ἐργασίαν, νὰ ἐρευνήσω καὶ πολυαρίθμους ἄλλας περιπτώσεις ἀποδόσεως ἐπὶ μέρους παλαιοδιαθηκικῶν λέξεων ἐκ τοῦ ἑβραϊκοῦ εἰς τὴν ἑλληνικὴν. Πρόκειται συγκεκριμένως περὶ

1. Βλ. κυρίως: *Τὸ ἑβραϊκὸν deber ἐν τῇ μεταφράσει τῶν Ο'*, Θεσσαλονίκη 1964, *Τὸ χωρίον Β' Βασιλειῶν 24,15 κατὰ τὸ κείμενον τῶν Ο'*, Ἀθήναι 1965, *Αἱ ἀμετάφραστοι λέξεις ἐν τῷ κειμένῳ τῶν Ο'*, Θεσσαλονίκη 1969, *Κριτικαὶ παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ Γ' Βασιλειῶν 11,19*, Ἀθήναι 1986, *Ἀμετάφραστοι ἑβραϊκαὶ λέξεις τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης εἰς τὰς ἀρχαίας μεταφράσεις Ἀκύλα, Θεοδοτίωνος καὶ Συμμάχου*, Ἀθήναι 1992. Σχετικὸν δὲ πρὸς τὰ δημοσιεύματα ταῦτα εἶναι καὶ τὸ ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν βραβευθὲν ἔργον μου *Νικήτα Σεΐδου, Σύνοψις τῆς Ἀγίας Γραφῆς κατὰ τὸν ὑπ' ἀριθμ. 483 κώδικα τῆς Ἑθνικῆς Βιβλιοθήκης τῆς Ἑλλάδος. Εἰσαγωγή - Κείμενον - Σχόλια*, Θεσσαλονίκη 1984.

χιλίων πεντακοσίων περίπου τοιούτων περιπτώσεων², καθ' ὧς τρεῖς περιώνυμοι ἀρχαῖοι μεταφρασταὶ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, οἱ Ἀκύλας, Θεοδοτίων καὶ Σύμμαχος, ἀπέδωσαν ἰσαριθμούς ἐβραϊκὰς λέξεις μετ' ἀσυνήθεις ἑλληνικὰς, αἱ ὁποῖαι μάλιστα δὲν ἀπαντοῦν παραλλήλως καὶ εἰς τὸ κείμενον τῶν Ο' ³.

Πολλὰ ἀπὸ τὰς σπανίας αὐτὰς λέξεις, τὰς ὁποίας χρησιμοποιοῦν οἱ προμνησθέντες τρεῖς μεγάλοι μεταφρασταὶ πρὸς ἀπόδοσιν τῶν ἀντιστοιχούντων ἐβραϊκῶν, εἶναι λίαν ἕως ἐξαιρετικῶς δυσχερεῖς, τινὲς μάλιστα ἐξ αὐτῶν ἀγνοοῦνται ὑπὸ τῶν πλείστων, ἀκόμη καὶ μεγάλων, λεξικῶν τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης. Διεπίστωσα ὅμως ὅτι εἶναι δυνατόν νὰ ὁδηγηθῇ τις δι' αὐτῶν εἰς μίαν ἱκανοποιητικωτέραν, εἰς πολλὰς περιπτώσεις, ἑρμηνεῖαν δυσχερῶν χωρίων τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. Διὰ τοῦτο καὶ κατέληξα εἰς τὴν ἀπόφασιν νὰ ἀσχοληθῶ μετὰ τὴν ἐπιστημονικὴν ἀξιοποίησιν αὐτῶν. Οὕτω μετὰ βασικὸν μέσον τὴν Concordance τῶν Ο' καὶ τῶν ἄλλων (ἀρχαίων) ἑλληνικῶν μεταφράσεων τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης⁴, εἰς τὴν ὁποίαν (Concordance) εἶναι ἀποθησαυρισμένα, καὶ τῇ βοηθείᾳ μεγάλων καὶ δοκίμων γλωσσικῶν λεξικῶν⁵, προέβην εἰς τὴν ἀπαιτουμένην λεπτομερῆ ἔρευναν ἐπὶ τῶν οἰκείων ἀρχαιο-εβραϊκῶν⁶ καὶ ἀρχαιο-ελληνικῶν λημμάτων. Ὁ τρόπος δὲ τῆς τοιαύτης ἐργασίας μου ἔχει ἐν λεπτομερείᾳ ὡς ἀκολούθως:

Μετὰ τὴν παράθεσιν ἐκάστης ἐρευνωμένης ἑλληνικῆς λέξεως,

2. Σημειωτέον, ὅτι πλὴν τῶν ἰσαριθμῶν κυρίων λημμάτων, τῶν ἀντιστοιχοῦντων εἰς τὰς σχετικὰς αὐτὰς περιπτώσεις, περιέχονται ἐνταῦθα καὶ ὀλίγα τινὰ μικρὰ παραπεμπικὰ λήμματα.

3. Περὶ τῶν σπουδαίων τούτων ἀνδρῶν καὶ τῆς ἐνδιαφερούσης ἡμᾶς μεταφράσεως ἐνὸς ἐκάστου ἐξ αὐτῶν, ἀναφέρω δι' ἐλαχίστων τὰ ἑξῆς: Ὁ Ἀκύλας ἦτο Ἕλλην καταγόμενος ἐκ τοῦ Πόντου, ὁ Θεοδοτίων Ἰουδαῖος προσηλύτος ἐκ τῆς Ἐφέσου ἢ τοῦ Πόντου, καὶ ὁ Σύμμαχος ἦτο Ἰουδαῖος ἐκ Σαμαρείας, ἀνήκων εἰς τὴν αἵρεσιν τῶν Ἑβωνιτῶν. Ἡ μετάφρασις τοῦ πρώτου ἐξ αὐτῶν ἐξεπονήθη περὶ τὸ 130 μ.Χ. καὶ ἦτο κατὰ γράμματα μετάφρασις τοῦ ἐβραϊκοῦ μέχρι δουλικότητος. Ἡ μετάφρασις τοῦ δευτέρου ἐγένετο κατὰ τὰ μέσα περίπου τοῦ Β' μ.Χ. αἰῶνος καὶ ἦτο, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, ἀναθεώρησις τοῦ κειμένου τῶν Ο'. Αὕτη εἰς τὸ κείμενον τοῦ βιβλίου τοῦ Δανιὴλ εὐρίσκεται ἐγγύτερον πρὸς τὸ πρωτότυπον καὶ ἔχει, ἐκ τοῦ λόγου τούτου, ἀντικαταστήσει παλαιότερον τὸ κείμενον τοῦ Δανιὴλ τῶν Ο'. Ἡ μετάφρασις δὲ τοῦ τρίτου ἐξεπονήθη περὶ τὸ 170 μ.Χ., πρὸς χρῆσιν τῶν Ἑβωνιτῶν Ἰουδαίω-χριστιανῶν (βλ. σχετικῶς καὶ ἐν E. Würthwein, *Der Text des Alten Testaments*, σελ. 74 ἐξ.).

4. H. Hatch - H.A. Redpath, *A Concordance to the Septuagint and the other greek versions of the Old Testament*.

5. H. Liddell - R. Scott - A. Κωνσταντινίδου, Δ. Δημητράκου, I. Σταματάκου κ.ἄ.

6. Περιττὸν νὰ λεχθῇ, ὅτι εἰς τινὰ χωρία τοῦ βιβλίου τοῦ Δανιὴλ, τὰ ὁποῖα δὲν ἔχουν γραφῇ ἐβραϊστὶ ἀλλ' ἀραμαϊστὶ, ἡ ἔρευνα γίνεται ἐπὶ τοῦ ἀραμαϊκοῦ κειμένου.

σημειούται ἐν πρώτοις τὸ ὄνομα τοῦ χρησιμοποιοῦντος αὐτὴν ἀρχαίου μεταφραστοῦ (Ἀκύλα ἢ Θεοδοτίωνος ἢ Συμμάχου) καὶ τὸ παλαιοδιαθηκικὸν χωρίον, εἰς τὸ ὁποῖον αὕτη ἀπαντᾷ⁷. Ἐν συνεχείᾳ παρατίθεται ἡ σημασία της εἰς τὴν σύγχρονον ἑλληνικὴν. Κατόπιν διακριβοῦται ἡ ἀντίστοιχος ἑβραϊκὴ λέξις, παρατιθεμένη ἐν λατινικῇ γραφῇ⁸, καὶ δίδεται, λεπτομερῶς ἐπίσης ὅπου χρειάζεται, ἡ σημασία της εἰς τὴν ἑλληνικὴν. Περαιτέρω τίθεται ἐντὸς παρενθέσεως καὶ ἡ μετάφρασις τοῦ ἑβραϊκοῦ χωρίου, εἰς τὸ ὁποῖον ἀνήκει ἡ ἐρευνωμένη λέξις. Ἐπειτα παρατίθενται κατὰ σειρὰν ἡ παρ' Ο' ἀντίστοιχος λέξις, ἡ σημασία αὐτῆς καὶ ὅπου, βεβαίως, εἶναι ἀπαραίτητον (εἰς περίπτωσιν π.χ. ἀσαφείας τινὸς κ.λπ.), σχετικὴ διευκρίνισις καὶ ἐπεξηγήσις ἐπ' αὐτῆς. Ἐν συνεχείᾳ παρατίθεται ὁ ἀκριβὴς τύπος τῆς ἐρευνωμένης λέξεως εἰς τὸ κείμενον τοῦ ἀρχαίου μεταφραστοῦ καί, τὸ σπουδαιότερον, ἐξετάζεται ἐὰν διὰ τῆς λέξεως ταύτης ἀποδίδεται ἐπακριβῶς ἢ μὴ τὸ ἑβραϊκόν, καὶ ἐὰν σχετίζεται αὕτη πρὸς τὴν παρ' Ο' ἀπαντῶσαν ἀντίστοιχον ἑλληνικὴν. Εἰς τὸ τέλος μνημονεύονται καὶ ὅλα τὰ ἄλλα παλαιοδιαθηκικὰ χωρία, εἰς τὰ ὁποῖα χρησιμοποιεῖται, ἐνδεχομένως, ἡ ἐρευνωμένη λέξις, εἴτε ὑπὸ τοῦ ἰδίου μεταφραστοῦ εἴτε ὑπὸ τῶν ἄλλων, οὕτως ὥστε νὰ δύναται ὁ ἀναγνώστης νὰ ἐπωφεληθῇ τῆς τοιουτοτρόπως παρεχομένης ἐνταῦθα δυνατότητος πληρεστέρας διευκρινίσεως καὶ διαλευκάνσεως τῆς ἐννοίας τῆς δυσχεροῦς λέξεως καὶ τοῦ ὅλου οἰκείου χωρίου. Οὕτως ἐξακριβοῦται ἐὰν καὶ κατὰ πόσον αἱ μεταφράσεις τῶν Ἀκύλα, Θεοδοτίωνος καὶ Συμμάχου συμφωνοῦν πρὸς τὸ ἑβραϊκόν ἢ πρὸς τοὺς Ο' ἢ ἐὰν ἀπομακρύνονται τούτων κ.λπ. εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν ἐρευνωμένων λέξεων. Σημειωτέον, ὅτι ὅταν ὑπάρχῃ εἰδικὸς λόγος, μεταβάλλεται ἐλαφρῶς ὁ ὡς ἄνω τρόπος ἐργασίας.

Διὰ τῆς ἐρευνῆς ταύτης ἐπὶ τῶν ἐξεταζομένων ἐνταῦθα δυσχερῶν βιβλικῶν λέξεων, προβάλλονται αἱ ἐρμηνεῖαι τῶν τριῶν ἀρχαίων μεταφραστῶν καὶ διαφωτίζεται πληρέστερον τὸ κείμενον, ὅπου τοῦτο εἶναι δυσνόητον. Συνάγονται δὲ ποικίλα συμπεράσματα, ἐρμηνευτικὰ κυρίως, ἐνδιαφέροντα καὶ χρήσιμα, τὰ ὁποῖα παρατίθενται ἐπιλογικῶς καὶ συνολικῶς εἰς τὸ τέλος τῆς ὅλης ἐργασίας, ἀποφευγομένων οὕτω

7. Αἱ παραπομπαὶ εἰς τὴν Παλαιὰν Διαθήκην γίνονται κατὰ τὸ κείμενον τῶν Ο'. Εἰς ὅσας ὅμως περιπτώσεις ὑπάρχουν διαφοραὶ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ μασσωριτικοῦ ἑβραϊκοῦ, τίθενται ἐντὸς παρενθέσεως καὶ αἱ κατὰ τὸ τελευταῖον παραπομπαί. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει προκειμένου καὶ περὶ τῆς ἀριθμήσεως τῶν παλαιοδιαθηκικῶν βιβλίων.

8. Ἡ διὰ λατινικῶν ἐνταῦθα χαρακτήρων μεταγραφὴ τῶν ἑβραϊκῶν λέξεων γίνεται λόγῳ ἀνυπερβλήτων τεχνικῶν δυσχερειῶν. Εἰς παρομοίας δυσχερείας ὀφείλεται ἐπίσης καὶ ἡ εἰς τινὰς περιπτώσεις παράλειψις τῆς στιγμῆς κάτωθεν τοῦ h.

τῶν συχνῶν ἐπαναλήψεων ἐπὶ μέρους συμπερασμάτων, μετὰ ἀπὸ ἐν ἑκάστον ἐρευνώμενον λῆμμα. Εἰς ἐλαχίστας μόνον περιπτώσεις, ὅταν ὑφίσταται κάποιος εἰδικὸς λόγος, γίνεται παρέκκλισις ἐκ τῆς τεθείσης ταύτης ἀρχῆς. Ἐξ ἄλλου ἀποφεύγονται αἱ πολλαὶ (καὶ ἐπαναλαμβανόμεναι) παραπομπαὶ εἰς τοὺς τρεῖς μεταφραστάς, σημειουμένου ἀπλῶς καὶ ἐνημερωτικῶς, ὅτι οἱ διάφοροι τύποι τῶν ἐρευνωμένων λέξεων ἔχουν ληφθῇ ἐκ τῶν Ἑξαπλῶν τοῦ Ὁριγένους⁹. Ἐπίσης, διὰ τὸν αὐτὸν λόγον, δὲν ἐξετάζονται ὅλαι αἱ περιπτώσεις λέξεων χρησιμοποιουμένων εἰς πλείονα τοῦ ἐνὸς βιβλικὰ χωρία, ἀλλὰ μία μόνον ἐκάστοτε περίπτωση, ἐνὸς δηλαδὴ χωρίου, καὶ γίνεται σχετικὴ παραπομπὴ εἰς ὅλα τὰ ἄλλα. Εἰς τινὰς δὲ περιπτώσεις λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν διάφοροι διορθώσεις τοῦ ἑβραϊκοῦ κειμένου ἢ ἄλλοι ἀναγνώσεις αὐτοῦ, ὡς προτείνονται αὐταὶ εἴτε εἰς τὰς σχετικὰς κριτικὰς ἐκδόσεις, εἴτε εἰς ἐρμηνευτικὰς ἐργασίας (ὑπομνήματα, σχόλια κ.λπ.), ὅποτε καθίσταται δυνατόν νὰ ἐπηρεάζωνται ἀναλόγως καὶ τὰ ἐκ τῆς τοιαύτης ἐρεῦνης συναγόμενα ἐπιστημονικὰ συμπεράσματα. Πρὸς τοῦτο χρησιμοποιοῦνται κυρίως τὰ ἔγκυρα κείμενα τῆς *Biblia Hebraica*¹⁰ καὶ τῆς *Biblia Hebraica Stuttgartensia*¹¹, ὡς ἐπίσης καὶ τῶν *O'* (*Septuaginta*)¹², δευτερευόντως δὲ καὶ ἄλλα τινά, ἐν οἷς καὶ ἐρμηνευτικά, ἔργα.

Δέον νὰ διευκρινισθῇ, ὅτι αἱ λέξεις αἱ ὁποῖαι χρησιμοποιοῦνται ὑπὸ τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος παλαιῶν μεταφραστῶν καὶ ἀπαντοῦν συγχρόνως καὶ εἰς τὸ κείμενον τῶν *O'*, δὲν ἀποτελοῦν ἀντικείμενον τῆς παρούσης ἐρεῦνης, διότι εἶναι ἀρκούντως γνωστὰ ἐκ τῆς ἐλληνικῆς ταύτης μεταφράσεως. Ὁσαύτως δὲν ἐρευνῶνται ἐνταῦθα καὶ ὠρισμένοι λέξεις, περὶ τῶν ὁποίων δὲν παρέχονται ἐπαρκὴ στοιχεῖα ἐκ μέρους τῶν σχετικῶν πηγῶν. Δὲν ἐρευνῶνται ἐπίσης καὶ ἄλλαι τινὲς λέξεις, αἱ ὁποῖαι δὲν ἔχουν μεταφρασθῇ, ἀλλ' ἔχουν ἀπλῶς μεταγραφῇ εἴτε ὑπὸ τῶν *O'*, εἴτε ὑπὸ τῶν τριῶν μεταφραστῶν, διότι περὶ αὐτὰς ἔχω ἀσχοληθῇ εἰς δύο ἄλλας, ἤδη μνημονευθείσας, παρεμφερεῖς ἐργασίας μου, ὑπὸ τοὺς τίτλους «*Αἱ ἀμετάφραστοι λέξεις ἐν τῷ κειμένῳ τῶν *O'**» καὶ «*Ἀμετάφραστοι ἑβραϊκαὶ λέξεις τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης εἰς τὰς ἀρχαίας μεταφράσεις Ἀκύλα, Θεοδοτίωνος καὶ Συμμάχου*». Περιττὸν δὲ νὰ λεχθῇ, ὅτι αἱ ἐρευνώμεναι λέξεις προέρχονται ὅλαι ἐκ τῶν πρωτοκανονικῶν μόνον βιβλίων τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, τῶν ἀποτελούντων τὸν κανόνα τῆς Ἑβραϊκῆς Βίβλου (ἀφοῦ αὐτὰ μετέφρασαν

9. Ἑκδ. J.-P. Migne, ἐν *PG*, τόμ. 15-16 καὶ F. Field, I-II.

10. Ἑκδ. R. Kittel.

11. Ἑκδ. K. Elliger - W. Rudolph. - H. P. Rüger.

12. Ἑκδ. A. Rahlfs, J. Ziegler, A. Brooke - N. Mc Lean.

ἐξ αὐτῆς οἱ ἐν λόγῳ τρεῖς παλαιοὶ μεταφρασταὶ) καὶ οὐχὶ καὶ ἐκ τῶν δευτεροκανονικῶν, τῶν περιεχομένων εἰς τὸν κανόνα τῆς Ἑλληνικῆς Βίβλου τῶν Ο΄. Οὕτω καθίστανται, νομίζω, περισσότερον σαφὴ τὰ ὅρια τῆς διεξαχθείσης ταύτης ἐρμηνευτικῆς ἐρεῦνης.

Πρὸς διακρίβωσιν τῆς προελεύσεως μιᾶς ἐκάστης ἐρευνωμένης λέξεως ἀπητήθη ἐπίμοχθος καὶ ἐπίμονος ἐργασία, τοσοῦτω μᾶλλον καθ' ὅσον εἷς τινα σημεῖα ὄχι μόνον δὲν ὑπάρχει ἢ ἀπαραιτήτως ἀναζητουμένη ἀντιστοιχία μεταξὺ ἐβραϊκῆς καὶ ἑλληνικῆς, ἀλλὰ παρατηρεῖται καὶ σχετικὴ σύγχυσις, ἢ ὅποια δὲν εἶναι ἄγνωστος ἢ ἀσυνήθης εἰς τὸ παλαιοδιαθηκικὸν ἐν γένει κείμενον. Εἰδικώτερον μάλιστα, εἰς πολλὰς τῶν ἐξεταζομένων ἐνταῦθα περιπτώσεων διαπιστοῦται σημαντικὴ δυσχέρεια, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἐπισήμανσιν τῆς ἀνερευνωμένης ἀντιστοιχίας. (Παρόμοιόν τι συμβαίνει καὶ μὲ τὸ κείμενον τῶν Ο΄). Καὶ διὰ τοῦτο ἀκριβῶς παρατίθεται ἡ μετάφρασις τῶν συμφραζομένων, τὰ ὅποια βοηθοῦν εἰς τὴν διασάφησιν τῆς ἐννοίας τῶν ἐρευνωμένων λέξεων. Ὁ μέγας ὅμως ἀριθμὸς αὐτῶν δὲν ἐπιτρέπει νὰ ἐκταθῇ ἡ ἐρευνα. Ἡ δυσχέρεια αὕτη ἀντιμετωπίζεται διὰ τῆς παραπομπῆς εἰς ἄλλας, λεπτομερεστέρας καὶ εἰδικάς, ἐργασίας μου, καὶ κυρίως εἰς τὰς δύο μνημονευθείσας ὀλίγον ἀνωτέρω.

Διὰ τὴν εὐχερῇ κατανόησιν ὠρισμένων ἰδιαιτεροτήτων τῆς ἐργασίας ταύτης, συνιστᾶται εἰς τὸν ἀναγνώστην νὰ μελετήσῃ μετὰ πολλῆς προσοχῆς τὰ ὅσα πρὸς σχετικὴν ἐνημέρωσίν του ἀναφέρονται ἐνταῦθα. Ἐνδείκνυται δὲ νὰ δώσῃ οὗτος τὴν δέουσαν προσοχὴν καὶ εἰς τὸν ἐν τέλει ταύτης πίνακα τῶν χωρίων τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, διότι δι' αὐτῶν θὰ δυνηθῇ εὐκόλως νὰ εὕρῃ ποῦ καὶ ὑπὸ ποίαν ἀκριβῶς ἐννοίαν ἀπαντοῦν ἐκάστοτε αἱ ἐρευνώμεναι λέξεις, ἀξιοποιουμένης οὕτω πλήρως τῆς διενεργηθείσης ἐνταῦθα ἐρμηνευτικῆς ταύτης ἐρεῦνης. Ἄς ἔχῃ δὲ ὑπ' ὄψει, ὅτι ὅσα χωρία ἐξ αὐτῶν ἔχουν διερευνηθῇ, σημειοῦνται μὲ ἔντονα μαῦρα τυπογραφικὰ στοιχεῖα, ἐνῶ ὅλα τὰ ἄλλα, τὰ ἀπλῶς μνημονευόμενα, σημειοῦνται μὲ τὰ συνήθη τοιαῦτα. Καὶ ἄς θελήσῃ νὰ δεχθῇ εὐμενῶς τὴν προτιμηθεῖσαν ἐνταῦθα καθαρὰν νεοελληνικὴν γλῶσσαν (ἀπὴλλαγμένην ἀκροτήτων, ἐμπλουτισμένην δὲ καὶ μὲ ἀπλοῦς γλῶσσικούς τύπους), ὡς προσιδιάζουσαν εἰς σύγχρονον ἐπιστημονικὸν θεολογικὸν σύγγραμμα.

Ἐν κατακλείδι ἐκφράζω τὴν βásiμον ἐλπίδα, ὅτι ἡ ἐξ ἀφορμῆς τῆς διερευνήσεως τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ἐπὶ μέρους δυσχερῶν λέξεων γενομένη αὕτη ἐργασία θὰ συμβάλῃ καὶ εἰς τὴν κατὰ κάποιον τρόπον ὀρθὴν μελέτην καὶ εἰς τὴν ἐπιτυχῇ ἐρμηνείαν πολυαριθμῶν δυσνοήτων χωρίων τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, κατ' ἐπέκτασιν δὲ καὶ εἰς τὴν ἐπίλυσιν ἐπίσης πολλῶν παραλλήλων ἐρμηνευτικῶν προβλημάτων αὐτῆς. Καὶ

θὰ ἀποβῇ τοιουτοτρόπως χρήσιμος εἰς τοὺς παλαιοδιαθηκικοὺς ἑρμηνευτάς, ἀλλὰ καὶ εἰς ὅλους ἐκείνους, οἱ ὅποιοι ἐνδιαφέρονται γενικῶς διὰ τὴν ἑρμηνείαν τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης καὶ ἰδίως εἰς ὅσους προσκόπτουν εἰς δυσνόητα χωρία, τῶν ὁποίων βρίθκει, δυστυχῶς, ἡ ἱερὰ αὕτη Βίβλος.

Τὸ ἔργον τοῦτο ἀφιεροῦται προφρόνως εἰς τοὺς προσφιλεῖς μου ἐγγονοὺς Νικηφόρον καὶ Παναγιώτην Β. Φιδετζήν. Τὴν ιδέαν τῆς ἀφιερώσεως ταύτης ἐνεπνεύσθη ἀπὸ τὸν σοφὸν συγγραφέα τῶν Παροιμιῶν τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης (Παρ. 17,6), κατὰ τὸν ὁποῖον τὰ τέκνα τῶν τέκνων εἶναι ἡ ἡθικὴ καὶ τιμητικὴ ἀνταμοιβὴ τῶν προγόνων («στέφανος γερόντων τέκνα τέκνων»), οἱ δὲ πρόγονοι ἀποτελοῦν τὸ καύχημα τῶν ἀπογόνων των («καύχημα δὲ τέκνων οἱ πατέρες αὐτῶν»).

Π. Ν. Σ.

ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΘΕΙΣΑΙ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΑΙ

A	Ἀλεξανδρινὸς κώδιξ
A' Βασ.	A' Βασιλειῶν
Ἀββ.	Ἀββακούμ
Ἀκύλ.	Μετάφρασις τοῦ Ἀκύλα
A' Παρ.	A' Παραλειπομένων
Ἀριθμ.	Ἀριθμοὶ
Ἰσμ.	Ἰσραὴλ Ἀσμάτων
B	Βατικανὸς κώδιξ
B' Βασ.	B' Βασιλειῶν
B' Παρ.	B' Παραλειπομένων
Γ' Βασ.	Γ' Βασιλειῶν
Γέν.	Γένεσις
Δαν.	Δανιήλ
Δευτ.	Δευτερονόμιον
ΕΕΘΣΑΠΘ	Ἐπιστημονικὴ Ἐπετηρὶς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
Ἐκκλ.	Ἐκκλησιαστικὴ
Ἐξ.	Ἐξοδος
ΕΠΔ	Ἑρμηνεία Παλαιᾶς Διαθήκης
Ἰσ.	Ἰσαΐας
HSAT	Die Heilige Schrift des Alten Testaments

Θεοδοτ.	Μετάφρασις τοῦ Θεοδοτίωνος
Ίεζ.	Ίεζεκιήλ
Ίερ.	Ίερεμίας
Ίησ. Ν.	Ίησοῦς τοῦ Ναυῆ
Κριτ.	Κριταὶ
Λευιτ.	Λευιτικὸν
LXX	Septuaginta (Μετάφρασις τῶν Ο')
Μαλ.	Μαλαχίας
Μιχ.	Μιχαίας
Νεεμ.	Νεεμίας
NJB	Neue Jerusalemer Bibel
Ο'	Μετάφρασις τῶν Ἑβδομήκοντα
Παρ.	Παροιμίαι
PG	Patrologiae cursus completus, series Graeca
RHPhR	Revue d' Histoire et de Philosophie Religieuses
Σ	Σιναϊτικὸς κώδιξ
Σαμ.	Σαμουήλ
SBJ	La Sainte Bible de Jérusalem
ST	Studi e Testi
Σύμμ.	Μετάφρασις τοῦ Συμμάχου
Ζαχ.	Ζαχαρίας

ΜΕΤΑΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΒΡΑΪΚΟΥ ΑΛΦΑΒΗΤΟΥ

'	aleph	m	mem
b	beth	n	nun
g	gimel	s	samekh
d	daleth	'	ajin
h	he	p	pe
w	waw	ts	tsade
z	zajin	q	qoph
h	heth	r	res
t	teth	š	shin
j	jod	s	sin
k	khiaph	t	taw
l	lamed		

ΤΟ ΕΡΕΥΝΩΜΕΝΟΝ ΥΛΙΚΟΝ

Ἀβασάνιστος (Σύμμ.). (Ψάβ 21,13).

Ὁ ἀδοκίμαστος, ὁ μὴ βασανισθείς, μὴ ταλαιπωρηθείς, κατ' ἐπέκτασιν δὲ ὁ εὐτυχής, ἡρεμος καὶ χαρούμενος. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει battob, ἥτοι ἐν εὐτυχίᾳ. (Διέρχονται τὸν βίον αὐτῶν ἐν εὐτυχίᾳ). Οἱ Ο' ἔχουν «ἐν ἀγαθοῖς», ἥτοι ἐν εὐημερίᾳ. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «καὶ ἀβασάνιστοι», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἐβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ πολὺ καὶ τοὺς Ο'.

Ἀβέβαιος (Σύμμ.). (Ψαλμ. 77 [78],8).

Ὁ ἀσταθής, ἄστατος καὶ εὐμετάβολος. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει sorer, ἥτοι ἀπείθαρχος. (Καὶ νὰ μὴ γίνουν ὡς οἱ πατέρες των ἀπείθαρχοι καὶ παρήκοοι). Οἱ Ο' ἔχουν «(γενεὰ) σκολιά», ἥτοι διεστραμμένοι. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «καὶ ἀβέβαιος», προσεγγίζει τὸ ἐβραϊκόν, ὡς ἐπίσης καὶ τοὺς Ο'.

Ἀβεβαιότης (Σύμμ.). (Ψάβ 4,18).

Ἀστάθεια, ἔλλειψις σταθερότητος καὶ βεβαιότητος. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει tahola, ἥτοι ἐλάττωμα (ἁμάρτημα). (Ἰδοὺ, δὲν ἐμπιστεύεται τοὺς δούλους του, καὶ εἰς τοὺς ἀγγέλους του βλέπει ἐλάττωμα). Οἱ Ο' ἔχουν «σκολιόν τι», ἥτοι κάποιαν διαστροφὴν. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ἀβεβαιότης», προσεγγίζει τὸ ἐβραϊκόν, ὡς ἐπίσης καὶ τοὺς Ο'.

Ἀβρὸς (Σύμμ.). (Α' Βασ. [Σαμ.] 15,32).

Ἀπαλός, τρυφερός, τερπνός, χαρίεις. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει ma'adan-
noth, λέξιν, ἥ ὅποια δὲν εἶναι ἀπολύτως σαφής, δυναμένην, πάντως, νὰ σημαίνει τὸν περιχαρῆ, τὸν χαίροντα, τὸν εὐθυμον, τὸν ἡρεμον. (Καὶ ἦλθε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἀγάγ περιχαρής). Οἱ Ο' ἔχουν, ἀντιθέτως,

«τρέμων»¹³. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «άβρός», ἀποδίδει καλῶς τὸ ἑβραϊκόν, δὲν συμφωνεῖ δὲ πρὸς τοὺς Ο'.

Ἀγγρίζω (Σύμμ.). (Παρ. 15,18).

Ἐρεθίζω, ἐξαγριώνω, ἐξάπτω, φιλονεικῶ. Τὸ ἑβραϊκόν ἔχει *jega-re*, ἥτοι διεγείρει, προκαλεῖ. (Ὁ θυμώδης ἄνθρωπος προκαλεῖ φιλονεικίαν). Οἱ Ο' ἔχουν «*παρασκευάζει*», ὑπὸ παρομοίαν ἔννοιαν. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «*ἀγγρίζει*», ἀποδίδει παρεμφερῶς τὸ ἑβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ καὶ τοὺς Ο'.

Ἀγίως (Σύμμ.). (Ψαλμ. 133 [134],2).

Εὐσεβῶς, εὐλαβῶς, ὁσίως. Τὸ ἑβραϊκόν ἔχει *qodeš*, ἥτοι τὸν ναόν, τὸ ἅγιον, τὸ ἱερόν. (Ὑψώσατε τὰς χεῖράς σας πρὸς τὸ ἅγιον καὶ εὐλογεῖτε τὸν Κύριον). Οἱ Ο' ἔχουν, παρομοίως, «*εἰς τὰ ἅγια*». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «*ἀγίως*», ἀποδίδει παραπλησίως τὸ ἑβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ καὶ τοὺς Ο'.

Ἀγκυρα (Σύμμ.). (Ἱερ. 52,18).

Σκευὸς χρησιμοποιούμενον εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἱερουσαλήμ, διὰ τὴν τέλει τῆς λατρείας καὶ μᾶλλον τῶν θυσιῶν (ἄσχετον πρὸς τὴν ἄγκυραν τῶν πλοίων κ.λπ.). Τὸ ἀντίστοιχον ἑβραϊκόν δὲν εἶναι ἀκριβῶς γνωστόν, διότι τὸ κείμενον εἶναι ἐνταῦθα τετραγαμένον. Δὲν εἶναι δὲ σαφὴς ἡ ἀπόδοσις τῆς ἐπιμάχου λέξεως ὑπὸ τῶν Ο'. Ἡ ἐν προκειμένῳ δυσχέρεια δικαιολογεῖται ἐν πολλοῖς, τοσούτῳ μᾶλλον καθ' ὅσον ὑπῆρχε σχετικὴ ἀβεβαιότης, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰ διάφορα σκευὴ καὶ τὰ ἀντικείμενα τοῦ ναοῦ¹⁴. Ὁ Σύμμαχος ἔχει «*καὶ τὰς ἀγκύρας*», κατ' ἄλλην δὲ γραφὴν «*καὶ τὰ ἄγγιστρα*».

Ἀγλαῖσμα (Σύμμ.). (Ψαλμ. 47 [48],3).

Δόξα, τιμή, καλλώπισμα, κόσμημα, στόλισμα. Τὸ ἑβραϊκόν ἔχει *mesos*, ἥτοι χαρά. (Ὡραία θέσις καὶ χαρὰ ὅλης τῆς γῆς εἶναι τὸ ὄρος τῆς Σιών). Οἱ Ο' ἔχουν «*ἀγαλλιάματι*», ἐν παρομοίᾳ σημασίᾳ. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «*ἀγλαῖσματι*», ἀποδίδει παραπλησίως τὸ ἑβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ καὶ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Ψαλμ. 88 (89),18. Παρ. 19,11.

Ἀγλαῖσμός (Σύμμ.). (Ψαλμ. 44 [45],9).

13. Διὰ περισσότερα περὶ τῆς δυσχεροῦς αὐτῆς λέξεως βλ. καὶ Π. Σιμωνά, «Ὁ θάνατος τοῦ Ἀγά, βασιλέως τῶν Ἀμαληκίων», ἐν «*Θεολογία*» 60 (1989), σελ. 289 ἐξ. (καὶ Ἀνάτυπον).

14. Βλ. καὶ Π. Σιμωνά, *Αἱ ἀμετάφραστοι λέξεις ἐν τῷ κειμένῳ τῶν Ο'*, σελ. 149 (ἐν λ. χωθάρ).

Στολισμός, εὐπρεπισμός, καλλωπισμός. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *simmetrika*, ἥτοι σὲ εὐφραίνουιν, σὲ χαροποιοῦν. ([Ἀπὸ] σμύρναν καὶ ἀλὸν καὶ κασίαν [εὐωδιάζουιν] ὅλα τὰ ἐνδύματά σου, ἀπὸ τὰ ἐλεφάντινα ἀνάκτορα σὲ χαροποιοῦν). Οἱ Ο' ἔχουν, παρομοίως, «*ἡψφρανάν σε*». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «*ἀγλαΐσμου*», προσεγγίζει ἐλαφρῶς τὸ ἐβραϊκόν, ὡς ἐπίσης καὶ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Ἰὼβ 39,13.

Ἀγνοηματίζω (Ἀκύλ.). (Ψαλμ. 118 [119],10).

Παραπλανῶμαι, ἀποπλανῶμαι, ἀμαρτάνω ἐξ ἀγνοίας, ἐξ ἀμαθείας. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *'al-tašgeni*, ἥτοι μὴ μὲ ἀφήσης νὰ ἀποπλανηθῶ, νὰ παραστρατήσω. (Σὲ ἐξεζήτησα μὲ ὅλην τὴν καρδίαν μου, μὴ μὲ ἀφήσης νὰ παραστρατήσω ἀπὸ τὰς ἐντολάς σου). Οἱ Ο' ἔχουν «*μὴ ἀπόσῃ με*», ὑπὸ παρομοίαν ἔννοιαν. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «*μὴ ἀγνοηματίσης με*», προσεγγίζει τὸ ἐβραϊκόν, ὡς ἐπίσης καὶ τοὺς Ο'.

Ἀγνωμονῶ (Ἀκύλ.). (Α' Βασ. [Σαμ.] 13,13).

Εἶμαι ἀγνώμων, φέρομαι ἀγνωμόνως, κατὰ τρόπον ἀχάριστον, δυσανασχετῶ, δυστροπῶ. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *niskalta*, ἥτοι ἐνήργησες ἀφρόνως, ἀνοήτως. (Ἐνήργησες ἀφρόνως, διότι δὲν ἐτήρησες τὴν ἐντολὴν Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, τὴν ὁποίαν ἔδωκεν εἰς σέ). Οἱ Ο' ἔχουν «*μεματαιώται σοι*», ἥτοι ἐφέρθης ὡς ἀνόητος. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «*ἡγνωμόνησας*», δὲν ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, ἀφίσταται δὲ καὶ τῶν Ο'.

Ἀγριοβάλανος (Θεοδοτ.). (Ἡσ. 44,14).

Ὁ καρπὸς τῆς ἀγρίας βελανιδιάς, τῆς δρυός, τὸ ἄγριον βαλανίδι, συνεκδοχικῶς δὲ καὶ αὐτὸ τὸ δένδρον τῆς ἀγριοβελανιδιάς. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *we'allon*, ἥτοι καὶ δρῦν. (Κόπτει κέδρον καὶ λαμβάνει πλάτανον καὶ δρῦν). Ἡ λέξις ἐλλεῖπει ἐκ τοῦ κολοβωμένου κειμένου τῶν Ο', οἱ ὅποιοι ἀλλαχού ἀποδίδουν αὐτὴν συνήθως διὰ τοῦ «*τερέβινθος*» καὶ «*δρυς*». Ὁ Θεοδοτίων, μεταφράζων «*ἀγριοβάλανον*», προσεγγίζει τὸ ἐβραϊκόν. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ἐν τῷ ὡς ἂν χωρίῳ καὶ ὑπὸ τοῦ Ἀκύλα.

Ἀγχόνη (Ἀκύλ.). (Ἰὼβ 7,15).

Ὁ βρόχος, τὸ σχοινίον, διὰ τοῦ ὁποίου γίνεται ἡ ἀπαγχόνισις, ὁ ἐκ τοῦ ἀπαγχονισμοῦ θάνατος. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *mahanaq*, ἥτοι τὴν ἀγχόνην. (Καὶ ἡ ψυχὴ μου προτιμᾷ τὴν ἀγχόνην, τὸν θάνατον, παρὰ τὰ ὅσα μου). Οἱ Ο' δὲν ἀποδίδουν σαφῶς τὴν λέξιν· εἰς τὴν θέσιν αὐτῆς ἔχουν τὴν φράσιν «*ἀπὸ πνεύματός μου*». Ὁ Ἀκύλας,

μεταφράζων «ἀγχόνην», ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν.

ἙΑδεῖς (Σύμμ.). (Παρ. 19,25).

Ὁ μὴ φοβούμενος, ὁ ἀσφαλής. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *urphethi*, ἥτοι ὁ ἀπλοῦς, ὁ καλός, ὁ εὐπειστος. (Ὅταν κτυπήσῃς τὸν χλευαστὴν, ὁ ἀπλοῦς θὰ γίνῃ προσεκτικώτερος). Οἱ Ο' ἔχουν «ἄφρων», ὑπὸ παρεμφερῆ ἔννοιαν. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ἀδεής», ἀποδίδει παραπλησίως τὸ ἐβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ καὶ τοὺς Ο'.

ἙΑδηλοποιῶ (Σύμμ.). (Ἰωβ 9,5).

Καθιστῶ τι ἄδηλον, ἀφανές. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *welo' jada'u*, ἥτοι καὶ δὲν γνωρίζουν. (Αὐτὸς μετακινεῖ ὄρη, καὶ δὲν ἀντιλαμβάνονται ποῖος στρέφει αὐτὰ ἐν τῇ ὀργῇ του). Οἱ Ο' ἔχουν, ὁμοίως, «καὶ οὐκ οἶδασιν». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «καὶ ἀδηλοποιῶν αὐτά», ἀποδίδει παραπλησίως τὸ ἐβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ καὶ τοὺς Ο'.

ἙΑδημονία (Σύμμ.). (Ἰεζ. 12,19).

Ἀγωνία, στενοχωρία, ἀνησυχία, ἀνυπομονησία, θλίψις. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *bešimmanon*, ἥτοι μὲ ἔκστασιν (μὲ ἐκπληξιν, μὲ τρόμον). (Τὸν ἄρτον αὐτῶν θὰ τρώγουν μὲ ἀγωνίαν καὶ θὰ πίνουν τὸ ὕδωρ αὐτῶν μὲ ἔκστασιν). Οἱ Ο' ἔχουν «μετὰ ἀφανισμοῦ», ἥτοι μὲ στέρησιν. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «μετὰ ἀδημονίας», προσεγγίζει τὸ ἐβραϊκόν, ἐν μέρει δὲ καὶ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν 7,27. 23,33.

ἙΑδημονῶ (Σύμμ.). (Ἰεζ. 3,15).

Διατελῶ ἐν ἀδημονίᾳ, ἀγωνιῶ, ἀνυπομονῶ, ἀναμένω μετὰ μεγάλης στενοχωρίας, ἀνησυχίας καὶ ἀνυπομονησίας. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *mašmim*, ἥτοι ἔκθαμβος, σιωπῶν, θαυμάζων, ἐκπλησσομένος, τρομαγμένος. (Καὶ παρέμεινα ἐκεῖ, ἐν μέσῳ αὐτῶν, ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας ἔκθαμβος, τρομαγμένος). Οἱ Ο' ἔχουν «ἀναστρεφόμενος», ἥτοι συναναστρεφόμενος (αὐτούς). Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ἀδημονῶν», προσεγγίζει ἐν μέρει τὸ ἐβραϊκόν, ἀφίσταται δὲ τῶν Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Ψαλμ. 60 (61), 3. 115,2 (116,11). Ἑκκλ. 7,17, ὡς ἐπίσης καὶ ὑπὸ τοῦ Ἀκύλα ἐν Ἰωβ 18,20.

ἙΑδιανόητος (Σύμμ.). (Ἰερ. 5,21).

Ἀκατανόητος, ἀκατάληπτος, ἀνόητος. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *we'en-leb*, ἥτοι καὶ ἀσύνετος. (Ἀκούσατε, λοιπόν, τοῦτο, λαὲ μωρὲ καὶ ἀσύνετο). Οἱ Ο' ἔχουν «καὶ ἀκάρδιος», ἥτοι καὶ ἀναίσθητος. Ὁ

Σύμμαχος, μεταφράζων «καὶ ἀδιανόητος», ἀποδίδει ἐν μέρει τὸ ἑβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ ὀλίγον καὶ τοὺς Ο'.

Ἀδιάπνευστος (Σύμμ.). (Ἰωβ 32,19).

Ὁ μὴ ἔχων ἢ ὁ μὴ ὑφιστάμενος διαπνοήν. Τὸ ἑβραϊκὸν ἔχει lo'-jirpatheah, ἥτοι μὴ λυόμενος, μὴ ἀπελευθερούμενος, μὴ εὐρίσκων διέξοδον. (Ἰδοὺ, ἡ κοιλία μου εἶναι ὡς οἶνος, ὁ ὁποῖος δὲν εὐρίσκει διέξοδον). Οἱ Ο' ἔχουν «δεδεμένος», ἥτοι συγκρατούμενος διὰ δεσμοῦ. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ἀδιάπνευστος», προσεγγίζει ἐλαφρῶς τὸ ἑβραϊκόν, ὡς ἐπίσης καὶ τοὺς Ο'.

Ἀδίδακτος (Ἀκύλ.). (Ἱερ. 38 [31],18).

Ὁ μὴ διδαχθεὶς, ὁ μὴ γνωρίζων, ὁ ἀπαίδευτος. Τὸ ἑβραϊκὸν ἔχει lo' lummad, ἥτοι μὴ πειθαρχῶν, μὴ ὑποτασσόμενος, ἀνυπότακτος. (Μὲ ἐπαίδευσες, καὶ ἐπαιδεύθην ὡς μόσχος ἀνυπότακτος). Οἱ Ο' ἔχουν «οὐκ ἐδιδάχθην», ὑπὸ παρομοίαν ἔννοιαν. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «ἀδίδακτος», προσεγγίζει τὸ ἑβραϊκόν, περισσότερο δὲ τοὺς Ο'.

Ἀηδῆς (Σύμμ.). (Γέν. 48,17).

Ὁ προκαλὼν δυσαρέσκειαν, ἀπέχθειαν, ὁ δυσάρεστος. Τὸ ἑβραϊκὸν ἔχει wajjera' be'enaw, ἥτοι καὶ ἐφάνη δυσάρεστον εἰς αὐτόν, καὶ δυσηρεστήθη. (Καὶ εἶδεν ὁ Ἰωσήφ ὅτι ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἔθεσε τὴν δεξιὰν χεῖρά του ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ Ἑφραὶμ καὶ δυσηρεστήθη). Οἱ Ο' ἔχουν «βαρὺ αὐτῷ κατεφάνη», ἥτοι δυσηρεστήθη πολὺ. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «καὶ ἀηδὲς αὐτῷ κατεφάνη», ἀποδίδει παραπλησίως τὸ ἑβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ καὶ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Α' Βασ. (Σαμ.) 29,7.

Ἀήττητος (Σύμμ.). (Ψαλμ. 88 [89],8).

Ὁ μὴ ἡττώμενος, ὁ μὴ ἡττηθεὶς, ἀνίκητος, ἀκαταπόνητος. Τὸ ἑβραϊκὸν ἔχει wenora', ἥτοι καὶ φοβερός. (Ὁ Θεὸς εἶναι τρομερὸς εἰς τὴν βουλήν τῶν ἁγίων, μέγας καὶ φοβερός εἰς ὅλους τοὺς περικυκλοῦντας αὐτόν). Οἱ Ο' ἔχουν, ἐπίσης, «καὶ φοβερός». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «Θεὲ ἀήττητε», προσεγγίζει πολὺ τὸ ἑβραϊκόν, ἐξ ἴσου δὲ καὶ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν στίχ. 14 καὶ 18.

Ἀθικτος (Σύμμ.). (Λευιτ. 8,9).

Ὁ μὴ ἐγγιζόμενος, ὁ ἀκέραιος, ἀνέπαφος, ἀπαραβίαστος. Τὸ ἑβραϊκὸν ἔχει haqqodeš, ἥτοι τὸ ἅγιον, τὸ ἱερόν. (Καὶ ἐτοποθέτησεν ἐπὶ τῆς μίτρας καὶ ἔμπροσθεν αὐτῆς τὸ χρυσοῦν πέταλον, τὸ

ἅγιον διάδημα). Οἱ Ο' ἔχουν, ἐπίσης, «ἅγιον». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «τὸ ἄθικτον», ἀποδίδει παρεμφερῶς τὸ ἐβραϊκόν, συμφωνεῖ δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν 21,12.

Ἀθροισμός (Σύμμ.). (Ἦσ. 24,22).

Ἀθροίσις, συνάθροισις. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει 'asepha, ἥτοι ἄθροισις, σύναξις. (Καὶ θὰ συναχθοῦν ὅπως συνάγονται οἱ αἰχμάλωτοι εἰς τὴν φυλακὴν καὶ θὰ ἐγκλεισθοῦν εἰς τὸ δεσμωτήριον). Οἱ Ο' ἔχουν «συναγωγὴν», ἥτοι συνάθροισιν. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ἀθροισμόν», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἐβραϊκόν, συμφωνεῖ δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Ψαλμ. 30 (31),14, ὡς ἐπίσης καὶ ὑπὸ τοῦ Ἀκύλα ἐν Ψαλμ. 29 (30),6.

Ἀθρόως (Ἀκύλ.). (Ψαλμ. 6,11).

Ὁμαδικῶς, συνολικῶς. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει raga', ἥτοι ταχέως, διὰ μιᾶς, παρευθύς. (Ἄς αἰσχυνθοῦν καὶ ἄς ταραχθοῦν πολὺ ὅλοι οἱ ἐχθροί μου, ἄς στραφοῦν εἰς τὰ ὀπίσω, ἄς καταισχυνθοῦν παρευθύς). Οἱ Ο' ἔχουν «διὰ τάχους», ἥτοι ταχέως. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «ἀθρόως», ἀποδίδει παραπλησίως τὸ ἐβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ πολὺ καὶ τοὺς Ο'.

Ἀθρότης (Ἀκύλ.). (Ψαλμ. 25 [26],6).

Ἀγνότης, ἡθικότης, ἡ ιδιότης τοῦ ἀθώου. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει beniq-qajon, ἥτοι ἐν ἀθωότητι. (Θὰ νίψω ἐν ἀθωότητι τὰς χεῖράς μου). Οἱ Ο' ἔχουν, παρομοίως, «ἐν ἀθώοις». Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «ἐν ἀθωότητι», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἐβραϊκόν, συμφωνεῖ δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'.

Αἰδέσιμος (Σύμμ.). (Ἦσ. 9,14).

Σεβάσιμος, ἐντιμος, ἀξιοσέβαστος, ἀξιοτίμητος, λαμπρός. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει unesu' rhanim, ἥτοι καὶ ὁ τετιμημένος, ὁ ἐντιμος. (Ὁ πρεσβύτερος καὶ ὁ ἐντιμος εἶναι ἡ κεφαλὴ). Οἱ Ο' ἔχουν «καὶ τοὺς τὰ πρόσωπα θαυμάζοντας», ἥτοι καὶ τοὺς προσωποληπτοῦντας. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «καὶ αἰδέσιμον», ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, ὀρθῶς δὲ ἀπομακρύνεται ἀπὸ τοὺς Ο', οἱ ὁποῖοι μεταβάλλουν ἐνταῦθα τὴν ἔννοιαν τοῦ πρωτοτύπου.

Αἰθὴρ (Σύμμ.). (Ἱερ. 28 [51],9).

Ὁ εἰς τὰ ὕψη αἴθρ, τὰ ἀνώτατα στρώματα τῆς ἀτμοσφαίρας, ὁ οὐρανός. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει 'ad-šehaḳim, ἥτοι μέχρι τῶν νεφῶν. (Ἡ κρῖσις αὐτῆς ἐφθασεν εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ὑψώθη μέχρι τῶν νεφῶν). Οἱ Ο' ἔχουν «ἕως τῶν ἀστρῶν». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων

«*ἕως αἰθέρος*», καὶ κατ' ἄλλην γραφὴν «*ἕως νεφελῶν*», ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, ἐναρμονίζεται δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Δευτ. 33,26. Ἰωβ 36,28. 37,18·21. Ψαλμ. 35 (36),6. 76 (77),18. 88 (89),7. Παρ. 8,28.

Αἰνίττομαι (Σύμμ.). (Ἰεζ. 17,2).

Ὁμιλῶ αἰνιγματωδῶς, ἀσαφῶς, συγκεκαλυμμένως. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *hud hida*, ἥτοι εἰπέ, πρόβαλε ἓνα αἷνιγμα. (Υἱὲ ἀνθρώπου, πρόβαλε ἓνα αἷνιγμα καὶ πρόφερε μίαν παραβολὴν πρὸς τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραήλ). Οἱ Ο' ἔχουν «*διήγησαι διήγημα*», ὑπὸ παρομοίαν ἔννοιαν. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «*αἰνῆσαι αἷνιγμα*», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἐβραϊκόν, προσεγγίζει δέ, ἐπίσης ἐπιτυχῶς, καὶ τοὺς Ο'.

Αἰνοποιῶ (Ἀκύλ.). (Δευτ. 32,43).

Ποιῶ ὕμνον, αἶνον, ἐγκώμιον. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *harninu*, ἥτοι χαρῆτε, εὐφρανθήτε. (Εὐφρανθήτε σεῖς, τὰ ἔθνη, μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, διότι θὰ ἐκδικηθῇ τὸ αἷμα τῶν δούλων του). Οἱ Ο' ἔχουν, παρομοίως, «*εὐφράνθητε*». Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «*αἰνοποιήσατε*», ἀποδίδει παρεμφερῶς τὸ ἐβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ πολὺ καὶ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Ψαλμ. 31 (32),11. 64 (65),9. 80 (81),2.

Αἰχμὴ (Σύμμ.). (Κριτ. 3,22).

Τὸ ὀξὺ ἄκρον νύσσοντος ὀργάνου καὶ δὴ δόρατος, βέλους κ.λπ. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *hallahab*, ἥτοι τῆς λόγχης, τῆς ἀκμῆς τοῦ ξίφους. (Καὶ εἰσηλθεν ἀκόμη καὶ ἡ λαβὴ μετὰ τὴν ἀκμὴν τοῦ ξίφους). Οἱ Ο' ἔχουν «*τῆς φλογός*», ἥτοι τῆς ἄκρης τοῦ λάμποντος ξίφους. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «*κατὰ τῆς αἰχμῆς*», ἀποδίδει λίαν ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, ἐναρμονίζεται δὲ πλήρως καὶ πρὸς τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Α' Βασ. (Σαμ.) 17,7.

Αἰωνίως (Σύμμ.). (Γέν. 6,3).

Συνεχῶς, πάντοτε, χωρὶς τέλος. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *le'olam*, ἥτοι αἰωνίως. (Καὶ εἶπεν ὁ Κύριος· δὲν θὰ παραμείνῃ τὸ πνεῦμά μου αἰωνίως εἰς τὸν ἄνθρωπον). Οἱ Ο' ἔχουν «*εἰς τὸν αἰῶνα*», ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «*αἰωνίως*», ἀποδίδει λίαν ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, συμφωνεῖ δὲ οὕτω καὶ πρὸς τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Ψαλμ. 60 (61),8. 88 (89),38. 148 (149),6. Ἀμὼς 1,11.

Ἀκαθαίρετος (Σύμμ.). (Ψαλμ. 150,1).

Ἄκατάβλητος, ἀκατάλυτος, μὴ καθαιρεθεῖς, μὴ καθαιρούμενος. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *‘uzzo*, ἥτοι τῆς ἰσχύος, τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. (Αἰνεῖτε τὸν Θεὸν εἰς τὸ ἁγιαστήριόν του· αἰνεῖτε αὐτὸν εἰς τὸ στερέωμα τῆς δυνάμεως αὐτοῦ). Οἱ Ο' ἔχουν, ὁμοίως, «*δυνάμεως αὐτοῦ*». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «(ἐν τῷ στερεώματι) τῷ ἀκαθαιρέτῳ αὐτοῦ», ἥτοι τῷ ἀδιασειστώ, ἀποδίδει ὁρθῶς τὸ ἐβραϊκόν, συμφωνεῖ δὲ κατ' οὐσίαν καὶ πρὸς τοὺς Ο'.

Ἄκαμπης (Θεοδοτ.). (Ἰωβ 27,13).

Ἄκαμπτος, μὴ καμπτόμενος, ἀλύγιστος, ἀνυποχώρητος. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *‘aritsim*, ἥτοι δυνάσται, βίαιοι, τύραννοι. (Αὕτη εἶναι ἡ μερὶς τοῦ ἀσεβοῦς ἀνθρώπου ἐκ μέρους τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ κληρονομία τῶν τυράννων ἀπὸ τὸν Παντοδύναμον). Οἱ Ο' ἔχουν, ὁμοίως, «*δυναστῶν*». Ὁ Θεοδοτῖων, μεταφράζων «οἱ ἀκαμπεῖς», προσεγγίζει τὸ ἐβραϊκόν, ὡς ἐπίσης καὶ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ἐν τῷ ὡς ἄνω χωρίῳ καὶ ὑπὸ τοῦ Συμμάχου.

Ἄκανος (Σύμμ.). (Ἰωβ 31,40).

Εἶδος ἀκάνθης. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *hoah*, ἥτοι ἄκανθαι. (Ἀντί σίτου ὅς φυτρώσουν ἄκανθαι καὶ ἀντὶ κριθῆς ζιζάνια). Οἱ Ο' ἔχουν «*κνίδη*», ἥτοι τσουκνίδα. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «*ἄκανος*», ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ καὶ τοὺς Ο'.

Ἄκαπνος (Σύμμ.). (Ἦσ. 41,19).

Ὁ μὴ δημιουργῶν καπνόν. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *šitta*, ἥτοι (τὸ δένδρον) ἄκακία. (Εἰς τὴν ἔρημον θὰ φυτεύσω κέδρον, ἀκακίαν, μυρσίνην καὶ ἐλαίαν). Οἱ Ο' ἔχουν «*πύξον*» (ἐλαφρῶς παρόμοιον φυτόν). Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «*καὶ ἄκαπνον* (ξύλον)», δὲν εἶναι γνωστὸν ποῖον ἀκριβῶς φυτὸν ἔχει ὑπ' ὄψει του.

Ἀκμονευτής (Σύμμ.). (Ἦσ. 41,7).

Σφυρηλάτης, σφυροκόπος. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *‘eth-holeṃ pa‘am*, ἥτοι τὸν σφυροκοποῦντα ἐπάνω εἰς τὸν ἄκμονα. (Καὶ ἐνίσχυεν ὁ ξυλουργὸς τὸν χρυσοχόνον καὶ ὁ ἐξομαλύνων μὲ τὴν σφύραν τὸν σφυροκοποῦντα ἐπάνω εἰς τὸν ἄκμονα). Οἱ Ο' ἔχουν «*ἅμα ἐλαύνων*», ἥτοι σφυροκοπῶν. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «*τὸν ἀκμονευτήν*», ἀποδίδει ὁρθῶς κατὰ βάσιν τὸ ἐβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ ἱκανοποιητικῶς καὶ τοὺς Ο'.

Ἀκόντιον (Σύμμ.). (Α' Βασ. [Σαμ.] 20,36).

Κοντάρι, μικρὰ λόγχη, αἰχμηρὸν ἐπιθετικὸν ὄπλον, εἶδος δόρατος. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *‘eth-hahitstim*, ἥτοι τὰ βέλη. (Καὶ εἶπεν εἰς

τὸ παιδάριόν του· τρέξε νὰ εὔρης τώρα τὰ βέλη, τὰ ὁποῖα ἐγὼ θὰ ἐκτοξεύσω). Οἱ Ο' ἔχουν «τὰς σχίζας», ἥτοι, ἐπίσης, τὰ βέλη. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «τὰ ἀκόντια», ἀποδίδει παρεμφερῶς τὸ ἐβραϊκόν, δὲν ἀφίσταται δὲ καὶ τῶν Ο'.

Ἀκοντισμός (Θεοδοτ.). (Παρ. 25,18).

Ἀκόντις, ἐκτόξευσις, ρίψις ἀκοντίου. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *wehets*, ἥτοι καὶ βέλος. (Ρόπαλον καὶ ξίφος καὶ αἰχμηρὸν βέλος εἶναι αὐτὸς ὁ ὁποῖος ψευδομαρτυρεῖ κατὰ τοῦ πλησίον αὐτοῦ). Οἱ Ο' ἔχουν «καὶ τόξευμα», ἥτοι, ἐπίσης, καὶ βέλος. Ὁ Θεοδοτίων, μεταφράζων «ἀκοντισμός», δὲν ἀποδίδει ἐπακριβῶς τὸ ἐβραϊκόν, ἀπομακρύνεται δὲ ὁμοίως καὶ ἀπὸ τοὺς Ο'.

Ἀκουσιασμός (Θεοδοτ.). (Ἀββ. 3,1).

Τὸ ἀμαρτάνειν ἐξ ἀγνοίας, ἡ ἀκουσία πράξις. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *šigjonoth*, τὸ ὁποῖον εἶναι δυσνόητον, ἔχει ὅμως σχέσιν, πιθανώτατα, πρὸς τὰς ᾠδὰς καὶ μᾶλλον πρὸς τὰ θρηνώδη ᾄσματα. Οἱ Ο' ἔχουν «μετὰ ᾠδῆς», προφανῶς ἐκ τοῦ *šiggajon*, ἐνικου τοῦ ἰδίου ὀνόματος (ᾠδή, ᾄσμα). Ὁ Ἀκύλας, ὡς ἐπίσης καὶ ὁ Σύμμαχος, μεταφράζουσιν «ἐπὶ ἀγνοημάτων», παρομοίως πῶς δὲ καὶ ὁ Θεοδοτίων, ἔχων ἐν προκειμένῳ «ὑπὲρ τῶν ἀκουσιασμῶν». Εἰς τὸν κώδικα W ὑπάρχει ἡ γραφὴ «ὑπὲρ τῶν ἀγνοιών»¹⁵. Εἶναι προφανές, ἐξ ὧν αὐτῶν, ὅτι ἡ ἐπίμαχος ἐβραϊκὴ λέξις θεωρεῖται προερχομένη ἐκ τοῦ ρήματος *šagag*, τὸ ὁποῖον σημαίνει «παραστρατῶ», «ἀμαρτάνω ἐξ ἀγνοίας». Οὕτω καὶ ἡ πιθανωτέρα ἔννοια τοῦ δυσχεροῦς στίχου εἶναι «προσευχὴ ὑπὲρ τῶν ἐξ ἀγνοίας ἀμαρτανόντων», χωρὶς ὅμως νὰ ἀποκλείεται καὶ ἡ ἐκ τῆς παρ' Ο' γραφῆς ἄλλη σημασία του, ἥτοι «προσευχὴ ψαλλομένη συνοδείᾳ συγκεκρομένων μουσικῶν ὁργάνων».

Ἀκρέμων (Ἀκύλ.). (Ἠσ. 11,1).

Βλαστός, κλάδος δένδρου καὶ κυρίως ὁ ἀκραῖος, ἡ ἄκρα τοῦ κλάδου, ὁ τελευταῖος βλαστός. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *wenetser*, ἥτοι καὶ κλάδος (καὶ βλαστός). (Καὶ θὰ ἐξέλθῃ ράβδος ἐκ τοῦ κορμοῦ τοῦ Ἰεσσαί, καὶ θὰ βλαστήσῃ κλάδος ἐκ τῶν ριζῶν αὐτοῦ). Οἱ Ο' ἔχουν «καὶ ἄνθος». Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «καὶ ἀκρέμων», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἐβραϊκόν, ὀρθῶς δὲ ἐπίσης ἀπομακρύνεται ἀπὸ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν 60,21.

Ἀκρίβασμα (Ἀκύλ.). (Ἰερ. 5,22).

15. Βλ. προχείρως ἔκδοσιν τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης κατὰ τοὺς Ο', ὑπὸ Α. Rahlfs, ἐν τῷ χωρίῳ.

Πρόσταγμα, νόμος, ἀκριβὴς μελέτη. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *hoq*, ἥτοι πρόσταγμα, νόμον. (Ἐμὲ δὲν φοβεῖσθε ..., ὁ ὁποῖος ἔχω θέσει τὴν ἄμμον ὄριον τῆς θαλάσσης, ὡς νόμον αἰώνιον;). Οἱ Ο' ἔχουν, ἐπίσης, «πρόσταγμα». Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «ἀκριβασμα», ἀποδίδει καλῶς τὸ ἐβραϊκόν, ἐναρμονίζεται δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Ἑξ. 13,10. Δευτ. 6,17, ὡς ἐπίσης καὶ ὑπὸ τοῦ Θεοδοτίωνος ἐν Ψαλμ. 118 (119),118. Ἱερ. 40 (33),25. (Τὸ τελευταῖον χωρίον ἐλλεῖπει ἐκ τοῦ κειμένου τῶν Ο').

Ἀκριβαστής (Ἀκύλ.). (Ἱσ. 33,22).

Ἐπακριβής, ἐπιμελής ἐξεταστής, νομοθέτης. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *mehoqeqenu*, ἥτοι ὁ νομοθέτης μας. (Ὁ Κύριος εἶναι ὁ κριτὴς μας· ὁ Κύριος εἶναι ὁ νομοθέτης μας· ὁ Κύριος εἶναι ὁ βασιλεὺς μας· αὐτὸς θὰ μᾶς σώσῃ). Οἱ Ο' ἔχουν «ἄρχων ἡμῶν», ὑπὸ παραπλησίαν σημασίαν. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «ἀκριβαστής», ἀποδίδει μᾶλλον ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, παρεμφερῶς δὲ καὶ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Κριτ. 5,14. Ψαλμ. 59 (60),9, ὡς ἐπίσης καὶ ὑπὸ τοῦ Θεοδοτίωνος ἐν Ἱσ. 33,22.

Ἀκριβολογία (Ἀκύλ.). (Κριτ. 5,16).

Σαφὴς καὶ ἐπακριβὴς διατύπωσις τῶν νοημάτων, ὀρθὴ ἔκφρασις. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *hiqre-leb*, ἥτοι συζητήσεις καρδίας. (Εἰς τὰς μερίδας τοῦ Ρουβὴν ἐγένοντο μεγάλαι συζητήσεις καρδίας). Οἱ Ο' ἔχουν «ἐξιχνιασμοί», καὶ κατ' ἄλλην γραφὴν «ἐξετασμοί», ἥτοι ἀναζητήσεις, διερευνήσεις. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «ἀκριβολογία», ἀποδίδει κατὰ προσέγγισιν τὸ ἐβραϊκόν, ὀλιγώτερον δὲ ἀκόμη τοὺς Ο'.

Ἀκριβῶ (Ἀκύλ.). (Ἱσ. 49,16).

Κατασκευάζω, μελετῶ ἐπακριβῶς, περιγράφω μετ' ἀκριβείας, ἐξακριβώνω. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *haqrothikh*, ἥτοι σὲ ἐξωγράφῃσα. (Σὲ ἐξωγράφῃσα ἐπάνω εἰς τὰς παλάμας σου, τὰ τεῖχη σου εἶναι ἐνώπιόν μου συνεχῶς). Οἱ Ο' ἔχουν «ἐξωγράφῃσά σου». Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «ἡκρίβωσά-σε», προσεγγίζει πολὺ τὸ ἐβραϊκόν, ὡς ἐπίσης καὶ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν 30,8.

Ἀκριτεῖ (Ἀκύλ.). (Ἱερ. 17,11).

Χωρὶς κρίσιν, χωρὶς δίκην. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *welo' bemišpat*, ἥτοι χωρὶς δικαιοσύνην. (Ὅπως πέριξ ἐπιάζουσα χωρὶς νὰ ἔχη γεννήσει, εἶναι ὁ ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος ἀποκτᾷ πλοῦτη μὲ ἀδικίας). Οἱ Ο' ἔχουν «οὐ μετὰ κρίσεως», ἥτοι ἀδίκως. Ὁ Ἀκύλας,

μεταφράζων «ἀκριτεῖ», προσεγγίζει πολὺ τὸ ἑβραϊκόν, ὡς ἐπίσης καὶ τοὺς Ο'.

Ἀκροβυστίζω (Ἀκύλ.). (Λευιτ. 19,23).

Περιτέμνω τὴν ἀκροβυστίαν. Τὸ ἑβραϊκὸν ἔχει wa'araltem 'orlaho, ἥτοι νὰ καθαρῖσετε ὡς ἀκάθαρτον (νὰ ἀπορρίψετε ὡς ἀπερίτμητον). (Καὶ ὅταν εἰσέλθετε εἰς τὴν γῆν καὶ φυτεύσετε πᾶν καρποφόρον δένδρον, νὰ καθαρῖσετε ὡς ἀκάθαρτον [νὰ ἀπορρίψετε ὡς ἀπερίτμητον] τὸν καρπὸν αὐτοῦ). Οἱ Ο' ἔχουν «καὶ περικαθαριεῖτε τὴν ἀκαθαρσίαν αὐτοῦ», ὑπὸ παρομοίαν σημασίαν. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «ἀκροβυστιεῖτε τὴν ἀκροβυστίαν αὐτῶν», ἀποδίδει μεταφορικῶς τὸ ἑβραϊκόν, ἐναρμονίζεται δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ἐν τῷ ὡς ἄνω χωρίῳ καὶ ὑπὸ τοῦ Θεοδοτίωνος, ὡς ἐπίσης καὶ ὑπὸ τοῦ Συμμάχου.

Ἀκρόβυστος (Ἀκύλ.). (Ἥσ. 52,1).

Ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἔχει ἀκροβυστίαν, ὁ μὴ περιτετμημένος, ὁ ἀπερίτμητος. Τὸ ἑβραϊκὸν ἔχει 'arel, ἥτοι ἀπερίτμητος. (Δὲν θὰ εἰσέλθῃ πλέον εἰς σὲ ἀπερίτμητος καὶ ἀκάθαρτος). Οἱ Ο' ἔχουν, ὁμοίως, «ἀπερίτμητος». Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «ἀκρόβυστος», ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἑβραϊκόν, συμφωνεῖ δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Ἑξ. 6,12. Ἰεζ. 32,26·27·29, ὡς ἐπίσης καὶ ὑπὸ τοῦ Θεοδοτίωνος εἰς τὰ προηγούμενα χωρία τοῦ Ἰεζεκιήλ.

Ἀκρώμιον (Σύμμ.). (Ἰωβ 31,22).

Τὸ ἄκρον τοῦ ὤμου, ἡ ὠμοπλάτη. Τὸ ἑβραϊκὸν ἔχει miššikhma, ἥτοι ἀπὸ τοῦ ὤμου. (Νὰ καταπέσῃ ὁ βραχίον μου ἀπὸ τοῦ ὤμου). Οἱ Ο' ἔχουν «ἀπὸ τῆς κλειδός», ἥτοι ἀπὸ τοῦ ὁστοῦ τοῦ μεταξὺ τοῦ τραχήλου καὶ τοῦ ὤμου. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «τοῦ ἀκρωμίου», ἀποδίδει μετ' ἐπιτυχίας γενικῶς τὸ ἑβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ πολὺ καὶ τοὺς Ο', οἱ ὁποῖοι ἀποκλίνουν τοῦ ἑβραϊκοῦ εἰς τὸ χωρίον τοῦτο.

Ἀκτὴ (Θεοδοτ.). (Γέν. 14,3).

Αἰγιαλός, παραλία. Τὸ ἑβραϊκὸν ἔχει hassiddim. Ἡ λέξις αὕτη ἐμφανίζεται ἐνταῦθα ὡς τοπωνύμιον, δηλοῦσα τὴν κοιλάδα Σιδδὶμ, ἥτις εἶναι γνωστὴ σήμερον καὶ ὡς Νεκρὰ θάλασσα. (Ὅλοι αὐτοὶ συνεκεντρώθησαν εἰς τὴν κοιλάδα Σιδδὶμ, ἡ ὁποία εἶναι ἡ Νεκρὰ θάλασσα). Οἱ Ο' ἔχουν «(ἐπὶ τὴν φάραγγα) τὴν ἀλυκὴν», ἥτοι τὴν ἀλμυρὰν. Ὁ Θεοδοτίων, μεταφράζων «τῶν ἀκτῶν», δὲν ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἑβραϊκόν, ἀπομακρύνεται δὲ καὶ ἀπὸ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν στίχῳ 8, ὡς ἐπίσης καὶ ὑπὸ τοῦ Συμμάχου

ἐν 2,15. Ὁ τελευταῖος οὗτος μεταφραστὴς μεταφράζει ἐνταῦθα «ἐν τῷ παραδείσῳ τῆς ἀκτῆς».

Ἀκωλύτως (Σύμμ.). (Ἰωβ 34,31).

Ἀνεμποδίστως, ἐλευθέρως. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει 'ehbol, ἥτοι ἄσυν-
έτως, ἀνθαιρέτως (ἀφρόνως). (Διότι θὰ εἶπη πρὸς τὸν Θεόν·
ἐσφαλόν, δὲν θὰ ἐνεργήσω πλέον ἀνθαιρέτως). Οἱ Ο' ἔχουν «οὐκ
ἐνεχυράσω», ἥτοι δὲν θὰ δώσω ἐνέχυρον. Ὁ Σύμμαχος, μετα-
φράζων «ἀκωλύτως», προσεγγίζει ὀλίγον μόνον τὸ ἐβραϊκόν, ἀφίστα-
ται δὲ τῶν Ο'.

Ἀλαξοσύνη (Ἀκύλ.). (Ἰερ. 29,17 [49,16]).

Ἀλαζονεία, κομπασμός, ἔπαρσις, ὑπερηφάνεια, οἷσις, ἐγωϊσμός.
Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει zedon, ἥτοι ὑπερηφάνεια. (Ὁ τρόμος τὸν
ὁποῖον διέσπειρες, σὲ παρεπλάνησε καὶ ἡ ὑπερηφάνεια τῆς καρδίας
σου). Οἱ Ο' ἔχουν «ἰταμία», ἥτοι ἰταμότης, ἀναίδεια. Ὁ Ἀκύ-
λας, μεταφράζων «ἀλαξοσύνη σου», συμφωνεῖ πρὸς τὸ ἐβραϊκόν, ὡς
ἐπίσης καὶ πρὸς τοὺς Ο'.

Ἀλαῶ (Ἀκύλ.). (Ψαλμ. 38 [39],3).

Μένω ἄλαλος, ἄφωνος. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει ne'elamti, ἥτοι ἔμει-
να ἄφωνος. (Ἐμείνα ἄφωνος καὶ σιωπηλός, ἐσιώπησα [ἀκόμη καὶ]
ἀπὸ τοῦ ἀγαθόν). Οἱ Ο' ἔχουν «ἐκωφώθην», ἥτοι ἔγινα κωφάλα-
λος. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «ἡλαλήθην», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ
ἐβραϊκόν, συμφωνεῖ δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται
ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν στίχῳ 10, ὡς ἐπίσης καὶ ἐν 30 (31),19.

Ἀλίκτητος (Σύμμ.). (Ἠσ. 30,24).

Ὁ μὴ λικμισθεὶς, ὁ ἀλίχινστος. Τὸ κείμενον ἐμφανίζεται ἐνταῦθα
λίαν δυσχερές, διότι τόσον τὸ ἐβραϊκόν, ὅσον καὶ οἱ Ο' ὁμιλοῦν περὶ
τροφῆς καθαρᾶς καὶ ἐκλεκτῆς (λελικμημένης), τὴν ὁποίαν θὰ τρώ-
γουν τὰ ζῶα τῶν εὐημερούντων Ἰσραηλιτῶν, ἐνῶ ὁ Σύμμαχος ὁμιλεῖ
περὶ τοῦ ἀντιθέτου, ἥτοι περὶ τροφῆς μᾶλλον εὐτελοῦς, προχείρου καὶ
ἀλικμητοῦ («ἀλίκτητα»). Τὴν ἰδίαν λέξιν χρησιμοποιεῖ ἐν τῷ ὡς ἄνω
χωρίῳ καὶ ὁ Θεοδοσίων. Οὕτω διαπιστοῦται ὅτι ὁ Σύμμαχος, συμφω-
νοῦντος καὶ τοῦ Θεοδοσιώου, εὐρίσκεται εἰς πλήρη ἀντίθεσιν πρὸς
τὸ ἰδιαζόντως δυσχερές βιβλικὸν κείμενον.

Ἀλιωτὸς (Ἀκύλ.). (Κριτ. 16,7).

Ὁ μὴ διαλυόμενος, ὁ μὴ διαλυθείς. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει lo' horabu,
ἥτοι μὴ φθαρείσας, μὴ ξηρανθείσας. (Ἐὰν μὲ δέσουν μὲ
ἐπτὰ χορδάς, ὕγράς, μὴ ξηρανθείσας, θὰ ἀδυνατήσω καὶ θὰ γίνω

ὅπως κάθε ἄλλος ἄνθρωπος). Οἱ Ο' ἔχουν «μὴ ἡρημαμέναις», καὶ κατ' ἄλλην γραφὴν «μὴ διεφθαρμέναις», ὑπὸ παρομοίαν ἔννοιαν. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «ἀλιωτοῖς», ἀποδίδει παραπλησίως τὸ ἐβραϊκόν, δὲν ἀπομακρύνεται δὲ καὶ ἀπὸ τοὺς Ο'.

Ἀλλοῖος (Σύμμ.). (Ἦσ. 28,11).

Διάφορος, παρηλλαγμένος, ἄλλης φύσεως, ἄλλου εἶδους. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει 'ahereth, ἥτοι διάφορον. (Μὲ τραυλίζοντα χεῖλη καὶ μὲ διάφορον γλώσσαν θὰ ὁμιλήσῃ πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον). Οἱ Ο' ἔχουν «(διὰ γλώσσης) ἐτέρας». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «(διὰ γλώσσης) ἀλλοίας», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἐβραϊκόν, συμφωνεῖ δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'.

Ἀλλόκοτος (Σύμμ.). (Ἰερ. 7,6).

Παράδοξος, παράξενος, ἀσυνήθης, ἀφύσικος, ἀλλότριος. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει 'aherim, ἥτοι ξένους, ἄλλους, ἐτέρους. (Ἐὰν δὲν χύνετε αἷμα ἀθῶν εἰς τὸν τόπον τοῦτον, καὶ δὲν ἀκολουθήτε ἐτέρους θεοὺς...). Οἱ Ο' ἔχουν «ἀλλοτριών». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ἀλλοκότοις», ἀποδίδει λίαν ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν καὶ μάλιστα δίδει ἔμφασιν εἰς αὐτό, διότι βλέπει τοὺς θεοὺς τῶν εἰδωλολατρῶν ὄχι ἀπλῶς ὡς «ἐτέρους», ἀλλ' ὡς μὴ φυσικοὺς διὰ τοὺς Ἰσραηλίτας. Συμφωνεῖ δὲ οὕτω πλήρως καὶ πρὸς τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Α' Βασ. (Σαμ.) 26,19.

Ἀλλομορφῶ (Σύμμ.). (Ἰεζ. 31,15).

Ἀλλάσσω, μεταβάλλω μορφήν, μεταμορφοῦμαι. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει 'uipre, ἥτοι ἐμαράνθησαν. (Καὶ ὅλα τὰ δένδρα τοῦ ἀγροῦ ἐμαράνθησαν ἀπὸ λύπην δι' αὐτόν). Οἱ Ο' ἔχουν «ἐξελύθησαν», ἥτοι παρέλυσαν, ἐξησθένησαν, ἐμαράνθησαν. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ἡλλομόρφωσεν», προσεγγίζει πολὺ τὸ ἐβραϊκόν, ὡς ἐπίσης καὶ τοὺς Ο'.

Ἀλοιφῶ (Ακύλ.). (Γέν. 6,14).

Ἀλείφω μίαν ἐπιφάνειαν, ἐπιχρίω. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει wekharpharta, ἥτοι καὶ νὰ καλύψῃς, νὰ ἀλείψῃς (νὰ ἀσφαλτώσῃς). (Καὶ νὰ ἀλείψῃς αὐτὴν ἐσωτερικῶς καὶ ἐξωτερικῶς μὲ πίσσαν). Οἱ Ο' ἔχουν, παρομοίως, «καὶ ἀσφαλτώσεις». Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «καὶ ἀλοιφήσεις», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἐβραϊκόν, συμφωνεῖ δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'.

Ἀλσωμα (Ακύλ.). (Δ' [Β'] Βασ. 23,4).

Κατάφυτος περιοχή, ἄλσος, δάσωμα. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *wela'ase-ra*, ἥτοι καὶ διὰ τὸ ἄλσος (ὅπου τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀστάρτης). (Καὶ διέταξεν ὁ βασιλεὺς ... νὰ ἐκβάλουν ἀπὸ τὸν ναὸν τοῦ Κυρίου ὅλα τὰ ἀντικείμενα, τὰ ὁποῖα εἶχον κατασκευασθῇ διὰ τὸν Βάαλ καὶ διὰ τὸ ἄλσος [ὅπου τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀστάρτης]). Οἱ Ο' ἔχουν, παρομοίως, «καὶ τῷ ἄλσει», ὑπὸ τὴν ἐπισημανθεῖσαν ἔννοιαν. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «καὶ τῷ ἁλσώματι», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἐβραϊκόν, συμφωνεῖ δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν στίχῳ 7.

Ἄλσων (Ἀκύλ.). (Δ' [Β'] Βασ. 17,16).

Ἄλσος. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *'ase-ra*, ἥτοι ἄλσος (ὅπου τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀστάρτης). (Καὶ κατεσκεύασαν δι' ἑαυτοὺς δύο χωνευτὰ ὁμοιώματα μόσχων καὶ ἄλσος [ὅπου τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀστάρτης]). Οἱ Ο' ἔχουν, ἐπίσης, «ἄλσος», ὑπὸ τὴν ἐπισημανθεῖσαν ἔννοιαν. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «ἁλσῶνα», ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, συμφωνεῖ δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'.

Ἀλύτρωτος (Σύμμ.). (Λευιτ. 25,23).

Ὁ μὴ δυνάμενος νὰ λυτρωθῇ, ὁ μὴ λυτρωθεὶς, ὁ μὴ ἐλεύθερος. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *lo' thimmakher litsmithuth*, ἥτοι δὲν θὰ πωληται διὰ παντός («γιαὶ πάντα»). (Ἡ γῆ δὲν θὰ πωληται διὰ παντός, διότι ἡ γῆ εἶναι ἰδική μου). Οἱ Ο' ἔχουν «οὐ πραθήσεται εἰς βεβαίωσιν», ἥτοι δὲν θὰ πωληται διὰ παντός. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «(εἰς) ἀλύτρωτον» καὶ δίδων εἰς τὸ κείμενον τὴν ἔννοιαν, ὅτι ἡ γῆ παρ' Ἰσραὴλ θὰ παραμένῃ ἀναπαλλοτριώτος, ἀλύτρωτος συνεχῶς, ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἐβραϊκόν, συμφωνεῖ δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'.

Ἀλωή (Σύμμ.). (Ἰερ. 28 [51],33).

Ἄλων, ἄλως, ἁλώνι(ον), ἁλώνισμα. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *kegoren 'eth hidrikhah*, ἥτοι ὡς ἁλώνι(ον) κατὰ τὸν καιρὸν τῆς καταπατήσεώς του. (Ἡ θυγάτηρ τῆς Βαβυλώνος εἶναι ὁμοία πρὸς ἁλώνι[ον] κατὰ τὸν καιρὸν τῆς καταπατήσεώς του, τοῦ ἁλωνίσματος του). Οἱ Ο' ἔχουν «ὡς ἁλων ὥριμος ἀλοηθήσονται», ἐν τῇ αὐτῇ σημασίᾳ. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ὡς ἁλων ἦν, καιρὸς ἀλωῆς», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἐβραϊκόν, συμφωνεῖ δὲ πλήρως καὶ πρὸς τοὺς Ο'.

Ἀμαθής (Σύμμ.). (Ψαλμ. 48 [49],11).

Ἀμόρφωτος, ἀπαίδεντος, ἀδαής, ἀμύητος. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *wa-ba'ar*, ἥτοι καὶ παράλογος, καὶ ἀνόητος. (Διότι βλέπει ὅτι

ἀκόμη καὶ οἱ σοφοὶ ἀποθνήσκουν, καὶ ὅτι καὶ οἱ ἄφρονες καὶ οἱ ἀνόητοι ὁμοίως χάνονται). Οἱ Ο' ἔχουν «καὶ ἄνους», ἥτοι καὶ ὁ μωρός, καὶ ὁ ἀσύννετος. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «καὶ ἀμαθής», δὲν συμφωνεῖ ἀπολύτως πρὸς τὸ ἐβραϊκὸν οὔτε πρὸς τοὺς Ο'.

Ἀμαθία (Σύμμ.). (Ἐκκλ. 2,13).

Ἄγνοια, ἀπειρία, ἀμάθεια, ἔλλειψις μορφώσεως. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει min-hassikhloth, ἥτοι ἀπὸ τὴν ἀφροσύνην, ἀπὸ τὴν μωρίαν. (Καὶ εἶδον ἐγὼ ὅτι ἡ σοφία ὑπερέχει τῆς μωρίας, ὅπως τὸ φῶς ὑπερέχει τοῦ σκοτός). Οἱ Ο' ἔχουν «ὑπὲρ τὴν ἀφροσύνην», ἥτοι ὑπερέχει τῆς ἀφροσύνης. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «(ὑπὲρ τὴν) ἀμαθίαν», δὲν ἀποδίδει ἐπακριβῶς τὸ ἐβραϊκόν, ἀπομακρύνεται δὲ καὶ ἀπὸ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Παρ. 14,24.

Ἀμείβω (Σύμμ.). (Β' Βασ. [Σαμ.] 2,6).

Ἀνταποδίδω, παρέχω ἀμοιβήν, ἀνταμείβω. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει τὴν ιδιωματοικὴν φράσιν 'ese 'ittekhem hattoba hazzoth, ἥτοι θὰ σὰς ἀνταποδώσω αὐτὸ τὸ καλόν. (Καὶ τώρα εἶθε νὰ δεῖξῃ ὁ Κύριος πρὸς σὰς ἔλεος καὶ ἀλήθειαν· καὶ ἐγὼ ἐπίσης θὰ σὰς ἀνταποδώσω αὐτὸ τὸ καλόν). Οἱ Ο' ἔχουν «ποιήσω μεθ' ὑμῶν τὰ ἀγαθὰ ταῦτα», ὑπὸ παρομοίαν ἔννοιαν. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ἀμείψομαι ὑμᾶς», ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, συμφωνεῖ δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Ἰεζ. 27,9, ὡς ἐπίσης καὶ ὑπὸ τοῦ Ἀκύλα ἐν Γέν. 50,17. Ψαλμ. 141 (142),8. Παρ. 11,17. Ἠσ. 63,7 καὶ τοῦ Θεοδοσιῶνος ἐν Παρ. 11,17.

Ἀμέλεια (Σύμμ.). (Ψαλμ. 89 [90],8).

Ραθυμία, ὀλιγωρία, ἀδιαφορία, ἀπροσεξία. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει 'alumeni, ἥτοι τὰς κρυφίας ἀμαρτίας ἡμῶν. (Ἔθεσες ἐνώπιόν σου τὰς ἀνομίας ἡμῶν, τὰς κρυφίας ἀμαρτίας ἡμῶν ὑπὸ τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου). Οἱ Ο' ἔχουν «ὁ αἰὼν ἡμῶν», ἥτοι ὁ ἐφάμαρτος βίος ἡμῶν. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «τὰς ἀμελείας ἡμῶν», προσεγγίζει τὸ ἐβραϊκόν, ὀλιγώτερον δὲ τοὺς Ο'. Εἶναι ἄξιον προσοχῆς, ὅτι οὗτος, διὰ τῆς τοιαύτης μεταφράσεώς του, θεωρεῖ τὰς κρυφίας, τὰς δυσδιακριτοὺς ταύτας ἀμαρτίας τοῦ ἀνθρώπου ὡς ἐξ ἀμελείας ἢ ραθυμίας διαπραττομένας.

Ἀμεριμνία (Σύμμ.). (Ψαλμ. 59 [60],10).

Ἡ κατάστασις τοῦ ἀμερίμνου ἀνθρώπου, ἡ ἔλλειψις μερίμνης, ἡ ἄνεσις. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει rahtsi, ἥτοι τοῦ νιψίματος μου. (Ὁ

Μωᾶβ θὰ γίνη ἡ λεκάνη τοῦ νιψίματός μου). Οἱ Ο' ἔχουν «τῆς ἐλπίδος μου», ὑπὸ τὴν ἔννοιαν, ὅτι θὰ τὸν κατακτήσῃ (τὸν Μωᾶβ) ὁ Ἰσραήλ. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ἀμεριμνίας μου», δὲν ἀποδίδει μὲν ἐπακριβῶς τὸ ἐβραϊκόν, προσεγγίζει ὅμως κατὰ κάποιον τρόπον τοῦτο, ὡς ἐπίσης καὶ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν 107 (108),10.

Ἀμεριμνῶ (Σύμμ.). (Ἱερ. 29,12 [49,11]).

Ἀδιαφορῶ, εἶμαι ἀμέριμνος, ἄφροντις, ἥσυχος, ἀπηλλαγμένος μεριμνῶν. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει 'alaj tibtahu, ἥτοι ἂς ἐλπίζουσιν εἰς ἐμέ. (Ἔφησε τὰ ὀρφανὰ σου, ἐγὼ θὰ τὰ ζωογονήσω, καὶ αἱ χῆραι σου ἂς ἐλπίζουσιν εἰς ἐμέ). Οἱ Ο' ἔχουν, παρομοίως σχεδόν, «ἐπ' ἐμὲ πεποιθασιν». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «εἰς ἐμὲ ἀμεριμνήτωσαν», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἐβραϊκόν, συμφωνεῖ δὲ βασικῶς καὶ πρὸς τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Ψαλμ. 35 (36),8. 61 (62),9. 90 (91),4, ὡς ἐπίσης καὶ ὑπὸ τοῦ Ἀκύλα ἐν Ψαλμ. 61 (62),9.

Ἀμερίμνω (Σύμμ.). (Ἱερ. 39 [32],37).

Χωρὶς μερίμνας, χωρὶς φροντίδας. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει labetah, ἥτοι ἀκινδύνως (ἀσφαλῶς). (Καὶ θὰ ἐπαναφέρω αὐτοὺς εἰς τὸν τόπον τοῦτον καὶ θὰ τοὺς ἐγκαταστήσω ἀκινδύνως). Οἱ Ο' ἔχουν «πεποιθότας», ἥτοι χωρὶς νὰ αἰσθάνωνται ἀβεβαιότητα καὶ ἀνασφάλειαν. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ἀμερίμνω», προσεγγίζει τὸ ἐβραϊκόν, ἀκόμη δὲ περισσότερον τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Κριτ. 18,7.

Ἀμέτρως (Σύμμ.). (Παρ. 16,26).

Χωρὶς μέτρον, ὑπερβολικῶς. Ἡ ἔννοια τοῦ ἐβραϊκοῦ ὑποδηλοῦται εἰς τὴν φράσιν nerheš 'amel 'omla lo, ἥτις ἔχει σχέσιν πρὸς τὴν ὑπερβολικὴν ἐργασίαν. (Αὐτὸς ὁ ὅποιος κοπιᾷ καὶ μοχθεῖ, ἐργάζεται διὰ τὸν ἑαυτὸν του). Τὸ παρ' Ο' ἀντίστοιχον εἶναι «ἀνὴρ ἐν πόνοις πονεῖ ἑαυτῷ, καὶ ἐκβιάζεται τὴν ἀπώλειαν ἑαυτοῦ», ὑπὸ τὴν ἰδίαν βασικῶς ἔννοιαν. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ἀμέτρως», προσεγγίζει ἐλαφρῶς τὸ ἐβραϊκόν, παρομοίως δὲ καὶ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ἐν τῷ ὡς ἄνω χωρίῳ καὶ ὑπὸ τοῦ Θεοδοτίωνος.

Ἀμιλλῶ (Σύμμ.). (Ἱερ. 12,5).

Ἀμιλλῶμαι, διαγωνίζομαι, ἀνταγωνίζομαι. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει te-thahare, ἥτοι θὰ ἀνταγωνισθῇς (θὰ ἀντιπαραταχθῇς). (Ἐὰν τρέξῃς μὲ τοὺς πεζοὺς καὶ νικηθῇς, τότε πῶς θὰ ἀνταγωνισθῇς μὲ ἵππεῖς;). Οἱ Ο' ἔχουν «παρασκευάσῃ», ἥτοι θὰ ἐτοιμασθῇς (πρὸς ἀντιμετώπισιν). Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ἀμιλ(λ)ήσῃ», ἀποδίδει

ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ καὶ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν 22,15.

Ἀμοιβή (Ἀκύλ.). (Ἥσ. 59,18).

Ἀνταμοιβή, πληρωμή, ἀνταπόδοσις. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *gemul*, ἦτοι θὰ ἀνταποδώσῃ (ἀνταπόδοσιν). (Συμφώνως πρὸς τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων θὰ ἀνταποδώσῃ ὀργὴν εἰς τοὺς ἐχθροὺς του). Οἱ Ο', παρὰ τοῖς ὁποίοις τὸ κείμενον εἶναι κολοβωμένον, ἔχουν «ὡς ἀνταποδώσων ἀνταπόδοσιν», ὑπὸ παρομοίαν ἔννοιαν. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «ἀμοιβὰς» καὶ «ἀμοιβήν» (δῖς), ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἐβραϊκόν, συμφωνεῖ δὲ γενικῶς καὶ πρὸς τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Ψαλμ. 27(28),4. Παρ. 12,14, ὡς ἐπίσης καὶ ὑπὸ τοῦ Συμμάχου ἐν Α' Βασ. (Σαμ.) 24,20. Παρ. 12,14.

Ἀμόρφωτος (Σύμμ.). (Ψαλμ. 138 [139],16).

Ἀδιαμόρφωτος, ἀσχημάτιστος, χωρὶς μορφήν. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *golmi*, ἦτοι τὸ ἔμβρυόν μου. (Οἱ ὀφθαλμοὶ μου εἶδον τὸ [ἀδιαμόρφωτον εἰσέτι] ἔμβρυόν μου). Οἱ Ο' ἔχουν «τὸ ἀκατέργαστόν μου», ἦτοι τὸ ἐν ἐμβρυώδει καταστάσει σῶμά μου, τὸ ἔμβρυόν μου. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ἀμόρφωτόν με», ἀποδίδει λίαν ὀρθῶς τὸ ἐβραϊκόν, ἐναρμονίζεται δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'.

Ἀμυγδάλινος (Σύμμ.). (Γέν. 30,37).

Ὁ ἐξ ἀμυγδαλῆς, ἐξ ἀμυγδαλοῦ κατεσκευασμένος, ἀμυγδαλένιος. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *weluz*, ἦτοι καὶ ἐξ ἀμυγδαλῆς. (Καὶ ἔλαβεν ὁ Ἰακώβ κλάδους χλωροὺς ἐκ λεύκης καὶ ἀμυγδαλῆς καὶ πλατάνου, καὶ ἀπεφλοίωσεν αὐτὰς κατὰ λωρίδας λευκάς). Οἱ Ο' ἔχουν «καὶ καρυίνην», ἦτοι καὶ ἀπὸ καρυδιά. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «καὶ ἀμυγδαλίνην», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἐβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ καὶ τοὺς Ο'.

Ἀμύλιον (Ἀκύλ.). (Ἐξ. 16,31).

Εἶδος πλακοῦντος ἐξ ἀμύλου. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *ketsappihith*, ἦτοι ὡς πλακοῦς, ὡς τοῦ πλακοῦντος. (Ἦτο δὲ τοῦτο λευκὸν ὡς σπόρος κοριάνδρου, καὶ ἡ γεύσις του ἦτο ὡς τοῦ πλακοῦντος εἰς τὸ μέλι). Οἱ Ο' ἔχουν «ὡς ἐγκρίς», ἦτοι ὡς πλακοῦς, ὡς πίττα, ὡς τηγανίτα. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «ὡς ἀμύλιον», ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, δὲν ἀφίσταται δὲ καὶ τῶν Ο'.

Ἀμυλος (Σύμμ.). Βλ. ἀμύλιον.

Ἀμύσσω (Θεοδοτ.). (Ζαχ. 12,3).

Ξέω, σπαράσσω, ξεσχιζῶ, προκαλῶ ἀμυχὴν. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει

sarot jissaretu, ἤτοι θὰ κατατραυματισθοῦν. (Ὅλοι ὅσοι ἐπιχειρήσουν νὰ βαστάσουν αὐτόν, θὰ κατατραυματισθοῦν). Οἱ Ο', ἀπομακρυνόμενοι τῆς ἐννοίας τοῦ ἐβραϊκοῦ, ἔχουν «ἐμπαΐζων ἐμπαΐζεται», ἤτοι θὰ περιπαίξουν ἐντόνως. Ὁ Θεοδοτίων, μεταφράζων «ἀμυχθήσεται», προσεγγίζει πολὺ τὸ ἐβραϊκόν, δὲν συμφωνεῖ δὲ πρὸς τοὺς Ο'.

Ἀμφήκης (Θεοδοτ.). (Ἦσ. 41,15).

Ἀμφίστομος, δίκωπος, ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν μερῶν ἀκονισμένος. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει ba'al riphijjoth, ἤτοι μὲ διπλοῦς ὁδόντας. (Θὰ σὲ καταστήσω ἀκονισμένον ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον, μὲ διπλοῦς ὁδόντας). Οἱ Ο' ἔχουν «πριστηροειδεῖς», ἤτοι ὁμοίους πρὸς πρίονας. Ὁ Θεοδοτίων, μεταφράζων «ἀμφήκη», ἀποδίδει καλῶς τὸ ἐβραϊκόν, δὲν ἀφίσταται δὲ καὶ τῶν Ο'.

Ἀμφιβληστρεῦ (Ἀκύλ.). (Ἦσ. 51,20).

Ἀλιεύω μὲ ἀμφίβληστρον, μὲ δίκτυον. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει mikhamar, ἤτοι δίκτυον (παγίς, ἐνέδρα). (Οἱ υἱοί σου ἔχουν πέσει λιπόθυμοι εἰς ὅλα τὰ ἄκρα τῶν ὁδῶν, ὡς αἰγαγρος εἰς τὸ δίκτυον). Οἱ Ο' ἔχουν «ἡμίεφθον», ἤτοι κατὰ τὸ ἥμισυ μόνον βρασμένον (τεῦτλον). Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «ἡμφιβληστρευμένος», ἀποδίδει σχεδὸν καλῶς τὸ ἐβραϊκόν, ἀπομακρύνεται δὲ ἀπὸ τοὺς Ο', οἱ ὅποιοι δὲν μεταφράζουν ἐπιτυχῶς ἐνταῦθα.

Ἀμφιβόλως (Σύμμ.). (Γ' [Α'] Βασ. 18,21).

Μὲ ἀμφιβολίαν, μὲ ἀβεβαιότητα, μὲ ἀσάφειαν. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει περιφραστικῶς 'ad-mathaj 'attem posehim 'al-šette hasse'ippim, ἤτοι ἕως πότε θὰ χωλαίνετε μεταξὺ δύο γνωμῶν; (ἕως πότε θὰ ἐπαμφοτερίζετε;). Οἱ Ο' ἔχουν «ἕως πότε ὑμεῖς χωλανεῖτε ἐπ' ἀμφοτέραις ταῖς ἰγνύαις;», ἤτοι ἕως πότε θὰ χωλαίνετε κατ' ἀμφοτέρους τοὺς πόδας; Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ἀμφιβόλως», προσεγγίζει ἐννοιολογικῶς τὸ ἐβραϊκόν, ὡς ἐπίσης καὶ τοὺς Ο'.

Ἀμφορεὺς (Ἀκύλ.). (Α' Βασ. [Σαμ.] 1,24).

Ἀγγεῖον μὲ δύο λαβάς, σκεῦος, δοχεῖον, ὑδρία. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει wenebel, ἤτοι καὶ δοχεῖον (καὶ φιάλη). (Καὶ ἔλαβεν αὐτὸν μεθ' ἐνὸς τριετοῦς μόσχου, ἐνὸς ἐφ' ἀλεύρου καὶ ἐνὸς δοχείου [ἀσκοῦ] οἴνου, καὶ ἔφερεν αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Κυρίου ἐν Σηλῶ). Οἱ Ο' ἔχουν «καὶ νέβελ», μεταγράφοντες ἀπλῶς τὴν λέξιν καὶ μὴ μεταφράζοντες αὐτήν, προφανῶς λόγῳ δυσχερειῶν ἐκ μέρους των,

ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν σημασίαν αὐτῆς ἢ τῆς ἀντιστοίχου ἐλληνικῆς¹⁶. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «καὶ ἀμφορεῖ οἶνον», ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, δὲν ἀκολουθεῖ δὲ τοὺς Ο΄. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ’ αὐτοῦ καὶ ἐν 10,3. 25,18.

Ἀμωμότης (Σύμμ.). (Ψαλμ. 25 [26],1).

Ἀγνότης, καθαρότης, ἡ ιδιότης τοῦ ἀμώμου. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει bethummi, ἥτοι ἐν ἀθωότητι. (Κρίνε με, Κύριε, δικαίως, διότι ἐπορεύθην ἐν ἀθωότητι). Οἱ Ο΄ ἔχουν «ἐν ἀκακίᾳ μου», ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ἐν ἀμωμότητι», προσεγγίζει πολὺ τὸ ἐβραϊκόν, ὡς ἐπίσης καὶ τοὺς Ο΄. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται καὶ ἐν στίχῳ 11 ὑπ’ αὐτοῦ, ὡς ἐπίσης καὶ ὑπὸ τοῦ Θεοδοτίωνος.

Ἀναβλύζω (Ἀκύλ.). (Παρ. 18,4).

Ἐκρέω μὲ ὀρμὴν πρὸς τὰ ἄνω, ἀναδίδω. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει nobea, ἥτοι ἀναβλύζων (ἀναπηδῶν). (Οἱ λόγοι τοῦ στόματος τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ὡς τὰ βαθεῖα ὕδατα, ἡ πηγὴ δὲ τῆς σοφίας εἶναι ὡς ὁ ἀναβλύζων χεῖμαρρος). Οἱ Ο΄ ἔχουν «ἀναπηδύει», ἥτοι, ἐπίσης, ἀναβλύζει (ἀναπηδᾷ). Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «ἀναβλύζων», ἀποδίδει λίαν ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, ἐναρμονίζεται δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο΄. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ’ αὐτοῦ καὶ ἐν 1,23. 15,2, ὡς ἐπίσης καὶ ὑπὸ τοῦ Θεοδοτίωνος ἐν 1,23 καὶ ὑπὸ τοῦ Συμμάχου ἐν 15,2. 18,4 καὶ Ψαλμ. 77 (78),2.

Ἀναβλύω (Ἀκύλ.). (Παρ. 15,2).

Ἀναβρύω, ἀναβλύζω. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει jabbia, ἥτοι ἐκτοξεύει (ἐκχέει, ἐκστομίζει, ἐκβάλλει). (Ἡ γλῶσσα τῶν σοφῶν κοσμεῖ τὴν γνῶσιν, τὸ δὲ στόμα τῶν ἀφρόνων ἐκτοξεύει ἀνοησίας). Οἱ Ο΄ ἔχουν «ἀναγγέλλει», ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς ἐκτοξεύσεως κακῶν λόγων. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «ἀναβλύει», ἀποδίδει καλῶς τὸ ἐβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ καὶ τοὺς Ο΄. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ἐν τῷ ὡς ἄνω χωρίῳ καὶ ὑπὸ τοῦ Συμμάχου.

Ἀναβόησις (Ἀκύλ.). (Ψαλμ. 30 [31],23).

Ἀναφώνησις, δυνατὴ κραυγὴ, ἐπίκλησις, παράκλησις. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει tahaunumaj, ἥτοι τῶν παρακλήσεών μου (τῶν δεήσεών μου). (Ἐσύ, ὁμῶς, ἤκουσες τὴν φωνὴν τῶν παρακλήσεών μου, ὅταν ἐκραύγασα πρὸς σέ). Οἱ Ο΄ ἔχουν «τῆς δεήσεώς μου», ὑπὸ τὴν αὐτὴν, κατ’ οὐσίαν, ἔννοιαν. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «ἐν ἀναβοήσῃ μου»,

16. Περισσότερα περὶ τῆς ὑπὸ τῶν Ο΄ ἀποδόσεως τῆς δυσχεροῦς ταύτης ἐβραϊκῆς λέξεως, βλ. ἐν Π. Σιμωνιά, *μν. ἐργ.*, σελ. 117-118 (ἐν λ. ν ἐβελ).

ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, συμφωνεῖ δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'.

Ἀναβόλαιον (Ἀκύλ.). (Ἦσ. 61,3).

Ἐπενδύτης, ἐπανωφόριον, κάλυμμα, μανδύας. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *ma'ate*, ἥτοι (μεταφορικῶς) στολήν, ἔνδυμα. (Νὰ δώσω εἰς αὐτοὺς ... ἔλαιον χαρᾶς ἀντὶ πένθους, ἔνδυμα αἰνέσεως ἀντὶ πνεύματος ἀκηδίας). Οἱ Ο' ἔχουν «καταστολήν», ἥτοι, ἐπίσης, ἔνδυμασίαν. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «ἀναβόλαιον», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἐβραϊκόν, ἐναρμονίζεται δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται καὶ ὑπὸ τοῦ Συμμάχου ἐν 3,22.

Ἀναβολῶ (Ἀκύλ.). (Ἦσ. 59,17).

Ἐνδύομαι ἐπανωφόριον, καλύπτομαι. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *wajja'at*, ἥτοι καὶ ἐνεδύθη. (Καὶ ἐφόρεσεν ὡς ἱμάτιον ἐνδύματα ἐκδικήσεως καὶ ἐνεδύθη ὡς ἐπενδύτην τὴν ὀργήν). Οἱ Ο' δὲν ἀποδίδουν σαφῶς τὸ πρωτότυπον, ἔχοντες ἐν προκειμένῳ εἰς τὸ οἰκεῖον χωρίον «καὶ περιεβάλετο ἱμάτιον ἐκδικήσεως καὶ τὸ περιβόλαιον». Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «καὶ ἀνεβολήσατο», ἀποδίδει μᾶλλον καλῶς τὸ ἐβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ ἐλαφρῶς καὶ τοὺς Ο'.

Ἀναζωῶ (Ἀκύλ.). (Ἠσθ. 6,2).

Ἀναζωογονῶ. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *jehajjenu*, ἥτοι θὰ μᾶς ἀναζωογονήσῃ. (Μετὰ ἀπὸ δύο ἡμέρας θὰ μᾶς ἀναζωογονήσῃ). Οἱ Ο' ἔχουν «ὕγιασει ἡμᾶς», ἥτοι θὰ μᾶς θεραπεύσῃ. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «ἀναζωώσει», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἐβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ πολὺ καὶ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται καὶ ὑπὸ τοῦ Συμμάχου ἐν Ψαλμ. 29 (30), 4. 118 (119), 149. Ἀββ. 3,2.

Ἀναθυμίας (Σύμμ.). (Ἰσμ. 3,6).

Διάχυσις ἀερίων, καπνῶν, ἀτμῶν, ἰδίως δυσαρέστων. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *mequttereth*, ἥτοι ἀρωματισμένη. (Ποία εἶναι αὕτη, ἡ ὁποία ἀνέρχεται ἀπὸ τὴν ἔρημον ὡς στήλαι καπνοῦ, ἀρωματισμένη με σμύρναν καὶ λιβανωτόν...;). Οἱ Ο' ἔχουν «τεθυμιαμένη», ἥτοι εὐωδιασμένη ἀπὸ τὰ θυμιάματα. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ὡς ἀναθυμίας», δὲν ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἐβραϊκόν, διότι δὲν χρησιμοποιεῖ τὴν κατάλληλον λέξιν πρὸς ἀπόδοσιν τῆς ἀντιστοίχου ἐβραϊκῆς, ἀφίσταται δέ, ὡσαύτως, καὶ τῶν Ο'.

Ἀναιδεύομαι (Θεοδοτ.). (Παρ. 7,13).

Φέρομαι ἀναιδῶς, αὐθαδῶς, ἀναισχύντως. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει

he'eza phaneha, ἦτοι μὲ ἀναιδὲς πρόσωπον, μὲ ἀναίδειαν. (Καὶ ἐναγκαλίζεται αὐτὸν καὶ τὸν ἀσπάζεται, καὶ μὲ ἀναίδειαν τοῦ λέγει). Οἱ Ο' ἔχουν «ἀναιδεῖ δὲ προσώπῳ», ὑπὸ τὴν ὡς ἄνω ἔννοιαν. Ὁ Θεοδοτίων, μεταφράζων «ἠγναιδεύσατο», ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, ἐναρμονίζεται δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'.

Ἀναίδην Βλ. ἀνέδην.

Ἀναίσθητος (Θεοδοτ.). (Παρ. 17,21).

Ὁ ἀπαθής, ἀδιάφορος, ἀνάλγητος, σκληρός, ὁ μὴ αἰσθανόμενος. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει nabal, ἦτοι μωρός, ἀνόητος, ἄφρων. (Αὐτὸς ὁ ὅποῖος γεννᾷ ἄφρονα, [τὸν γεννᾷ] πρὸς λύπην του' καὶ ὁ πατὴρ τοῦ ἀνοήτου δὲν θὰ χαρῇ). Οἱ Ο' ἔχουν «ἀπαιδεύτω». Ὁ Θεοδοτίων, μεταφράζων «ἀναισθητῶ», προσεγγίζει τὸ ἐβραϊκόν, ὡς ἐπίσης καὶ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται καὶ ὑπὸ τοῦ Συμμάχου ἐν Ἰωβ 35,16.

Ἀνακεφαλαῖω (Θεοδοτ.). (Ψαλμ. 71 [72],20).

Ἐπαναλαμβάνω τὰ κεφαλαῖωδη, τὰ οὐσιώδη, συγκεφαλαιώνω, συγκεντρώνω, συνοψίζω. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει kallu, ἦτοι ἐτελείωσαν (ἐπερατώθησαν). (Ἐτελείωσαν αἱ προσευχαὶ τοῦ Δαυίδ, τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἰεσσαί). Οἱ Ο' ἔχουν «ἐξέλιπον», ὑπὸ παρεμφερῇ ἔννοιαν. Ὁ Θεοδοτίων, μεταφράζων «ἀνεκεφαλαιώθησαν», δὲν ἀποδίδει πιστῶς τὸ ἐβραϊκόν, οὔτε συμφωνεῖ πρὸς τοὺς Ο'.

Ἀνακροτῶ (Θεοδοτ.). (Παρ. 23,35).

Ἐπευφημῶ, ὑμνῶ, κροτῶ πρὸς ἐπιδοκιμασίαν, πρὸς ἔπαινον, πρὸς ἐξύμνησιν. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει halamuni, ἦτοι μὲ δέρουν. (Μὲ κτυποῦν καὶ δὲν πονῶ' μὲ δέρουν καὶ δὲν τὸ αἰσθάνομαι). Οἱ Ο' ἔχουν «ἐνέπαιζάν με». Ὁ Θεοδοτίων, μεταφράζων «ἀνεκρότησάν με», δὲν ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, ἀπομακρυνθεὶς οὕτως ἀπὸ τὴν πραγματικὴν του σημασίαν, ἀφίσταται δὲ καὶ τῶν Ο'.

Ἀνακτίζω (Ἀκύλ.). (Ψαλμ. 50 [51],12).

Κτίζω ἐκ νέου, ἐπανακτίζω. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει bera'-li, ἦτοι δημιουργήσε ἐντός μου. (Δημιούργησε ἐντός μου, Θεέ μου, καθαρὰν καρδίαν). Οἱ Ο' ἔχουν «κτίσον ἐν ἐμοί», ἦτοι κτίσε ἐντός μου. Ὡς βλέπει τις, τὸ ἐβραϊκόν ὁμιλεῖ περὶ δημιουργίας ἐξ ἀρχῆς μᾶς καθαρᾶς καρδίας, συμφωνούσης ἐν μέρει καὶ τῆς μεταφράσεως τῶν Ο'. Ἡ μετάφρασις ὅμως τοῦ Ἀκύλα «ἀνάκτισον» ὁμιλεῖ περὶ ἐκ νέου κτίσεως μᾶς τῆς αὐτῆς καρδίας καὶ ἀνακαινίσεως αὐτῆς. Τοῦτο

εἶναι ὀρθόν, λαμβανομένου ὑπ' ὅψιν ὅτι ἡ καρδιά τοῦ ἀνθρώπου ἀρχικῶς ἦτο καθαρά καὶ ἄμωμος, ἀμαυρωθεῖσα ἠθικῶς βραδύτερον.

Ἀνάκτορον (Σύμμ.). (*Ψαλμ.* 25 [26],8).

Κατοικία βασιλέως, πολυτελὴς οἶκος, μέγαρον, οἶκος Θεοῦ. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *bethekha*, ἦτοι τοῦ οἴκου σου. (Κύριε, ἡγάπησα τὴν τοποθεσίαν τοῦ οἴκου σου καὶ τὸν τόπον ὅπου κατοικεῖ ἡ δόξα σου). Οἱ Ο' ἔχουν, ἐπίσης, «*οἴκου σου*». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «*τὸ ἀνάκτορον*», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἐβραϊκόν, ἐναρμονίζεται δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'. Ἡ ὑπ' αὐτοῦ χρησιμοποιουμένη αὕτη λέξις ἐνταῦθα εἶναι λίαν προσφυής, τοσοῦτ' ἄλλων καθ' ὅσον τὸ ἐβραϊκὸν *beth* (*hajith*) σημαίνει μὲν τὸν οἶκον γενικῶς, ἀλλὰ καὶ τὸν ναὸν ἢ καὶ τὸ ἀνάκτορον (τὸ παλάτιον), προκειμένου περὶ τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ ἢ τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως, ἀντιστοιχῶς.

Ἀνακτῶμαι (Σύμμ.). (*Θορῆν.* 1,16).

Ἀποκτῶ ἐκ νέου κάτι, τὸ ὁποῖον εἶχον ἀπολέσει, ἀνακαταλαμβάνω, ἀναζωογονῶ, θεραπεύω. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *mešib naphšī*, ἦτοι ὁ ἀνακουφίζων τὴν ψυχὴν μου. (Ἀπεμακρύνθη ἀπ' ἐμοῦ ὁ παρηγορητής μου, ὁ ἀνακουφίζων τὴν ψυχὴν μου). Οἱ Ο' ἔχουν «*ὁ ἐπιστρέφων ψυχὴν μου*», ὑπὸ τὴν αὐτήν, ἐπίσης, σημασίαν. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «*ὁ ἀνακτῶμενός με*», προσεγγίζει πολὺ τὸ ἐβραϊκόν, εἰς παρόμοιον δὲ βαθμὸν καὶ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Α' Βασ. (Σαμ.) 30,12. *Ψαλμ.* 22 (23),3. 103 (104),11. 146 (147),6.

Ἀναλεκτήριον (Ἀκύλ.). (*Α' Βασ. [Σαμ.]* 17,40).

Ποιμενικὸς σάκκος. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *bikhli haro'im*, ἦτοι εἰς τὸν ποιμενικὸν σάκκον. (Καὶ ἔλαβε τὴν ράβδον του εἰς τὴν χεῖρά του καὶ ἐξέλεξε πέντε λείους λίθους ἀπὸ τὸν χεῖμαρρον καὶ ἔθεσεν αὐτοὺς εἰς τὸν ποιμενικὸν σάκκον του). Οἱ Ο' ἔχουν «*ἐν τῷ καδίῳ τῷ ποιμενικῷ*», ἦτοι εἰς τὸν μικρὸν ποιμενικὸν σάκκον του. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «*(καὶ) ἐν τῷ ἀναλεκτηρίῳ*», ἀποδίδει πιστῶς τὸ ἐβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ ἀρκούντως καὶ τοὺς Ο'.

Ἀνάλογος (Σύμμ.). (*Ἑκκλ.* 7,14).

Ὁ ἔχων ἀναλογίαν ἢ ἀντιστοιχίαν πρὸς ἄλλον. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *le'ummath*, ἦτοι ὡς ἀντίστοιχον (καθώς, ὡς). (Ὁ Θεὸς ἔκαμε τὸ ἓνα ὡς ἀντίστοιχον τοῦ ἄλλου, διὰ νὰ μὴ δύναται ὁ ἄνθρωπος νὰ εὕρῃ τίποτε μετὰ ἀπὸ αὐτόν). Οἱ Ο' ἔχουν «*σύμφωνον*». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «*ἀνάλογον*», προσεγγίζει πολὺ τὸ ἐβραϊκόν, ἐλαφρῶς πῶς δὲ καὶ τοὺς Ο'.

Ἄναλος (Ἀκύλ.). (Ἰεζ. 13,10).

Ὁ μὴ ἔχων ἄλας, ἀνάλατος, ἄνοστος. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *taphel*, ἥτοι ἄσβεστος, ἄσβεστοκονίαμα. (Ὁ εἰς ἔκτιζε τοίχον καὶ οἱ ἄλλοι ἐπέχριον αὐτὸν μὲ ἄσβεστοκονίαμα). Οἱ Ο' ἔχουν «εἰ πεσεῖται», ἐκ παρεξηγήσεως, προφανῶς, πρὸς τὸ ρῆμα *naphal* (πίπτειν). Σημειωτέον ὅτι ἡ ὥς ἄνω λέξις *taphel* σημαίνει μὲν εἰς τὴν ἐβραϊκὴν τὸ ἄμμοκονίαμα (ἄσβεστοκονίαμα κ.λπ.), ἔχει ὁμως καὶ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀναλάτου, τοῦ ἀνόστου. Φαίνεται δὲ ὅτι ὑπὸ τὴν ἐτέραν αὐτὴν σημασίαν τὴν ἐξέλαβεν ὁ Ἀκύλας, καὶ διὰ τοῦτο τὴν μετέφρασε διὰ τοῦ «ἄναλον». Πιθανώτατα ὑφίσταται σοβαρὰ ἐρμηνευτικὴ δυσκολία, ἡ ὁποία κατέστη ἀνυπέρβλητος, τόσον ἀπὸ τοὺς Ο', ὅσον καὶ ἀπὸ τὸν Ἀκύλαν. Ἡ λέξις «ἄναλος» χρησιμοποιεῖται ὑπὸ τοῦ Ἀκύλα καὶ ἐν 13,11·15. 22,28.

Ἀναμαρτησία (Σύμμ.). (Ψαλμ. 72 [73],13).

Ἀγνότης, ἀθρότης, τὸ μὴ ἀμαρτάνειν, τὸ νὰ εἶναι τις ἄμεμπτος. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *beniqqajon*, ἥτοι ἐν ἀθρότητι. (Ἄρα, ματαίως ἐκαθάρισα τὴν καρδίαν μου καὶ ἔπλυνα ἐν ἀθρότητι τὰς χεῖράς μου). Οἱ Ο' ἔχουν «ἐν ἀθρόις», ἥτοι μετὰ τῶν ἀθρόων. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ἐν ἀναμαρτησίᾳ», ἀποδίδει καλῶς τὸ ἐβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ καὶ τοὺς Ο'.

Ἀναμονή (Σύμμ.). (Ψαλμ. 38 [39],8).

Προσμονή, ἐγκαρτέρησις, προσδοκία, ὑπομονή. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *ma-qiwwithi*, ἥτοι τί ἀναμένω; (Καὶ τώρα τί ἀναμένω, Κύριε;). Οἱ Ο' ἔχουν «τίς ἡ ὑπομονή μου;». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ἡ ἀναμονή μου», ἀποδίδει παραπλησίως τὸ ἐβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ καὶ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν 70 (71),6.

Ἀναντίρρητος (Σύμμ.). (Ἰωβ 11,2).

Ἀναμφισβήτητος, μὴ ἐπιδεχόμενος ἀντίρρησιν. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *lo' je'ane*, ἥτοι δὲν δίδεται ἀπάντησις; (Εἰς αὐτὸν ὁ ὁποῖος λέγει πολλὰ δὲν δίδεται ἀπάντησις;). Οἱ Ο' ἔχουν «καὶ ἀντακούσεται», ἥτοι θὰ ἀκούσῃ ἀπάντησιν. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ἀναντίρρητος ἔσται», προσεγγίζει τὸ ἐβραϊκόν, παρομοίως δὲ καὶ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν 33,13.

Ἀναξαίνω (Ἀκύλ.). (Παρ. 26,21).

Ἀναξέω, ξαίνω πάλιν, πλήττω ἐκ νέου, ἀνακινῶ. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *leharhar-rib*, ἥτοι διὰ νὰ διεγείρῃ φιλονεικίας. (Ὅπως οἱ ἄνθρωποι εἶναι διὰ τὴν ἀνθρωπιάν, τὰ ξύλα διὰ τὴν πυράν, οὕτω καὶ ὁ φιλονεικὸς ἄνθρωπος εἶναι διὰ νὰ διεγείρῃ φιλονεικίας). Οἱ Ο'

ἔχουν «εἰς ταραχὴν μάχης», ἥτοι διὰ νὰ ἐξάπτη, νὰ προκαλῇ ἔριδας καὶ διαμάχας. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «ἀναξάναι», ἀποδίδει ὁρθῶς τὸ ἐβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ καὶ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ἐν τῷ ὡς ἄνω χωρίῳ καὶ ὑπὸ τοῦ Θεοδοτίωνος.

Ἀναξυρίς (Σύμμ.). (Δαν. 3,21).

Περисκελὶς, εἶδος «βράκας» ἢ βαθέων ὑποδημάτων. Τὸ ἀραμαϊκὸν ἔχει bersabalehon, ἥτοι μὲ τὰς περισκελίδας αὐτῶν. (Τότε οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι ἐδέθησαν μὲ τὰ ἐνδύματα αὐτῶν, μὲ τὰ καλύμματα τῆς κεφαλῆς των καὶ μὲ τὰς περισκελίδας αὐτῶν). Οἱ Ο' ἔχουν «ἔχοντες τὰ ὑποδήματα αὐτῶν». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ἐν ταῖς ἀναξυρίσιν αὐτῶν», ἀποδίδει ὁρθῶς τὸ ἀραμαϊκόν, προσεγγίζει δὲ ἀρκούντως καὶ τοὺς Ο'.

Ἀναπηγνύω (Ἀκύλ.). (Ἀριθμ. 25,4).

Ἀνασκολοπίζω, σουβλίζω, ἀναρτῶ καὶ θανατώνω ἐπὶ τοῦ σταυροῦ. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει wehoqá, ἥτοι καὶ κρέμασε. (Λάβε ὅλους τοὺς ἀρχηγοὺς τοῦ λαοῦ καὶ κρέμασε αὐτοὺς ἐνώπιον τοῦ Κυρίου). Οἱ Ο' ἔχουν «καὶ παραδειγματίσουν», ἥτοι καὶ τιμώρησε παραδειγματικῶς. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «καὶ ἀνάπηξον», ἀποδίδει ὁρθῶς τὸ ἐβραϊκόν, ἀπομακρύνεται ὁμῶς ἀπὸ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Β' Βασ. (Σαμ.) 21,6-9.

Ἀναπίνω (Ἀκύλ.). (Ἠσ. 19,5).

Ἀναρροφῶ, ἀπορροφῶ. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει wenišsthu, ἥτοι καὶ θὰ ἐκλείψουν. (Καὶ θὰ ἐκλείψουν τὰ ὕδατα ἀπὸ τὰς θαλάσσας, καὶ θὰ καταξηρανθῇ ὁ ποταμὸς καὶ θὰ ἐξατμισθῇ). Οἱ Ο' ἔχουν «καὶ πίνονται», ἥτοι καὶ θὰ πίνουν. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «καὶ ἀναποθήσεται», μεταφράζει ὁρθῶς τὸ ἐβραϊκόν, ἀπομακρύνεται δὲ ἀπὸ τοὺς Ο'.

Ἀνάπνευσις (Ἀκύλ.). (Ἐξ. 8,15 [11]).

Ἀναπνοή, ἀναψυχή, ἀνάπαυλα. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει harewaha, ἥτοι ἀνακουφίσις (ἀναψυχή, ἐλάφρυνσις). (Καὶ ὅταν εἶδεν ὁ Φαραὼ ὅτι ἐπῆλθεν ἀνακούφισις, ἐσκληρύνθη ἡ καρδιά του καὶ δὲν ὑπήκουσεν εἰς αὐτούς). Οἱ Ο' ἔχουν «ἀνάψυξις», ὑπὸ τὴν αὐτὴν σημασίαν. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «ἀνάπνευσις», ἀποδίδει καλῶς τὸ ἐβραϊκόν, ἐναρμονίζεται δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'.

Ἀναπνοή (Ἀκύλ.). (Ἠσ. 57,16).

Πνοή, εἰσπνοή καὶ ἐκπνοή τοῦ ἀέρος. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει unešamoth, ἥτοι καὶ αἱ ψυχαί. (Δὲν θὰ μάχωμαι αἰωνίως, οὔτε θὰ

εἶμαι πάντοτε ὠργισμένος, διότι θὰ ἐξέλειπον τότε τὸ πνεῦμα καὶ αἱ ψυχαὶ τὰς ὁποίας ἐγὼ ἐδημιούργησα). Οἱ Ο' ἔχουν «καὶ πνοήν», ὑπὸ παρομοίαν σημασίαν. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «καὶ ἀναπνοήν», ἀποδίδει παραπλησίως τὸ ἐβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ περισσότερον τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Γέν. 2,7. Ἰὼβ 41,8, ὡς ἐπίσης καὶ ὑπὸ τοῦ Θεοδοτίωνος ἐν Γέν. 2,7. Ἡσ. 57,16 καὶ ὑπὸ τοῦ Συμμάχου ἐν Γέν. 2,7. Ἰὼβ 6,4. 27,3. Ψαλμ. 137 (138),7. Ἐκκλ. 3,19. Ἡσ. 57,16.

Ἀναπολῶ (Σύμμ.). (Ψαλμ. 38 [39],4).

Ἐπαναφέρω εἰς τὴν μνήμην, ἀναλογίζομαι, ἀναμνησκομαι, ἀναστρέφω, ἀνασκοπῶ τὸ παρελθόν. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *baħagigí*, ἥτοι ἐνῶ ἐμελέτων (μελετῶν). (Ἐθερμάνθη ἡ καρδία μου ἐντός μου· ἐνῶ ἐμελέτων ἐξήφθη πῦρ). Οἱ Ο' ἔχουν «καὶ ἐν τῇ μελέτῃ μου», ὑπὸ τὴν αὐτὴν σημασίαν. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ἐν τῷ ἀναπολεῖν με», ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ περισσότερον τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν 41 (42),5. 76 (77),12.

Ἀναπόστρεπτος (Σύμμ.). (Ἰὼβ 9,13).

Ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον δὲν δύναται τις νὰ ἀποστρέψῃ, ὁ ἀναπόφευκτος. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *lo'-jašib*, ἥτοι δὲν θὰ ἀνακαλέσῃ (δὲν θὰ ἀποσύρῃ). (Ὁ Θεὸς δὲν θὰ ἀνακαλέσῃ τὴν ὀργὴν του). Οἱ Ο' ἔχουν «ἀπέστραπται», ἥτοι ματαιώνει, ἐξουδετερώνει (ἐματαιώσεν, ἐξουδετέρωσεν), μεταβάλλοντες οὕτω τὴν ἔννοιαν τοῦ κειμένου. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ἀναπόστρεπτος», ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, ἀπομακρύνεται ὁμῶς ἀπὸ τοὺς Ο'.

Ἀνάρρηξις (Σύμμ.). (Ἰεζ. 30,16).

Ρῆξις, διάρρηξις. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *tihje lehibbaqa'*, ἥτοι θὰ διαρραγοῦν (θὰ σχισθοῦν). (Ἡ Σὺνῃ θὰ καταταραχθῇ, αἱ Θῆβαι θὰ διαρραγοῦν καὶ ἡ Μέμφις θὰ πλημμυρῇ ἀπὸ ὕδατα). Οἱ Ο' ἔχουν «ἔσται ἔκρηγμα», ἥτοι θὰ γίνῃ διάρρηγμα. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ἔσται ἀνάρρηξις», ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, ἐναρμονίζεται δὲ πλήρως καὶ πρὸς τοὺς Ο'.

Ἀναρροφῶ (Σύμμ.). (Ἰὼβ 5,5).

Ροφῶ πρὸς τὰ ἄνω, καταπίνω κατόπιν ροφήσεως. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *weša'arh*, ἥτοι θὰ καταπίουν. (Καὶ τὰ πλούτη αὐτῶν θὰ καταπίουν οἱ διψασμένοι). Οἱ Ο' ἔχουν «ἐκσιφωνισθεῖν», ἥτοι θὰ ἐξαντληθοῦν, θὰ διασκορπισθοῦν (ὑπὸ τῶν διψασμένων). Ὁ

Σύμμαχος, μεταφράζων «*ἀναρροφήσαι*», αποδίδει καλῶς τὸ ἑβραϊκόν, παρεμφερῶς δὲ καὶ τοὺς Ο'.

Ἀναρρῶμαι (Ἀκύλ.). (Ψαλμ. 33 [34],5).

Σώζω, λυτρώνω. Τὸ ἑβραϊκόν ἔχει *hitstsilani*, ἥτοι μὲ ἀπῆλλα-
ξεν (μὲ διέσωσεν). (Ἐξήτησα τὸν Κύριον καὶ μὲ εἰσήκουσε καὶ μὲ
ἀπῆλλαξεν ἀπὸ ὅλας τὰς θλίψεις μου). Οἱ Ο' ἔχουν «*ἐρρύσατό με*»,
ὑπὸ παρομοίαν σημασίαν. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «*ἀνερρύσατό με*»,
ἀποδίδει λίαν ἐπιτυχῶς τὸ ἑβραϊκόν, ἐναρμονίζεται δὲ καὶ πρὸς τοὺς
Ο'.

Ἀνάρτυτος (Σύμμ.). (Ἰεζ. 13,10).

Ὁ μὴ ἡρτυμένος, ὁ χωρὶς καρυκεύματα, ὁ ἄνοστος. Βλ. *ἄναλος*.
Ὁ Σύμμαχος ἔχει «*ἀναρτύτω*». Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ
καὶ ἐν 13,11·15. 22,28. Ἰωβ 6,6.

Ἀνασεῖω (Ἀκύλ.). (Ἠσ. 36,18).

Σεῖω ἰσχυρῶς, ἐπισεῖω ἀπειλητικῶς, διεγείρω. Τὸ ἑβραϊκόν ἔχει
pen-jassith 'ethkhem, ἥτοι ἄς μὴ σᾶς παραπλανᾷ. (Ἄς μὴ σᾶς
παραπλανᾷ ὁ Ἐξεκίας λέγων ὅτι ὁ Κύριος θὰ μᾶς λυτρώσῃ). Οἱ Ο'
ἔχουν «*μὴ ἀπατάτω ὑμᾶς*», ὑπὸ τὴν αὐτὴν σημασίαν. Ὁ Ἀκύλας, με-
ταφράζων «*μὴ ὑμᾶς ἀνασεῖω*», δὲν ἀποδίδει ἐπιτυχῶς ἀλλ' ἀπλῶς
προσεγγίζει τὸ ἑβραϊκόν, ὅπως περίπου προσεγγίζει καὶ τοὺς Ο', οἱ
ὅποιοι ἀποδίδουν ὀρθῶς τὸ ἑβραϊκόν ἐνταῦθα. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖ-
ται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Α' Βασ. (Σαμ.) 26,19. Ἰωβ 2,3, ὡς ἐπίσης καὶ
ὑπὸ τοῦ Συμμάχου ἐν Ἠσ. 36,18.

Ἀνασκαφή (Ἀκύλ.). (Γέν. 49,5).

Ἐσκαφή, τὸ ἀνασκάπτειν. Τὸ ἑβραϊκόν κείμενον ἐνταῦθα εἶναι
ἄσαφές. Πιθανώτατα, πάντως, ἀντίστοιχον τῆς ὡς ἄνω λέξεως εἶναι
τὸ *mekherothehem*, τὸ ὅποιον δύναται νὰ μεταφρασθῇ «*τὰ ὄπλα αὐ-
τῶν*». (Σκευὴ ἀδικίας εἶναι τὰ ὄπλα αὐτῶν). Οἱ Ο' δὲν μεταφράζουν
ἱκανοποιητικῶς, ἔχοντες «*ἐξ αἰρέσεως αὐτῶν*», ἥτοι μὲ ἰδικήν
των προαίρεσιν. Ὁ Ἀκύλας συνεσχέτισε τὴν δυσχερῆ ἑβραϊκὴν
λέξιν πρὸς τὸ *miqre*, τὸ ὅποιον σημαίνει *λάκκον*, *βόθρον*, *ὄρυ-
γμα*, *ὑπόνομον*, καὶ προφανῶς διὰ τοῦτο μετέφρασεν «*ἀνασκα-
φαὶ αὐτῶν*». Ἡ μᾶλλον ἀτυχὴς αὕτη ἀπόδοσις τοῦ Ἀκύλα δικαιολο-
γεῖται ἐν πολλοῖς, ἐφ' ὅσον καὶ τὸ ἑβραϊκόν εἶναι ἄσαφές ἐνταῦθα
καὶ ἡ μετάφρασις τῶν Ο' ἀνεπιτυχής.

Ἀνασκοιοπίζω (Σύμμ.). (Ἠσ. 36,2).

Θανατώνω μὲ σούβλισμα, μὲ ἀνασκοιοπισμόν, σουβλίζω. Τὸ

ἐβραϊκὸν ἔχει *bimsillath*, ἥτοι εἰς τὴν ὁδόν. (Καὶ ἐστάθη εἰς τὴν ἄνω δεξαμενὴν τοῦ ὑδραγωγείου, εἰς τὴν ὁδὸν πρὸς τὸν ἀγρὸν τοῦ γναφέως). Οἱ Ο' ἔχουν «ἐν τῇ ὁδῷ». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ἐν ἀνεσκολοπισμένῃ», δὲν ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἐβραϊκόν, οὔτε συμφωνεῖ πρὸς τοὺς Ο'. Ἐὰν ὁμως ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ γραφὴ «ἐν ἀπεσκολοπισμένῃ», ἥτις ἀπαντᾷ ἐπίσης εἰς τὸ αὐτὸ χωρίον τῆς μεταφράσεως τοῦ Συμμάχου καὶ ἔχει σχέσιν πρὸς ἀφαίρεσιν σκολόπων (πασσάλων), γίνεται φανερόν ὅτι πρόκειται περὶ μιᾶς μεγάλης ὁδοῦ, ὁδηγοῦσης εἰς τὸν ἀγρὸν τοῦ γναφέως, καὶ ὅχι περὶ ἀνασκολοπισμοῦ. Προφανῶς πρόκειται περὶ ἀντιγραφικοῦ σφάλματος εἰς τὴν μετάφρασιν τοῦ Συμμάχου. Ἡ ἐπίμαχος λέξις ἀπαντᾷ καὶ εἰς τὸ κείμενον τοῦ Ἀκύλα, ἐν 36,2. 40,3.

Ἀνάστατος (Σύμμ.). (Ἦσ. 58,7).

Ὁ ἀποδιωχθεὶς ἐκ τῆς οἰκίας ἢ τῆς πατρίδος, ὁ φυγάς, ὁ ἀναστατωμένος, ὁ εὐρισκόμενος ἐν μεγάλῃ ταραχῇ. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *merudim*, ἥτοι εἰς τοὺς ἀστέγους (εἰς τοὺς κατατρεγμένους). (Νὰ διαμοιράξης τὸν ἄρτον σου εἰς τοὺς πεινῶντας, καὶ τοὺς πτωχοὺς ἀστέγους νὰ εἰσάγῃς εἰς τὸν οἶκόν σου). Οἱ Ο' ἔχουν «ἀστέγους». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ἀναστάτους», ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, συμφωνεῖ δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Γέν. 4,12'16. Ἦσ. 16,3. Θρῆν. 1,8.

Ἀνασωσμός (Ἀκύλ.). (Γέν. 45,7).

Ἀπελευθέρωσις, διάσωσις ἐκ κινδύνου. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *liphle-ta*, ἥτοι πρὸς λύτρωσιν (πρὸς σωτηρίαν). (Ὁ Θεὸς μὲ ἀπέστειλε πρὶν ἀπὸ σᾶς ..., διὰ νὰ χρησιμεύσω ὡς μέσον μεγάλης λυτρώσεως διὰ σᾶς). Οἱ Ο' ἔχουν «κατάλειψιν», ἥτοι τοὺς ἀπογόνους σας. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «εἰς ἀνασωσμόν», ἀποδίδει λίαν ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, δὲν συμφωνεῖ ὁμως πρὸς τοὺς Ο'.

Ἀναταράσσω (Ἀκύλ.). (Ψαλμ. 38 [39],3).

Ταράσσω συνεχῶς, προκαλῶ σύγχυσιν, κλονισμόν, συγκλονίζω. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *ne'kkar*, ἥτοι συνεκλονίσθη, συνεταράχθη. (Ἐμείνα ἄφωνος καὶ σιωπηλὸς ... καὶ ὁ πόνος μου συνεταράχθη). Οἱ Ο' ἔχουν «ἀνεκαινίσθη», ἥτοι ἀνεενεώθη, ἐνισχύθη, ηὔξηθη. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «ἀνεταράχθη», ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ καὶ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται καὶ ὑπὸ τοῦ Συμμάχου ἐν τῷ ὡς ἄνω χωρίῳ, ὡς ἐπίσης καὶ ἐν Ἀμώς 7,10.

Ἀνατμητικός (Σύμμ.). (Ψαλμ. 54 [55],22).

Αὐτὸς ὁ ὁποῖος ἀνατέμνει, χαράσσει, σχίζει, ὁ κατάλληλος πρὸς

ἀνατομήν. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *phethihoth*, ἥτοι γυμνὰ ξίφη. (Οἱ λόγοι αὐτῶν εἶναι μαλακώτεροι ἀπὸ τὸ ἔλαιον, ἀλλ' εἶναι γυμνὰ ξίφη). Οἱ Ο' ἔχουν «*βολίδες*», ἥτοι βέλη. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «*ὄντες ἀνατμητικοί*», προσεγγίζει πολὺ τὸ ἐβραϊκόν, ὡς ἐπίσης καὶ τοὺς Ο'.

Ἀνατολικὸς (Σύμμ.). (Ἰεζ. 10,19).

Ὁ ἐξ ἀνατολῶν, ὁ βλέπων ἢ ὁ κείμενος πρὸς ἀνατολάς. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *haqqadmoni*, ἥτοι τῆς ἀνατολικῆς. (Καὶ ἐστάθησαν εἰς τὴν θύραν τῆς ἀνατολικῆς πύλης τοῦ οἴκου τοῦ Κυρίου). Οἱ Ο' ἔχουν «*τῆς ἀπέναντι (πύλης)*», ἥτοι τῆς ἀνατολικῆς. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «*τῆς ἀνατολικῆς*», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἐβραϊκόν, ἐναρμονίζεται δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Γέν. 15,19. Ἰωβ 1,3. Ἰεζ. 40,10.

Ἀναύξητος (Ἀκύλ.). (Ἰερ. 22,30).

Ὁ μὴ αὐξανόμενος, ὁ μὴ αὐξηθεὶς, ὁ μὴ ἐπιδεχόμενος αὕξησιν. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *lo'-jitslah*, ἥτοι δὲν θὰ ἐπιτύχη. (Γράψατε τὸν ἄνθρωπον αὐτὸν ὡς ἄτεκνον, ἄνθρωπον ὁ ὅποιος δὲν θὰ ἐπιτύχη εἰς τὰς ἡμέρας του). Οἱ Ο' ἔχουν «*οὐ μὴ αὐξηθῇ*», ἥτοι δὲν θὰ προοδεύσῃ. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «*ἀναύξητον*», προσεγγίζει μὲν τὸ ἐβραϊκόν, συμφωνεῖ ὁμως περισσότερον πρὸς τοὺς Ο'. Σημειωτέον ὅτι ἀπαντᾷ παρ' αὐτῶ, ὡς ἐπίσης καὶ παρὰ τῷ Συμμάχῳ, καὶ ἡ γραφὴ **ἀνευδόωτος** (βλ. λ.).

Ἀναφυὴ (Ἀκύλ.). (Ζαχ. 6,12).

Βλαστός, βλάστημα, παραφυάς, κλάδος. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *tse-mah*, ἥτοι βλαστός. (Ἰδοὺ ὁ ἄνθρωπος, ὁ ὅποιος ὀνομάζεται «*Βλαστός*», θὰ βλαστήσῃ ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ καὶ θὰ ἀνοικοδομήσῃ τὸν ναὸν τοῦ Κυρίου). Οἱ Ο' ἔχουν «*Ἀνατολή*». Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «*ἀναφυή*», ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, ἀπομακρύνεται δὲ ἀπὸ τοὺς Ο'.

Ἀνάφυσις (Σύμμ.). (Ἰωβ 38,27).

Ἡ ἀναβλάστησις, τὸ ἐκ νέου φύτρωμα. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *ule-hatsmiah*, ἥτοι καὶ νὰ κάμῃ νὰ βλαστήσῃ. (Διὰ νὰ ποτίσῃ τὴν χέρσον καὶ ἀκατοίκητον γῆν καὶ νὰ κάμῃ νὰ βλαστήσῃ τὸν βλαστὸν τῆς χλόης). Οἱ Ο' ἔχουν «*καὶ τοῦ ἐκβλαστήσαι*», ὑπὸ τὴν προηγουμένην σημασίαν. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «*ἀνάφυσιν*», ἀποδίδει καλῶς τὸ ἐβραϊκόν, συμφωνεῖ δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'.

Ἀναχώρησις (Σύμμ.). (Ψαλμ. 54 [55],8).

Ἀπομάκρυνσις, κίνησις ἀπὸ τοῦ ἐνὸς τόπου εἰς τὸν ἄλλον. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *pedod*, ἥτοι φεύγων, περιπλανώμενος. (Ἐὰν ἡδυνάμην νὰ ἀπομακρυνθῶ περιπλανώμενος καὶ νὰ διαμείνω εἰς τὴν ἔρημον). Οἱ Ο' ἔχουν «*φυγαδεύων*», ἥτοι διαφεύγων. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «*τὴν ἀναχώρησίν μου*», ἀποδίδει καλῶς τὸ ἐβραϊκόν, ἐναρμονίζεται δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'.

Ἀνδραγάθημα (Σύμμ.). (Ἑκκλ. 5,10).

Ἡρωϊκὸν κατόρθωμα, γενναία πράξις, ἀγαθὸν ἔργον. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *kišron*, ἥτοι κέρδος, ὠφέλεια (συμφέρον). (Τί ὠφέλειαν ἔχει ὁ κάτοχος αὐτῶν ἀπὸ τοῦ νὰ τὰ παρατηρή;). Οἱ Ο' ἔχουν «*ἀνδρεία*». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «*ἀνδραγάθημα*», δὲν ἀποδίδει ἐπακριβῶς τὸ ἐβραϊκόν, ἔχει δὲ ἐπηρεασθῇ, πιθανώτατα, καὶ ὑπὸ τῶν Ο'.

Ἀνδριᾶς (Σύμμ.). (Δαν. 2,31 [δίς]).

Εἰκὼν, ἄγαλμα, ὁμοίωμα, ἀνδρός. Τὸ ἀραμαϊκὸν ἔχει *tselem*, ἥτοι ἄγαλμα (εἰδωλον). (Τὸ ἄγαλμα τοῦτο ἦτο ὑπερμέγεθες καὶ εἶχε λάμπην ἐξαιρετον). Οἱ Ο' ἔχουν «*εἰκὼν*». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «*ἀνδριᾶς*», ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἀραμαϊκόν, ἐναρμονίζεται δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'. Ἡ λέξις ἐπαναλαμβάνεται ὑπ' αὐτοῦ ἐν τῷ ὡς ἂν χωρίῳ.

Ἀνδρὶς (Σύμμ.). (Γέν. 2,23).

Γυνὴ ὑπανδρος, σύζυγος. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *'išša* (ἐκ τοῦ *'iš*, δηλοῦντος τὸν ἄνδρα), ἥτοι ἀνδρὶς, γυνή. (Αὕτη θὰ ὀνομασθῇ ἀνδρὶς, διότι ἐλήφθη ἐκ τοῦ ἀνδρός αὐτῆς). Οἱ Ο' ἔχουν «*γυνή*». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «*ἀνδρὶς*», ἀποδίδει λίαν ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, συμφωνεῖ δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'.

Ἀνέδην (Σύμμ.). (Ἰωβ 15,4).

Ἀνεμποδίστως, ἐλευθέρως, ἀκωλύτως, ἀνεξετάστως, βιαίως. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *wethigra' siha*, ἥτοι καὶ ἀπέκλεισες τὴν δέησιν. (Ἀπεμάκρυνες ἀπὸ σοῦ τὸν φόβον [Κυρίου] καὶ ἀπέκλεισες τὴν δέησιν). Οἱ Ο' ἔχουν «*συντελέσω δὲ ῥήματα*», ἥτοι καὶ εἶπες λόγους. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «*καὶ ἀνέδην (καὶ κατ' ἄλλην γραφὴν "ἀναίδην") ὠμίλησας*», προσεγγίζει ἐλαφρῶς τὸ ἐβραϊκόν, ὀλίγον τι δὲ καὶ τοὺς Ο'.

Ἀνείρω (μέλλ. ἀνερῶ). (Ἀκύλ.). (Ἦσ. 53,2).

Ἀναγγέλλω, ἀνακοινώνω. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *wajja'al*, ἥτοι καὶ ἀνέβη. (Καὶ ἀνέβη ἐνώπιον αὐτοῦ ὡς τρυφερὸν φυτόν, ὡς ρίζα

ἀπὸ ξηρὰν γῆν). Οἱ Ο' ἔχουν «ἀνηγγεῖλαμεν», τὸ ὁποῖον δὲν ἔχει σχέσιν πρὸς τὸ νόημα τοῦ κειμένου. Πιθανώτατα οὗτοι ἐξέλαβον τὸ ὡς ἄνω ἐβραϊκὸν ῥῆμα ὡς προερχόμενον ἐκ τοῦ ja'ats, τὸ ὁποῖον σημαίνει, σὺν τοῖς ἄλλοις, καὶ ἀναγγέλλω. Ὁ Ἀκύλας δέ, μεταφράζων «καὶ ἀναρρηθήσεται», φαίνεται ὅτι ἔχει ἐπηρεασθῆ κυρίως ἀπὸ τὸ «ἀνηγγεῖλαμεν» τῶν Ο'. Δέον, πάντως, νὰ σημειωθῇ, ὅτι ἀπαντᾷ παρ' αὐτῷ καὶ ἡ γραφὴ «καὶ ἀναβήσεται»¹⁷.

Ἀνέλκω (Σύμμ.). (Ἱερ. 45 [38],13).

Ἐλκω πρὸς τὰ ἄνω, ἀνελκύω, ἀνασύρω. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει wajjimšekhu, ἥτοι καὶ ἔσυραν, καὶ ἀνείλκυσαν. (Καὶ ἀνέσυραν τὸν Ἱερεμίαν διὰ τῶν σχοινίων καὶ τὸν ἀνεβίβασαν ἀπὸ τὸν λάκκον). Οἱ Ο' ἔχουν «καὶ εἴλκυσαν αὐτόν». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «καὶ ἀνελκύσαντες Ἱερεμίαν», ἀποδίδει ὀρθῶς καὶ πιστῶς τὸ ἐβραϊκόν, συμφωνεῖ δὲ ἐν μέρει καὶ πρὸς τοὺς Ο'.

Ἀνενδεῖς (Σύμμ.). (Α' Βασ. [Σαμ.] 2,5).

Ὁ μὴ ἐνδεής, ὁ μὴ ἔχων ἀνάγκην τινός, ὁ αὐτάρκης. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει sebe'im, ἥτοι πλήρεις, χορτασμένοι. (Ἀνθρωποι οἱ ὅποιοι ἦσαν χορτασμένοι ἐπείνασαν). Οἱ Ο' ἔχουν, ἐπίσης, «πλήρεις». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ἀνενδεεῖς ἐγένοντο», ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, ἐναρμονίζεται δὲ ἀπολύτως καὶ πρὸς τοὺς Ο'.

Ἀνεξερεύνητος (Σύμμ.). (Παρ. 25,3).

Ὁ μὴ ἐξερευνώμενος, ὁ μὴ ἐξερευνηθεῖς, ὁ μὴ ἐπιδεχόμενος ἐρευναν, ὁ ἀδιερεύνητος. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει 'en heqer, ἥτοι ἀνεξιχνίαστος. (Ὅπως ὁ οὐρανὸς κατὰ τὸ ὕψος καὶ ἡ γῆ κατὰ τὸ βάθος, οὕτως ἡ καρδιά τῶν βασιλέων εἶναι ἀνεξιχνίαστος). Οἱ Ο' ἔχουν «ἀνεξέλεγκτος», ἥτοι μὴ ἐξελεγχομένη. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ἀνεξερεύνητος», ἀποδίδει ὀρθῶς ἐν γένει τὸ ἐβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ καὶ τοὺς Ο'.

Ἀνεξέταστος (Ἀκύλ.). (Παρ. 25,3).

Ὁ μὴ ἐξετασθεῖς, μὴ ἐρευνηθεῖς, ὁ ἀνεξερεύνητος. Βλ. **ἀνεξερεύνητος**. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «ἀνεξέταστος», ἀποδίδει μᾶλλον ὀρθῶς τὸ ἐβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ καὶ τοὺς Ο'.

Ἀνεπίβατος (Σύμμ.). (Ἱερ. 9,11).

Ἀπρόσιτος, ἀπροσπέλαστος, ἐκεῖνος ἐπὶ τοῦ ὁποίου δὲν δύναται

17. Βλ. Septuaginta, Isaias, ἐκδ. J. Ziegler, ἐν τῷ χωρίῳ.

τις νὰ ἐπιβῇ. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *nitstsetha khammidbar*, ἥτοι ἡφανίσθη ὡς ἡ ἔρημος. (Διὰ ποῖον λόγον κατεστράφη ἡ γῆ, ἡφανίσθη ὡς ἡ ἔρημος, ὥστε οὐδεὶς νὰ διαβαίνει αὐτήν;). Οἱ Ο' ἔχουν «*ἀνήφθη ὡς ἔρημος*», ἥτοι κατεκᾶν ὡς ἡ ἔρημος. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «*ἀνεπίβατος ἐγένετο ἡ γῆ*», ἀποδίδει παραπλησίως τὸ ἐβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ καὶ τοὺς Ο. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Μαλ. 1,3, ὡς ἐπίσης καὶ ὑπὸ τοῦ Θεοδοτίωνος ἐν τῷ τελευταίῳ τούτῳ χωρίῳ.

Ἀνεπιστήμων (Σύμμ.). (Ψαλμ. 72 [73],22).

Ὁ μὴ ἐπιστήμων, ὁ ἀδαής, ὁ ἀμαθής. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *ba'ar*, ἥτοι ἀνόητος. (Ἐγὼ ἤμην ἀνόητος καὶ δὲν ἀντελήφθην ἤμην κτηνὸς ἐνώπιόν σου). Οἱ Ο' ἔχουν «*ἐξουδενωμένος*», ἥτοι περιφρονημένος (ἐξευτελισμένος). Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «*ἀνεπιστήμων*», προσεγγίζει τὸ ἐβραϊκόν, ἐν μέρει δὲ καὶ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Ἰωβ 21,34.

Ἀνευλαβής (Ἀκύλ.). (Ἡσ. 57,11).

Ὁ μὴ εὐλαβής, ὁ ἀσεβής, ὁ μὴ φοβούμενος. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *lo' thira'i*, ἥτοι δὲν μὲ ἐφοβήθης; (Ἐπειδὴ ἐγὼ ἐσιώπησα πρὸ πολλοῦ, διὰ τοῦτο ἐσὺ δὲν μὲ ἐφοβήθης;). Οἱ Ο' ἔχουν «*καὶ ἐμὲ οὐκ ἐφοβήθης*», ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἐννοίαν. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «*ἄφοβος καὶ ἀνευλαβής*», προσεγγίζει τὸ ἐβραϊκόν, παρομοίως δὲ καὶ τοὺς Ο'.

Ἀνευόδωτος (Ἀκύλ.). (Ἰερ. 22,30).

Ὁ μὴ εὐδοκίμως, ὁ μὴ εὐδοκίμων, ὁ μὴ προκόπτων. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ἐν τῷ ὥς ἄνω χωρίῳ καὶ ὑπὸ τοῦ Συμμάχου (βλ. ἀναύξητος).

Ἀνευφημῶ (Σύμμ.). (Ψαλμ. 62 [63],8).

Ἐπευφημῶ, ἐπαινῶ μεγαλοφώνως, ζητωκραυγάζω. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *'agapnen*, ἥτοι θὰ κραυγάζω ἀπὸ χαρᾶν, θὰ εὐφραίνωμαι. (Ἐπειδὴ ὑπῆρξες βοηθός μου, θὰ εὐφραίνωμαι καὶ εἰς τὴν σκιὰν τῶν πτερύγων σου). Οἱ Ο' ἔχουν «*ἀγαλλιάσομαι*». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «*ἀνευφήμουν*», προσεγγίζει ἐλαφρῶς τὸ ἐβραϊκόν, ὁμοίως δὲ καὶ τοὺς Ο'.

Ἀνηλειψία (Σύμμ.). (Ψαλμ. 108 [109],24).

Τὸ νὰ εἶναι τις ἀνήλειπτος, νὰ μὴ ἔχη ἀλειφθῇ (δι' ἐλαίου). Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *miššamen*, ἥτοι ἀπὸ τὴν ἔλλειψιν τοῦ πάχους (τοῦ ἐλαίου). (Τὰ γόνατά μου ἀτονοῦν ἀπὸ τὴν νηστείαν, καὶ ἡ σάρξ

μου ἡλλοιώθη ἀπὸ [τὴν ἔλλειψιν] τοῦ πάχους). Οἱ Ο' ἔχουν «δι' ἔλαιον». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ὑπὸ (ἀπὸ) ἀνηλειψίας», προσεγγίζει περισσότερον τοὺς Ο', μὴ ἀφιστάμενος, βεβαίως, καὶ τοῦ ἐβραϊκοῦ.

Ἄνθιμος (Ἀκύλ.). (Ἰεζ. 16,13).

Ὁ ἀποτελούμενος ἐξ ἀνθέων. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει wameši, ἥτοι καὶ μεταξωτά. (Καὶ ἐστολίσθης μὲ χρυσὸν καὶ ἄργυρον, καὶ ἐνεδύθης μὲ βύσσινά καὶ μεταξωτὰ καὶ κεντητά). Οἱ Ο' ἔχουν «καὶ τρίχαπτα», ἥτοι λεπτὰς πολυτελεῖς καλύπτρας ἐκ τριχῶν. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «καὶ ἀνθιμον», δὲν γίνεται πλήρως σαφές. Προσεγγίζει, πάντως, τόσον τὸ ἐβραϊκόν, ὅσον καὶ τοὺς Ο'.

Ἄνιμω (Σύμμ.). (Ψαλμ. 29 [30],2).

Ἀνυψώνω, ἀνασύρω, ἔλκω πρὸς τὰ ἐπάνω. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει dil-lithani, ἥτοι μὲ ἀνύψωσες. (Θὰ σὲ μεγαλύνω, Κύριε, διότι σὺ μὲ ἀνύψωσες καὶ δὲν ἄφησες τοὺς ἐχθροὺς μου νὰ χαροῦν δι' ἐμέ). Οἱ Ο' ἔχουν «ὑπέλαβές με», ἥτοι μὲ ἔλαβες διὰ τῶν χειρῶν σου, μὲ ὑπεστήριξες. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ἀνιμήσω με», ἀποδίδει λίαν ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, ἐναρμονίζεται δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'.

Ἄνιῶ (Σύμμ.). (Ψαλμ. 68 [69],21).

Τὸ νὰ προκαλῇ τις ἢ νὰ αἰσθάνεται ἀνίαν, πληξίν, ἐνόχλησιν, λύπην. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει wa'apuša, ἥτοι καὶ ὑποφέρω ψυχικῶς. (Ὁνειδισμὸς συνέτριψε τὴν καρδίαν μου καὶ ὑποφέρω ψυχικῶς). Οἱ Ο' ἔχουν «καὶ ταλαιπωρίαν». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «καὶ ἡνιώμην», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἐβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ πολὺ καὶ τοὺς Ο'.

Ἀνόδευτος (Ἀκύλ.). (Ἰερ. 18,15).

Ἄβατος, ἀδιάβατος, αὐτὸς τὸν ὅποιον δὲν δύναται τις νὰ ὀδεύσῃ, νὰ πορευθῇ, νὰ βαδίσῃ. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει lo' selula, ἥτοι δὲν εἶναι ὁμαλὴ, βατή. (Διὰ νὰ περιπατήσουν εἰς τρίβους ὁδοῦ, ἢ ὅποια δὲν εἶναι βατή). Οἱ Ο' ἔχουν «εἰς πορείαν», ἥτοι κατάλληλος διὰ πορείαν. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «ἀνόδευτον», ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ καὶ τοὺς Ο'.

Ἀνοδία (Σύμμ.). (Ἰωβ 12,24).

Ὁδὸς ἢ τόπος δύσβατος. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει bethohu lo' derekh, ἥτοι εἰς δύσβατον ἔρημον. (Μεταστρέφει τὴν καρδίαν τῶν ἀρχόντων τῶν λαῶν τῆς γῆς καὶ κάμνει αὐτοὺς νὰ περιπλανῶνται εἰς δύσβατον ἔρημον). Οἱ Ο' ἔχουν «ἐν ὁδῷ ἣ οὐκ ᾔδεισαν», ἥτοι εἰς

ὁδόν, τὴν ὁποίαν δὲν ἐγνώριζον. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «δι' ἀνοδίας», ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἑβραϊκόν, ἀπομακρύνεται ὁμως ἀπὸ τοὺς Ο'.

Ἀνοησία (Ἀκύλ.). (Ψαλμ. 48 [49],14).

Μωρία, ἀνόητος πρᾶξις, ἔλλειψις νοήσεως. Τὸ ἑβραϊκόν ἔχει *kesel*, ἥτοι μωρία, ἀφροσύνη. (Αὕτῃ ἡ διαγωγή αὐτῶν εἶναι ἡ ἀφροσύνη των). Οἱ Ο' ἔχουν «σκάνδαλον». Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «ἀνοησίας», προσεγγίζει μὲν πολὺ τὸ ἑβραϊκόν, ἀπομακρύνεται ὁμως ἀπὸ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται καὶ ὑπὸ τοῦ Θεοδοτίωνος ἐν Παρ. 11,14.

Ἀνοητίζω (Ἀκύλ.). (Ἱερ. 10,8).

Τὸ νὰ φέρεται τις ὡς ἀνόητος, πράττων ἢ λέγων ἀνοησίας. Τὸ ἑβραϊκόν ἔχει *wejikhshalu*, ἥτοι καὶ ἀνοηταίνου. (Εἶναι ἐξ ὀλοκλήρου κτηνώδῃ [τὰ εἰδῶλα] καὶ ἀνοηταίνου). Εἰς τοὺς Ο' δὲν ὑπάρχει τὸ οἰκτεῖον χωρίον. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «καὶ ἀνοητισθῇ-σονται», ἀποδίδει λίαν ὀρθῶς τὸ κείμενον.

Ἀνοήτως (Σύμμ.). (Ἰωβ 42,3).

Κατὰ τρόπον ἀνόητον, ἀσυνέτως, ἀπερισκέπτως. Τὸ ἑβραϊκόν ἔχει *beli da'ath*, ἥτοι χωρὶς γνῶσιν, ἀσυνέτως. (Ποῖος εἶναι αὐτός, ὁ ὁποῖος κρύπτει ἀπὸ σὲ τὰς βουλὰς του ἀσυνέτως;). Εἰς τοὺς Ο' δὲν ὑπάρχει ἀντίστοιχον τῆς λέξεως αὐτῆς. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ἀνοήτως», ἀποδίδει λίαν ἐπιτυχῶς τὸ κείμενον.

Ἀνομοιογενής (Σύμμ.). (Δευτ. 22,9).

Ὁ ἀνόμοιος κατὰ τὸ γένος, ὁ διαφόρου γένους, ὁ ἀποτελούμενος ἐξ ἀνομοίων στοιχείων. Τὸ ἑβραϊκόν ἔχει *kil'ajim*, ἥτοι δύο (διαφόρων) εἰδῶν. (Νὰ μὴ σπείρης εἰς τὸν ἀμπελῶνά σου δύο [διαφόρων] εἰδῶν σπόρον). Οἱ Ο' ἔχουν «διάφορον», ἥτοι ἀνόμοιον. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ἀνομοιογενής», ἀποδίδει παρεμφερῶς τὸ ἑβραϊκόν, συμβαδίζει δὲ σχεδὸν καὶ πρὸς τοὺς Ο'.

Ἀνομοιόφυλος (Σύμμ.). (Λευιτ. 19,19).

Ὁ ἀνόμοιος κατὰ τὸ φύλον, ὁ διαφόρου φύλου, εἶδους. Τὸ ἑβραϊκόν ἔχει *kil'ajim*, ἥτοι δύο (διαφόρων) εἰδῶν. (Νὰ μὴ ἀφήνετε νὰ συνευρίσκωνται ζῶα δύο [διαφόρων] εἰδῶν). Οἱ Ο' ἔχουν «έτεροζύγω», ἥτοι μὲ ἑτέρου εἶδους. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ἀνομοιοφύλω», ἀποδίδει παραπλησίως τὸ ἑβραϊκόν, συμβαδίζει δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'.

Ἀνταποδότης (Σύμμ.). (Ἱερ. 28 [51],56).

Ὁ ἀνταποδίδων. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *gemuloth*, ἥτοι ἀνταποδόσεις. (Ὁ Κύριος εἶναι Θεὸς τῶν ἀνταποδόσεων, θὰ ἀνταποδώσῃ ὅπωςδήποτε). Οἱ Ο' ἔχουν «ἀνταποδίδωσιν». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ἀνταποδότης», ἀποδίδει ὁρθῶς τὸ ἐβραϊκόν, συμφωνεῖ δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'.

Ἄνταρσις (Σύμμ.). (Ἡσ. 8,12 [δίσ]).

Ἄνταρσία, ἐξέγερσις, στάσις, ἐπανάστασις. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *qeset*, ἥτοι συνωμοσία (προδοσία). (Νὰ μὴ πῆτε «*συνωμοσία*» διὰ πᾶν ὅ,τι ὁ λαὸς οὗτος λέγει ὅτι εἶναι συνωμοσία). Οἱ Ο' ἔχουν ἀπομακρυνθῆ ἀπὸ τὸ ἐβραϊκόν, μεταφράζοντες «*σκληρόν*». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «*ἀνταρσις*», ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν καὶ ὁρθῶς, νομίζω, ἀφίσταται τῶν Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Δ' (Β') Βασ. 11,14 (δίσ), ὅπου ὁμως ἡ ἀντίστοιχος ἐβραϊκὴ μεταφράζεται εἰς τοὺς Ο' «*σύνδεσμος*», προφανῶς ὑπὸ ἑτέρου μεταφραστοῦ.

Ἀντίβλησις (Ἀκύλ.). (Ἰεζ. 2,10).

Σπανία λέξις, σημαίνουσα θρηνῶδες ᾄσμα. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *wahege*, ἥτοι καὶ ἀναστεναγμοί, καὶ θρηνωδία. (Καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἦσαν γεγραμμένοι κλαυθμοὶ καὶ θρηνωδία καὶ οὐαί). Οἱ Ο' ἔχουν «*καὶ μέλος*», προφανῶς θρηνῶδες. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «*καὶ ἀντίβλησις*», φαίνεται ὅτι ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ καὶ τοὺς Ο'.

Ἀντιδάκτυλος (Ἀκύλ.). (Ἑξ. 29,20).

Ὁ ἀντίχειρ, ὁ μέγας δάκτυλος τῆς χειρός. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *we'al-bohen*, ἥτοι καὶ ἐπὶ τὸν ἀντίχειρα. (Καὶ θὰ σφάξῃς τὸν κριὸν καὶ θὰ λάβῃς ἐκ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, καὶ θὰ θέσῃς ... καὶ ἐπὶ τὸν ἀντίχειρα τῶν χειρῶν αὐτῶν τῶν δεξιῶν). Οἱ Ο' ἔχουν «*καὶ ἐπὶ τὰ ἄκρα*», ὑπὸ τὴν ἰδίαν σημασίαν. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «*τὸν ἀντιδάκτυλον*», ἀποδίδει ὁρθῶς τὸ ἐβραϊκόν καὶ τοὺς Ο'.

Ἀντιδιάκειμαι (Ἀκύλ.). (Δευτ. 22,11).

Τὸ νὰ εἶναι τις διάφορος, νὰ σύγκειται ἐξ ἀναμίκτου ὕλης. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *ša'atnez*, διὰ τοῦ ὁποίου δηλοῦται ὕφασμα κατεσκευασμένον ἐκ τοιαύτης ὕλης καὶ δι' ἐξ ἑρίου καὶ λίνου¹⁸. (Νὰ μὴ ἐνδυθῇς ἐνδυμα, τὸ ὁποῖον νὰ εἶναι ἀνάμικτον ἀπὸ ἑριον καὶ λίνον). Οἱ Ο'

18. Διὰ περισσότερα βλ. καὶ Π. Σιμωνᾶ, Ἀμετάφραστοι ἐβραϊκαὶ λέξεις τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης εἰς τὰς ἀρχαίας μεταφράσεις Ἀκύλα, Θεοδοτίωνος καὶ Συμμάχου, σελ. 49-50 (ἐν λ. σατανῇ).

ἔχουν «κίβδηλον», ὑπὸ τὴν αὐτὴν περίπτου σημασίαν. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «ἀντιδικαίμενον», κατ' ἄλλην δὲ γραφὴν «ἀντικείμενον», ἀποδίδει ὅπωςδήποτε ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ πως καὶ τοὺς Ο'.

Ἀντιδικασία (Ἀκύλ.). (Παρ. 20,3).

Ἡ διαδικασία κατὰ τινος, ὁ δικαστικὸς ἀγών, ἡ δίκη. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *merib*, ἥτοι ἔρις (ἀντιλογία). (Εἶναι τιμητικὸν διὰ τὸν ἄνθρωπον νὰ ἀποφεύγῃ τὰς ἐριδας, τὰς φιλονεικίας). Οἱ Ο' ἔχουν «λοιδορία», ἥτοι ὕβρεις, κακολογίας, ὀνειδισμοὺς κ.λπ. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «ἀπὸ ἀντιδικασίας», προσεγγίζει τὸ ἐβραϊκόν, ὀλιγώτερον δὲ τοὺς Ο'.

Ἀντιδικία (Ἀκύλ.). (Παρ. 6,14).

Φιλονεικία, ἔρις (κυρίως εἰς τὰ δικαστήρια). Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *midjanim*, ἥτοι ἐριδας. (Ὁ κακοήθης ἄνθρωπος ... προκαλεῖ ἐριδας). Οἱ Ο' ἔχουν «ταραχάς», ἐν παρομοίᾳ ἐννοίᾳ. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «ἀντιδικίας», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἐβραϊκόν, δὲν διαφωνεῖ δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν 19,13. 28,25.

Ἀντικρὺ (Σύμμ.). (Ψαλμ. 17 [18],25).

Ἐναντι, ἀπέναντι. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *leneged*, ἥτοι ἐνώπιον (ἐναντι). (Ὁ Κύριος μοῦ ἀνταπέδωκε συμφώνως πρὸς τὴν δικαιοσύνην μου, πρὸς τὴν καθαρότητα τῶν χειρῶν μου ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν του). Οἱ Ο' ἔχουν, ὁμοίως, «ἐνώπιον». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «τὴν ἀντικρὺ», ἀποδίδει λίαν ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, ἐναρμονίζεται δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'.

Ἀντιλαῶ (Σύμμ.). (Ψαλμ. 138 [139],20).

Ἀντιλέγω, ἀντιμιλῶ, ἀντηχῶ. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *jo'merukha*, ἥτοι ὁμιλοῦν περὶ σοῦ. ([Οἱ ἀσεβεῖς] ὁμιλοῦν περὶ σοῦ [Κύριε] μὲ δολιότητα). Οἱ Ο' ἔχουν «ἐρεῖς» καὶ κατ' ἄλλην γραφὴν «ἐρίσταί», ἐκλαβόντες, πιθανώτατα, τὴν ἀντίστοιχον ἐβραϊκὴν ὡς προερχομένην ἐκ τοῦ ρήματος *para*, τὸ ὁποῖον ἔχει τὴν ἐννοίαν τοῦ ἐρίζειν, φιλονικεῖν, ἀπειθεῖν κ.λπ. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ἀντελάλησάν σοι», ἀποδίδει παρεμφερῶς τὸ ἐβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ καὶ τοὺς Ο'.

Ἀντιπαρατίθημι (Σύμμ.). (Ψαλμ. 88 [89],7).

Ἀντιπαραβάλλω, παραθέτω πρὸς σύγκρισιν. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει

ja'arokh, ἦτοι νὰ ἐξομοιωθῇ, νὰ ἐξισωθῇ. (Ποῖος εἰς τὸν οὐρανὸν δύναται νὰ ἐξισωθῇ πρὸς τὸν Κύριον;). Οἱ Ο' ἔχουν «*ἰσωθήσεται*», ὑπὸ τὴν αὐτὴν σημασίαν. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «*τίς... ἀντιπαραθήσει*», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἐβραϊκόν, ἐναρμονίζεται δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'.

Ἀντισταθμῶ (Σύμμ.). (Ίωβ 28,19).

Ἀντισταθμίζω, ἐξισώνω, ἰσορροπῶ. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει lo' thesulle, ἦτοι δὲν δύναται νὰ συγκριθῇ. (Τὸ τοπάξιον τῆς Αἰθιοπίας δὲν ἐξομοιοῦται πρὸς αὐτήν, δὲν δύναται νὰ συγκριθῇ πρὸς καθαρὸν χρυσόν). Οἱ Ο' ἔχουν «*οὐ συμβασταχθήσεται*», ἦτοι δὲν δύναται νὰ παραβληθῇ. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «*οὐκ ἀντισταθμηθήσεται*», ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, συμφωνεῖ δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'.

Ἀντιστρέφω (Σύμμ.). (Γέν. 48,14).

Στρέφω κατὰ ἀντιθέτως, στρέφω πρὸς ἄλλην κατεύθυνσιν, ἀνατρέπω. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει sikkal, ἦτοι ἐναλλάξας (ἀντιστρέψας). (Καὶ ἤπλωσε τὴν δεξιάν του ὁ Ἰσραὴλ καὶ ἔθεσεν αὐτὴν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ Ἐφραὶμ ..., τὴν δὲ ἀριστεράν του ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ Μανασσῆ, ἐναλλάξας τὰς χεῖρας αὐτοῦ). Οἱ Ο' ἔχουν, ὁμοίως, «*ἐναλλάξ*» (κατ' ἄλλην δὲ γραφὴν «*ἐναλλάξας τὰς χεῖρας*»), ἦτοι σταυροειδῶς, «*σταυρωτά*». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «*ἀντιστρέψας*», ἀποδίδει παραπλησίως τὸ ἐβραϊκόν, ἐναρμονίζεται δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Ψαλμ. 34 (35),12. Εἰς τὸ χωρίον ὅμως τοῦτο ὁ Σύμμαχος ἀποδίδει μίαν ἄλλην ἀλλὰ σχεδὸν ὁμοίαν ἐβραϊκὴν λέξιν, τὴν sekhol, ἡ ὁποία σημαίνει τὴν στέρησιν (ιδίως τέκνων), καὶ διὰ τοῦτο, ἄλλως τε, ἀποδίδεται ὑπὸ τῶν Ο' διὰ τοῦ «*ἀτεκνίαν*». Ὁ Σύμμαχος, ἐκ λάθους προφανῶς, ἐταύτισε τὰς δύο ταύτας ἐβραϊκὰς λέξεις, καὶ διὰ τοῦτο μετέφρασεν ἀμφοτέρως διὰ τῆς αὐτῆς ἐλληνικῆς.

Ἀντιφθέγγομαι (Σύμμ.). (Ίωβ 39,32 [40,2]).

Ἀποκρίνομαι, ἀπαντῶ, ἀντηγῶ, ἀντιλέγω. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει ja'apenna, ἦτοι ἃς ἀπαντήσῃ ἐπ' αὐτοῦ. (Αὐτὸς ὁ ὁποῖος ἐλέγχει τὸν Θεὸν ἃς ἀπαντήσῃ ἐπ' αὐτοῦ). Οἱ Ο' ἔχουν «*ἀποκριθήσεται αὐτὴν*», ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «*ἀντιφθέγγεται π*», ἀποδίδει προσφυνέστατα τὸ ἐβραϊκόν, ἐναρμονίζεται δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'.

Ἀνυδρία (Σύμμ.). (Ἡσ. 32,2).

Ἐλλειψις ὕδατος ἢ βροχῆς, ἀνομβρία, ξηρασία. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει betsajon, ἦτοι εἰς τόπον ξηρόν, ἄνυδρον. (Καὶ θὰ εἶναι οἱ

ἄνθρωποι ὡς ... ποταμοὶ ὕδατος εἰς ἄνυδρον τόπον). Οἱ Ο', ἐκ συγχύσεως, προφανῶς, πρὸς τὸ γνωστὸν τοπωνύμιον tsijjon, μεταφράζον «ἐν Σιών». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ἐν ἀνυδρίᾳ», ἀποδίδει εὐστόχως τὸ ἑβραϊκόν, ὁρθῶς δὲ ἀπομακρύνεται ἀπὸ τοὺς Ο'.

Ἀνύπαρκτος (Σύμμ.). (Ψαλμ. 95 [96],5).

Ὁ μὴ ὑπάρχων. Τὸ ἑβραϊκόν ἔχει 'elilim, ἥτοι μηδαμινοί, ἀνύπαρκτοι. (Ὅλοι οἱ θεοὶ τῶν ἐθνῶν εἶναι ἀνύπαρκτοι [εἶναι εἰδῶλα]). Οἱ Ο' ἔχουν «δαιμόνια», ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῶν ἀψύχων εἰδῶλων. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ἀνύπαρκτοι», ἀποδίδει ὁρθῶς τὸ ἑβραϊκόν, ἐν μέρει δὲ συμφωνεῖ καὶ πρὸς τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Ἰώβ 24,17. Παρ. 19,7.

Ἀνυπαρξία (Ἀκύλ.). (Ἰώβ 18,14).

Τὸ μὴ ὑπάρχειν, τὸ νὰ εἶναι τις ἀνύπαρκτος. Τὸ ἑβραϊκόν ἔχει ballahoth, ἥτοι τῶν τρόμων, τῆς φθορᾶς, τοῦ θανάτου, τοῦ ἀφανισμοῦ. (Καὶ σὺ θὰ σύρης αὐτὸν πρὸς τὸν βασιλέα τῶν τρόμων [τοῦ θανάτου]). Οἱ Ο' ἔχουν «αἰτία», ἥτοι ἐξ αἰτίας. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «ἀνυπαρξία», ἀποδίδει παραπλησίως τὸ ἑβραϊκόν, ἀπομακρύνεται δὲ ἀπὸ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν 27,20, ὡς ἐπίσης καὶ ὑπὸ τοῦ Συμμάχου ἐν τῷ τελευταίῳ τοῦτῳ χωρίῳ.

Ἀνυπότακτος (Σύμμ.). (Α' Βασ. [Σαμ.] 2,12).

Ὁ μὴ ὑποταγμένος ἢ μὴ ὑποτασσόμενος, ὁ ἀπειθής, ἀπειθάρχης. Τὸ ἑβραϊκόν ἔχει bene belijja'al, ἥτοι ἀχρεῖοι ἄνθρωποι (υἱοὶ τοῦ Βελιάλ). (Οἱ υἱοὶ δὲ τοῦ Ἥλει ἦσαν ἀχρεῖοι ἄνθρωποι). Οἱ Ο' ἔχουν «υἱοὶ λοιμοί», ἥτοι ἀσεβεῖς ἄνθρωποι. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «υἱοὶ ἀνυπότακτοι», προσεγγίζει πολὺ τὸ ἑβραϊκόν, ὡς ἐπίσης καὶ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν 10,27.

Ἀνωφέλεια (Ἀκύλ.). (Ἰερ. 4,14).

Ἑλλειψις ὠφελείας. Τὸ ἑβραϊκόν ἔχει 'onekh, ἥτοι οἱ μάταιοι, οἱ ἀνωφελεῖς. (Ἔως πότε θὰ κατοικοῦν ἐντός σου οἱ μάταιοι [οἱ ἀνωφελεῖς] διαλογισμοί σου;). Οἱ Ο' ἔχουν «(διαλογισμοὶ) πόνων σου;», ἥτοι οἱ ἐπιβλαβεῖς (διαλογισμοὶ σου); Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «ἀνωφελείας», ἀποδίδει ὁρθῶς τὸ ἑβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ καὶ τοὺς Ο'.

Ἀξινάριον (Σύμμ.). (Α' Βασ. [Σαμ.] 13,20).

Μικρὰ ἀξίνη. Τὸ ἑβραϊκόν ἔχει we'eth qardummo, ἥτοι καὶ τὴν ἀξίνην αὐτοῦ. (Καὶ κατήρχοντο ὅλοι οἱ Ἰσραηλίται πρὸς

τοὺς Φιλισταίους, διὰ τὰ ἀκονίζουσιν ἕκαστος τὸ ὑν[ν]ιον ... καὶ τὴν ἀξίνην αὐτοῦ). Οἱ Ο' ἔχουν, ἐπίσης, «καὶ τὴν ἀξίνην αὐτοῦ». Οὕτως ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «καὶ τὸ ἀξινάριον αὐτοῦ», ἀποδίδει ὀρθότατα τὸ ἐβραϊκόν, ἐναρμονίζεται δὲ ἀπολύτως καὶ πρὸς τοὺς Ο'.

Ἀξιοπρεπής (Σύμμ.). (Ψαλμ. 89 [90],17).

Εὐπρεπής, εὐγενής, κόσμιος, σοβαρός. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *no'am*, ἥτοι εὐνοια (χάρις, ἔλεος). (Καὶ ὅς εἶναι ἡ εὐνοια Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν μαζύ μας). Οἱ Ο' ἔχουν «ἡ λαμπρότης». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «καὶ τὸ ἀξιοπρεπές σου», προσεγγίζει ἐλαφρῶς τὸ ἐβραϊκόν, παρομοίως δὲ καὶ τοὺς Ο'.

Ἀόχλητος (Σύμμ.). (Ψαλμ. 3,18).

Ὁ μὴ προκαλὼν ἢ ὁ μὴ ὑφιστάμενος ἐνοχλήσεις, ἀμέριμνος, ἀτάραχος. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *sa'anaḥu*, ἥτοι ἀναπαύονται (ἡσυχάζουν). (Ἀναπαύονται ὁμοῦ οἱ αἰχμάλωτοι, δὲν ἀκούουν φωνὴν φορολογούντος). Εἰς τὸ κείμενον τῶν Ο' δὲν ὑπάρχει ἡ λέξις. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ἀόχλητοι», ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν.

Ἀπάρτισμα (Σύμμ.). (Γ' [Α'] Βασ. 7,46 [9]).

Ἀπαρτισμός, συγκρότησις, τελείωσις, ὁλοκλήρωσις. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *ad-hatterphahoth*, ἥτοι μέχρι τοῦ γείσου, μέχρι τοῦ ἐπιστυλίου. (Ὅλα αὐτὰ ἦσαν ἐκ λίθων πολυτελῶν, ... ἀπὸ τὰ θεμέλια μέχρι τοῦ ἐπιστυλίου). Οἱ Ο' ἔχουν «ἕως τῶν γεισῶν», κατ' ἄλλας δὲ γραφὰς «ἕως τῶν στεφανωμάτων» ἢ «ἄκρων», ὑπὸ τὴν αὐτὴν περίπου σημασίαν. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ἕως τῶν ἀπαρτισμάτων», ἀποδίδει παραπλησίως τὸ ἐβραϊκόν, συμφωνεῖ δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'.

Ἀπειρία (Σύμμ.). (Ψαλμ. 68 [69],6).

Ἀγνοια, ἔλλειψις πείρας. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *le'iwwalti*, ἥτοι τὴν ἀφροσύνην μου. (Ἐσύ, Κύριε, γνωρίζεις τὴν ἀφροσύνην μου, καὶ τὰ πλημμελήματά μου δὲν εἶναι κρυμμένα ἀπὸ σέ). Οἱ Ο' ἔχουν, ἐπίσης, «τὴν ἀφροσύνην μου». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «τὴν ἀπειρίαν μου», προσεγγίζει ὀλίγον τὸ ἐβραϊκόν, ὁμοίως δὲ καὶ τοὺς Ο'.

Ἀπεμῶ (Σύμμ.). (Ψαλμ. 2,11).

Ἐμῶ, ἐξεμῶ, ἐκπτῶ, ἐκβάλλω, ἀποβάλλω, ἀπορρίπτω. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *wajjaqe'*, ἥτοι καὶ ἐξήμεσε. (Καὶ προσέταξεν ὁ Κύριος τὸ κῆτος, καὶ ἐξήμεσε τὸν Ἰωάνν εἰς τὴν ξηράν). Οἱ Ο' ἔχουν, παρομοίως, «καὶ ἐξέβαλε». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ἵνα ἀπεμέσῃ»,

ἀποδίδει λίαν ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, ἐναρμονίζεται δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'.

Ἀπερίτρεπτος (Σύμμ.). (Ψαλμ. 124 [125],1).

Ἀμετάβλητος, ἀκίνητος, ἀσάλευτος. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *lo'-jimmot*, ἦτοι δὲν θὰ κλονισθῇ. (Αὐτοὶ οἱ ὅποιοι ἐλπίζουν εἰς τὸν Κύριον εἶναι ὡς τὸ ὄρος Σιών, [τὸ ὅποιον] δὲν θὰ κλονισθῇ, ἀλλὰ θὰ παραμένῃ αἰωνίως). Οἱ Ο' ἔχουν «οὐ σαλευθήσεται», ὑπὸ παρομοίαν σημασίαν. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ἀπερίτρεπτον», ἀποδίδει παραπλησίως τὸ ἐβραϊκόν, συμπορεύεται δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν 95 (96),10.

Ἀπεψία (Σύμμ.). (Ἀριθμ. 11,20).

Κακὴ πέψις, ἔλλειψις πέψεως. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *lezaga'*, ἦτοι ἀηδὲς. ([Θὰ τρώγετε] ὀλόκληρον τὸν μῆνα, μέχρις ὅτου ἐξέλθῃ ἀπὸ τοὺς μυκτηρὰς σας καὶ γίνῃ ἀηδὲς διὰ σᾶς). Οἱ Ο' ἔχουν «εἰς χολέραν». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «εἰς ἀπεψίαν», δὲν ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, ἀπομακρύνεται δὲ καὶ ἀπὸ τοὺς Ο'.

Ἀπλάνητος (Σύμμ.). (Ἰωβ 12,20).

Ὁ ἀλάθης, ὁ μὴ πλανώμενος, ὁ μὴ ἀπατῶμενος. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *lene'emanim*, ἦτοι εἰς τοὺς σοφούς, τοὺς ἱκανούς. (Αὐτὸς ἀφαιρεῖ τὸν λόγον ἀπὸ τοὺς ἱκανούς). Οἱ Ο' ἔχουν «πιστῶν». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «(χείλη) ἀπλανήτων», ἀποδίδει καλῶς τὸ ἐβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ καὶ τοὺς Ο'.

Ἀπόβλητος (Σύμμ.). (Ψαλμ. 9,3).

Αὐτὸς ὁ ὅποιος ἔχει ἀποβληθῇ, ἀποπεμφθῇ, ὁ ἀξιοκαταφρόνητος. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *tame'*, ἦτοι μεμολυσμένα, ἀκάθαρτα (φαγητά). (Δὲν θὰ κατοικήσουσιν εἰς τὴν γῆν τοῦ Κυρίου, ἀλλ' ὁ Ἐφραὶμ θὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν Αἴγυπτον, καὶ εἰς τὴν Ἀσσυρίαν θὰ φάγουν ἀκάθαρτα [φαγητά]). Οἱ Ο' ἔχουν, ἐπίσης, «ἀκάθαρτα». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ἀπόβλητα», ἀποδίδει μᾶλλον ὀρθῶς τὸ ἐβραϊκόν, συμφωνεῖ δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται καὶ ὑπὸ τοῦ Ἀκύλα ἐν Λευιτ. 7,18. 19,7. Ἀσμ. 7,5 (4).

Ἀποβλύζω (Σύμμ.). (Ψαλμ. 58 [59],8).

Ἐκχύνω, ἐκβάλλω, ἐξεμῶ. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *jabbí'un*, ἦτοι ἐκστομίζουσιν (ἐκχύνουν) κακοὺς λόγους. (Ἰδοὺ, αὐτοὶ ἐκχύνουν κακοὺς λόγους διὰ τοῦ στόματος αὐτῶν, τὰ χεῖλη των εἶναι ρομφαίαι). Οἱ Ο' ἔχουν «ἀποφθέγγονται», ὑπὸ παρομοίαν σημασίαν. Ὁ

Σύμμαχος, μεταφράζων «ἀποβλύζουσι»; ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, δὲν ἀφίσταται δὲ κατ' οὐσίαν καὶ τῶν Ο'.

Ἀπόβρεξις (Ἀκύλ.). (Ἀριθμ. 6,3).

Διαπότισις, διάβρεξις, τὸ ἀποτελεσμα τοῦ διαβρέχειν, τοῦ ὑγραίνειν. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *mistrath*, ἥτοι παρεσκευασμένον. (Καὶ δὲν θὰ πῆ ὅ,τι εἶναι παρεσκευασμένον ἐκ σταφυλῆς, οὔτε θὰ φάγη σταφυλὰς νωπὰς ἢ ξηράς). Οἱ Ο' ἔχουν «κατεργάζεται», ἥτοι παρ-σκευάζεται (εἶναι παρεσκευασμένον). Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «ἀπόβρεξιν», προσεγγίζει ἐλαφρῶς τὸ ἐβραϊκόν, ὡς ἐπίσης καὶ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ἐν τῷ ὡς ἂν χωρίῳ καὶ ὑπὸ τοῦ Συμμάχου.

Ἀπογίνομαι (Θεοδοτ.). (Δαν. 2,1).

Ἀπέρχομαι, ἀπομακρύνομαι, φεύγω, ἀποθνήσκω, παύω νὰ ὑπάρχω. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *nihjetha 'alaw*, ἥτοι ἔφυγεν ἀπ' αὐτοῦ. (Καὶ ἐταράχθη τὸ πνεῦμά του, καὶ ὁ ὕπνος του ἔφυγεν ἀπ' αὐτοῦ). Οἱ Ο' ἔχουν «ἐγένετο ἀπ' αὐτοῦ», ὑπὸ τὴν ἰδίαν σημασίαν. Ὁ Θεοδοτίων, μεταφράζων, ὡς ἀκριβῶς καὶ οἱ Ο', «ἐγένετο ἀπ' αὐτοῦ», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἐβραϊκόν.

Ἀπόθεμα (Σύμμ.). (Ἰεζ. 27,27).

Αὐτὸ τὸ ὅποῖον ἔχει σχηματισθῇ ὀλίγον κατ' ὀλίγον καὶ προορίζεται διὰ μελλοντικὴν χρῆσιν, κυρίως ἐπὶ εἰδῶν ἐμπορίου. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *we'izbonajikh*, ἥτοι καὶ τὰ ἀγαθὰ σου. (Τὰ πλούτη σου καὶ τὰ ἀγαθὰ σου καὶ τὰ ἐμπορεύματά σου ... θὰ πέσουν εἰς τὰ βάθη τῶν θαλασσῶν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς πτώσεώς σου). Οἱ Ο' ἔχουν «καὶ ὁ μισθός σου». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «(καὶ) τὰ ἀποθέματά σου», ἀποδίδει παραπλησίως τὸ ἐβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ ἐλαφρῶς καὶ τοὺς Ο'.

Ἀπόθετος (Ἀκύλ.). (Δευτ. 33,19).

Κεκρυμμένος, κρύφιος, μυστικός, ἀποθησαυρισμένος, τοποθετημένος πρὸς φύλαξιν. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *userhuni*, ἥτοι καὶ τοὺς κεκρυμμένους. (Θὰ συλλέξουν τὰ πλούτη τῶν θαλασσῶν καὶ τοὺς κεκρυμμένους θησαυροὺς τῆς ἄμμου). Οἱ Ο' ἔχουν «καὶ ἐμπόρια», ἥτοι καὶ τὰ ἐμπορεύματα. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «(καὶ) ἀποθέτους», ἀποδίδει λίαν ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, ἐνῶ προσεγγίζει ἐλαφρῶς μόνον τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Ψαλμ. 30 (31),20, ὡς ἐπίσης καὶ ὑπὸ τοῦ Συμμάχου ἐν Ψαλμ. 16 (17),14. 30 (31),20. Ἰερ. 31 (48),32.

Ἐποθλιμμός (Ἀκύλ.). (Ἐξ. 3,9).

Καταπίσεις, καταδυνάστευσις, πίσεις. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *'eth-lahats*, ἥτοι τὴν καταπίεσιν. (Καὶ εἶδον ἐπίσης τὴν καταπίεσιν, τὴν ὁποίαν ἀσκοῦν οἱ Αἰγύπτιοι ἐναντίον αὐτῶν). Οἱ Ο' ἔχουν «τὸν θλιμμόν», ἥτοι τὴν θλίψιν. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «τὸν ἀποθλιμμόν», ἀποδίδει λίαν προσφυῶς τὸ ἐβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ καὶ τοὺς Ο'.

Ἀποκαραδοκῶ (Ἀκύλ.). (Ψαλμ. 36 [37],7).

Προσδοκῶ, ἀναμένω σφοδρῶς, μὲ ἐπιμονήν, μὲ πόθον, μὲ ἀδημονίαν. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *wehithholel*, ἥτοι καὶ πρόσμενε αὐτόν. (Ἐχε ἐμπιστοσύνην εἰς τὸν Κύριον καὶ πρόσμενε αὐτόν). Οἱ Ο' ἔχουν «καὶ ἰκέτευσον αὐτόν», ἥτοι καὶ παρακάλεσε αὐτόν. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «καὶ ἀποκαραδόκει αὐτόν», ἀποδίδει ἐντόνως τὴν ἔννοιαν τοῦ ἐβραϊκοῦ, ἀπομακρύνεται δὲ ὀλίγον ἀπὸ τοῦς Ο'.

Ἀποκάτωθεν (Ἀκύλ.). (Ἰωβ 26,5).

Ἐκ τῶν κάτω (πρὸς τὰ ἄνω), κάτωθεν. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *mittahath*, ἥτοι κάτωθεν. (Οἱ νεκροὶ τρέμουν κάτωθεν τῶν ὑδάτων). Οἱ Ο' ἔχουν «ὑποκάτωθεν». Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «ἀποκάτωθεν», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἐβραϊκόν, ἐναρμονίζεται δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'.

Ἀπόκαυμα (Σύμμ.). (Ψαλμ. 101 [102],4).

Δαυλός, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐκ τῆς καύσεως ὑπόλειμμα. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *keмоged*, ἥτοι ὡς φρύγανον (ὡς ξηρὸς μικρὸς κλάδος). (Αἱ ἡμέραι μου ἐξέλιπον ὡς καπνός, καὶ τὰ ὀστᾶ μου ἐξηράνθησαν ὡς φρύγανον). Οἱ Ο' ἔχουν, παρομοίως, «ὥσεὶ φρύγιον», ἥτοι ὡς φρύγανον. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ὡς ἀπόκαυμα», προσεγγίζει τὸ ἐβραϊκόν, ὡς ἐπίσης καὶ τοὺς Ο'. Βλ. καὶ αὐτός.

Ἀποκινῶ (Θεοδοτ.). (Ἦσ. 54,10).

Μετακινῶ, μετατοπίζω. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *lo' jamuš*, ἥτοι δὲν θὰ ἀπομακρυνθῇ. (Τὸ ἔλεός μου, ὅμως, δὲν θὰ ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ σέ). Οἱ Ο' ἔχουν «οὐδὲ ... ἐκλείψει». Ὁ Θεοδοτίων, μεταφράζων «οὐκ ἀποκινήθῃσεται», ἀποδίδει παρεμφερῶς τὸ ἐβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ ἐλαφρῶς τοὺς Ο'.

Ἀποκλεισμός (Ἀκύλ.). (Ψαλμ. 141 [142],8).

Ἀπομόνωσις, περιορισμός, παρεμπόδισις. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *mitmasger*, ἥτοι ἐκ τῆς φυλακῆς. (Ἐξάγαγέ με ἐκ τῆς φυλακῆς, διὰ νὰ σὲ δοξολογῶ). Οἱ Ο' ἔχουν, παρομοίως, «ἐκ φυλακῆς». Ὁ

Ἀκύλας, μεταφράζων «ἐξ ἀποκλεισμοῦ», ἀποδίδει παραπλησίως τὸ ἑβραϊκόν, ἐναρμονίζεται δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'.

Ἀποκλῶ (Ἀκύλ.). (Ψαλμ. 140 [141],7).

Ἀποκόπτω, θραύω, σπάζω, κατασυντρίβω. Τὸ ἑβραϊκόν ἔχει *ke-mo rholeah*, ἥτοι ὅπως (ὅταν) κόπτη κάποιος. (Τὰ ὁσᾶ αὐτῶν διασκορπίζονται εἰς τὸ στόμα τοῦ Ἰδοῦ, ὅπως [ὅταν] κόπτη κάποιος καὶ σχίζει [ξύλα] ἐπὶ τῆς γῆς). Οἱ Ο' δὲν εἶναι σαφεῖς εἰς τὸ οἰκείον χωρίον καὶ δὲν ἀποδίδουν τὴν ἐρευνωμένην δυσχερῆ λέξιν. Ὁ δὲ Ἀκύλας, μεταφράζων «ἀποκλώντι», ἀποδίδει μᾶλλον ἐπιτυχῶς τὸ ἑβραϊκόν.

Ἀπόκομμα (Ἀκύλ.). (Ἰεζ. 20,7).

Τὸ ἀποκοπὲν μέρος - τεμάχιον ἐνὸς συνόλου. Τὸ ἑβραϊκόν ἔχει *šiqqutse*, ἥτοι τὰ βδελύγματα, τὰ εἶδωλα. (Ἄς ἀπορρίψῃ ἕκαστος ἐξ ὑμῶν τὰ βδελύγματα τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ, καὶ μὴ μαινεσθε μὲ τὰ εἶδωλα τῆς Αἰγύπτου). Οἱ Ο' ἔχουν, ἐπίσης, «τὰ βδελύγματα», ἐννοοῦντες δι' αὐτῶν τὰ ἀπόβλητα, τὰ ἀποτρίμματα καὶ περιτρίμματα. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «τὰ ἀποκόμματα», προσεγγίζει τὸ ἑβραϊκόν, ὡς ἐπίσης καὶ τοὺς Ο'.

Ἀποκοπή (Ἀκύλ.). (Δευτ. 24,1).

Ἡ κοπὴ ἐνὸς μέρους ἀπὸ τοῦ σύνολου, διακοπή, παῦσις. Τὸ ἑβραϊκόν ἔχει (*sepher*) *kerithuth*, ἥτοι (ἐγγραφον) διαζυγίου. (Ἄς γράψῃ εἰς αὐτὴν [τὴν γυναῖκά του] ἐγγραφον διαζυγίου καὶ ἃς τὸ δώσῃ εἰς χεῖράς της, καὶ ἃς ἀποπέμψῃ αὐτὴν ἐκ τῆς οἰκίας του). Οἱ Ο' ἔχουν «(βιβλίον) ἀποστασίου», ὑπὸ τὴν προηγουμένην ἔννοιαν. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «(βιβλίον) ἀποκοπῆς», ἀποδίδει παρεμφερῶς τὸ ἑβραϊκόν, συμφωνεῖ δὲ οὕτω καὶ πρὸς τοὺς Ο'.

Ἀποκρύβω (Ἀκύλ.). (Δευτ. 31,18).

Ἀποκρύπτω, δὲν ἀφήνω νὰ φαίνεται. Τὸ ἑβραϊκόν ἔχει *haster 'astir*, ἥτοι θὰ ἀποκρύψω ὅπωςδὴποτε. (Καὶ ἐγὼ θὰ ἀποκρύψω ὅπωςδὴποτε τὸ πρόσωπόν μου κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην, δι' ὅλας τὰς ἁμαρτίας, τὰς ὁποίας διέπραξαν). Οἱ Ο' ἔχουν «ἀποστρέφω ἀποστρέψω», ὑπὸ τὴν προηγουμένην ἔννοιαν. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «ἀποκρύβων ἀποκρύψω», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἑβραϊκόν, ἀπομακρύνεται ὅμως ἑλαφρῶς ἀπὸ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Ἠσ. 8,17.

Ἀποκρύφως (Ἀκύλ.). (Ἀββ. 3,14).

Κατὰ μυστικόν, κρύφιον τρόπον. Τὸ ἑβραϊκόν ἔχει *bammistar*,

ἦτοι κρυφίως. (Ἐπιθυμία των ἦτο νὰ καταφάγουν τὸν πτωχὸν κρυφίως¹⁹). Οἱ Ο' ἔχουν, παρομοίως, «*λάβρα*». Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «*ἀποκρύφως*», ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, ἐναρμονίζεται δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'.

Ἀπόληγμα (Ἀκύλ.). (Ἑξ. 28,33).

Τὸ ἄκρον, τὸ τέλος, τὸ κράσπεδον τοῦ ἐνδύματος. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *'al-šulaw*, ἦτοι ἐπὶ τῶν κρασπέδων αὐτοῦ. (Καὶ νὰ κάμῃς ἐπὶ τῶν κρασπέδων αὐτοῦ ῥόδια ἀπὸ ὕφασμα, κυανοῦ, πορφυροῦ καὶ ἐρυθροῦ χρώματος). Οἱ Ο' ἔχουν «*ἐπὶ (ὑπὸ) τὸ λῶμα*», ἦτοι, ἐπίσης, ἐπὶ τῶν κρασπέδων. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «*(ἐπὶ τὸ) ἀπόληγμα (αὐτοῦ)*», ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, ἐναρμονίζεται δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'.

Ἀπολιμπάνω (Σύμμ.). (Ἰωβ 20,21).

Ἀφῆνω, ἀπολείπω, καταλείπω, ἐγκαταλείπω. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *'en-sarid*, ἦτοι δὲν θὰ ἀπομείνῃ. (Τίποτε δὲν θὰ ἀπομείνῃ ἀπὸ τὴν τροφήν του· διὰ τοῦτο δὲν θὰ διαρκέσουν τὰ ἀγαθὰ του). Οἱ Ο' ἔχουν «*οὐκ ἔστιν ὑπόλειμμα*». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «*οὐκ ἀτελείμπανεν*», ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, συμφωνεῖ δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'.

Ἀποναρκῶ (Θεοδοτ.). (Α' Βασ. [Σαμ.] 30,21).

Περιπίπτω εἰς νάρκην, εἰς λήθαργον, βαθὺν ὕπνον, ἢ ἐπιφέρω νάρκην εἰς κάποιον, τὸν καθιστῶ ἀναίσθητον, τὸν περιάγω εἰς μαρασμόν. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *riggeru*, ἦτοι εἶχον ἐξαντληθῇ (καταπονηθῇ, ἀποκάμει). (Καὶ ἦλθεν ὁ Δαυὶδ πρὸς τοὺς διακοσίους ἄνδρας, οἱ ὅποιοι εἶχον ἐξαντληθῇ καὶ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ τὸν ἀκολουθήσουν). Οἱ Ο' ἔχουν «*τοὺς ἐκλυθέντας*», ἦτοι τοὺς καταπονηθέντας, ἐξαντληθέντας. Ὁ Θεοδοτίων, μεταφράζων «*(τοὺς) ἀπονάρκησαντας*», προσεγγίζει πολὺ τὸ ἐβραϊκόν, ὡς ἐπίσης καὶ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιοῦται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν στίχῳ 10, ὡς ἐπίσης καὶ ὑπὸ τοῦ Συμμάχου ἐν Παρ. 26,15.

Ἀπονεύω (Σύμμ.). (Ψαλμ. 138 [139],19).

Ἀποκλίνω, κλίνω ἀπὸ τὸ ἐν μέρος πρὸς τὸ ἄλλο, ἀποστρέφω τὸ πρόσωπον ἀπὸ τινος. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *suru*, ἦτοι ἀπομακρύνθητε. (Ἄνδρες αἱμάτων, ἀπομακρύνθητε ἀπ' ἐμοῦ). Οἱ Ο' ἔχουν «*ἐκκλίνατε*», ἦτοι φύγετε, ἀπομακρύνθητε. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων

19. Περί τῆς τοιαύτης μεταφράσεως βλ. Β. Βέλλα, Ἰωνᾶς - Ναοὺμ - Ἀββακοὺμ - Σοφονίας, ἐν τῷ χωρίῳ.

«ἀπονεύσατε», ἀποδίδει μᾶλλον ὀρθῶς τὸ ἐβραϊκόν, ὅπως περίπου τὸ ἀποδίδουν καὶ οἱ Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Ἀσμ. 5,6.

Ἀποπατῶ (Σύμμ.). (Α' Βασ. [Σαμ.] 24,4).

Ἀφοδεύω, ἐκτελῶ τὴν φυσικὴν ἀνάγκην μου. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει lehasekh 'eth-raglaw, ἥτοι διὰ νὰ ἀναπαυθῇ (διὰ σωματικὴν του ἀνάγκην). (Καὶ εἰσῆλθεν ὁ Σαοὺλ διὰ νὰ ἀναπαυθῇ [διὰ σωματικὴν του ἀνάγκην]). Οἱ Ο' ἔχουν «*παρασκευάσασθαι*», ἥτοι διὰ νὰ ἐτοιμασθῇ (διὰ νὰ ἀφοδεύσῃ). Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «*ἀποπατῆσαι*», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἐβραϊκόν, δὲν ἀφίσταται δὲ καὶ τῶν Ο'. Σημειωτέον ὅτι ὁ Θεοδοτίων μεταφράζει «*ἀποκενῶσαι τοὺς πόδας αὐτοῦ*».

Ἀποπαύω (Σύμμ.). (Ψαλμ. 88 [89],45).

Παύω, καταπαύω, περαίνω. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει hišbatta, ἥτοι ἔπαυσες, κατέπαυσες. (Κατέπαυσες τὴν λαμπρότητα αὐτοῦ καὶ ἔρριψες τὸν θρόνον του κατὰ γῆς). Οἱ Ο' ἔχουν «*κατέλυσας*», ἥτοι κατήργησες. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «*ἀπέπαυσας*», ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ καὶ τοὺς Ο'.

Ἀποπετάζω (Ἀκύλ.). (Ἐξ. 5,4).

Ἀποπετάννυμι, ἀνοίγω, ἀπλώνω. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει taphri'u, ἥτοι ἀφήνετε, ἀπαλλάσσετε. (Διατί, Μωϋσῇ καὶ Ἀαρών, ἀπαλλάσσετε τὸν λαὸν ἀπὸ τὰ ἔργα αὐτοῦ;). Οἱ Ο' ἔχουν «*διαστρέφετε*». Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «*ἀποπετάζετε*», δὲν ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, ἀφίσταται δὲ καὶ τῶν Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Ἐξ. 32,25 (δύς). Δευτ. 32,42, χωρὶς ἀκρίβειαν καὶ πάλιν.

Ἀπορος (Ἀκύλ.). (Α' Βασ. [Σαμ.] 18,23).

Ὁ μὴ ἔχων ἐπαρκεῖς πόρους, ὁ πτωχός, ὁ ἐνδεής. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει gaš, ἥτοι πτωχός. (Ἐγὼ εἶμαι πτωχὸς ἄνθρωπος καὶ καταφρονούμενος). Οἱ Ο' ἔχουν «*ταπεινός*». Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «*ἄπορος*», ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, συμφωνεῖ δὲ σχεδὸν καὶ πρὸς τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Παρ. 28,3, ὡς ἐπίσης καὶ ὑπὸ τοῦ Θεοδοτίωνος ἐν Παρ. 18,23. 28,3 καὶ ὑπὸ τοῦ Συμμάχου ἐν Α' Βασ. (Σαμ.) 18,23. Ἐκκλ. 8,14.

Ἀπόρρευσις (Ἀκύλ.). (Α' Βασ. [Σαμ.] 25,25).

Ἐκχυσίς, ἀλόχυσίς, ἀπορροή. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει unebala, ἥτοι καὶ ἀφροσύνη. (Τὸ ὄνομά του εἶναι Ἀφρων [nabal], καὶ ἡ ἀφροσύνη εἶναι μετ' αὐτοῦ). Οἱ Ο' ἔχουν, ἐπίσης, «*καὶ ἀφροσύνη*». Ὁ

Ἀκύλας, μεταφράζων «ἀπόρρευσις», δὲν ἀποδίδει ἐπακριβῶς τὸ ἑβραϊκόν, ἀφίσταται δὲ καὶ τῶν Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Δευτ. 22,21.

Ἀποσκολοπίζω (Ἀκύλ.). (Ἡσ. 57,14).

Ἀφαιρῶ τοὺς σκόλοπας, τοὺς πασσάλους. Τὸ ἑβραϊκὸν ἔχει *hari-mu mikhšol*, ἥτοι ἀπομακρύνετε τὰ προσκόμματα. (Ἀπομακρύνετε τὰ προσκόμματα ἀπὸ τὴν ὁδὸν τοῦ λαοῦ μου). Οἱ Ο' ἔχουν «καὶ ἄρατε σκόλα», ὑπὸ παρεμφερῇ σημασίαν. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «ἀποσκολοπίσατε», ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἑβραϊκόν, συμφωνεῖ δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Ψαλμ. 67 (68),5. 118 (119),118.

Ἀποστεγάζω (Σύμμ.). (Ἰερ. 49 [42],10).

Ἀφαιρῶ τὴν στέγην, τὸ ἐπικάλυμμα. Τὸ ἑβραϊκὸν ἔχει *welo' ettoš*, ἥτοι καὶ δὲν θὰ ἐκκριζώσω. (Ἐὰν συνεχίσετε νὰ παραμένετε εἰς τὴν γῆν αὐτὴν, θὰ σᾶς οἰκοδομήσω καὶ δὲν θὰ σᾶς κατακρημνίσω, θὰ σᾶς φυτεύσω καὶ δὲν θὰ σᾶς ἐκκριζώσω). Οἱ Ο' ἔχουν «καὶ οὐ μὴ ἐκτίλω», ἥτοι καὶ δὲν θὰ σᾶς μαδήσω. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «καὶ οὐ μὴ ἀποστεγάσω», προσεγγίζει τὸ ἑβραϊκόν, παρομοίως δὲ καὶ τοὺς Ο'.

Ἀποστρέφω (Σύμμ.). (Ψαλμ. 20 [21],13).

Ὁ ἀπεστραμμένος ἀπὸ τινος. Τὸ ἑβραϊκὸν ἔχει *tešithemo*, ἥτοι θὰ τοὺς κάμης νὰ στρέψουν. (Θὰ τοὺς κάμης νὰ στρέψουν τὰ νῶτά των). Οἱ Ο' ἔχουν «θήσεις αὐτούς», ὑπὸ τὴν ἰδίαν ἔννοιαν. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ἀποστρέφους», ἀποδίδει παρεμφερῶς τὸ ἑβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ καὶ τοὺς Ο'.

Ἀποτειχίζω (Σύμμ.). (Ἰεζ. 4,3).

Ἀποκλείω, ἀπομονώνω διὰ τείχους, περιτειχίζω καλῶς, ὀχυρώνω, ἀποφράσσω, κλείω. Τὸ ἑβραϊκὸν ἔχει *wetsarta 'aleha*, ἥτοι καὶ νὰ κάμης πολιορκίαν ἐναντίον της. (Καὶ νὰ στρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου κατ' αὐτῆς ὥς νὰ ἐπολιορκεῖτο, καὶ νὰ κάμης πολιορκίαν ἐναντίον της). Οἱ Ο' ἔχουν «καὶ συγκλείσεις αὐτήν», ἥτοι καὶ νὰ περικλείσῃς στενῶς αὐτήν. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «καὶ ἀποτειχίσεις αὐτήν», ἀποδίδει παραπλησίως τὸ ἑβραϊκόν, τὸ ὁποῖον ἀποδίδεται κατὰ παρόμοιον τρόπον καὶ ὑπὸ τῶν Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Ψαλμ. 26 (27),11. 53 (54),7. 58 (59),11. 91 (92),12, ὡς ἐπίσης καὶ ὑπὸ τοῦ Θεοδοτίωνος ἐν Ψαλμ. 91 (92),12.

Ἀποτείχισμα (Σύμμ.). (Ἐκκλ. 9,14).

Τείχος, περίφραγμα, τὸ ὁποῖον γίνεται δι' ὀχύρωσιν. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *metsodim*, ἥτοι προχώματα (φρούρια). (Καὶ ἦλθε κατ' αὐτῆς μέγας βασιλεὺς, καὶ ἐπολιόρησεν αὐτὴν καὶ κατεσκεύασεν ἐναντίον της μεγάλα προχώματα). Οἱ Ο' ἔχουν «*χάρακας*», ἥτοι χαράκωματα, περιφράγματα. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «*ἀποτείχισμα*», ἀποδίδει παρεμφερῶς τὸ ἐβραϊκόν, συμφωνεῖ δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Ἰεζ. 17,17. 21,27. 26,8.

Ἀπότμημα (Ἀκύλ.). (Ψαλμ. 135 [136],13).

Ἀπόκκομα, ἀποκοπὲν τμήμα ἢ μέρος. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *ligzarim*, ἥτοι εἰς (δύο) τμήματα. (Τὸν διαιρέσαντα [τὸν διαχωρίσαντα] τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν εἰς [δύο] τμήματα). Οἱ Ο' ἔχουν «*εἰς διαιρέσεις*», ὑπὸ τὴν αὐτὴν σημασίαν. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «*εἰς ἀποτμήματα*», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἐβραϊκόν, ἐναρμονίζεται δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'.

Ἀποτομία (Σύμμ.). (Ἰερ. 28 [51],35).

Σκληρότης, τραχύτης. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *uše'eri*, τὸ ὁποῖον, διορθούμενον εἰς *wešibri*²⁰, σημαίνει τὴν ἐξολόθρευσιν (τὴν ζημίαν). (Ἡ ἐναντίον μου ἀδικία καὶ ἡ ἐξολόθρευσίς μου ἃς πέσουν ἐπὶ τῆς Βαβυλῶνος). Οἱ Ο' ἔχουν «*καὶ αἱ ταλαιπωρίαι μου*», ὑπὸ παρεμφερῆ σημασίαν. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «*καὶ ἡ ἀποτομία μου*», ἀποδίδει παραπλησίως τὸ ἐβραϊκόν, συμφωνεῖ δὲ βασικῶς καὶ πρὸς τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Ναοὺμ 3,1.

Ἀπόφασις (Σύμμ.). (Ἐκκλ. 8,11).

Τελικὴ κρίσις, κατάληξις εἰς ὠρισμένην κρίσιν. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *phithgam*, ἥτοι πρόσταγμα, διαταγή. (Ἐπειδὴ δὲν ἐκτελεῖται ταχέως ἢ κατὰ πονηρᾶς πράξεως ἀπόφασις [διαταγή], διὰ τοῦτο αἱ καρδίαι τῶν υἱῶν τῶν ἀνθρώπων ἔχουν τὴν ἐπιθυμίαν νὰ πράξουν τὸ κακόν). Οἱ Ο' ἔχουν «*ἀντίρροησις*». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «*τὴν ἀπόφασιν*», ἀποδίδει λίαν ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ ἐλαφρῶς καὶ τοὺς Ο'.

Ἀποφυγὴ (Σύμμ.). (Α' Βασ. [Σαμ.] 24,1).

Καταφύγιον, διαφυγὴ. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *bimtsadoth*, ἥτοι εἰς τὰ ὑψηλὰ φρούρια, εἰς τὰ ὀχυρώματα. (Τότε ἀνεχώρησεν ὁ Δαυὶδ ἀπὸ ἐκεῖ καὶ ἐγκατεστάθη εἰς τὰ ὀχυρώματα τῆς Ἐγγαδδὶ).

20. Βλ. Biblia Hebraica, ἐκδ. R. Kittel, ἐν τῷ χωρίῳ.

Οἱ Ο' ἔχουν «ἐν τοῖς στενοῖς», ἥτοι εἰς τὰ ἀπλησίαστα ὑψώματα (τῆς Ἑγγαδδί). Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ἐν ταῖς ἀποφυγαῖς», ἀποδίδει μᾶλλον καλῶς τὸ ἐβραϊκόν, ὡς ἐπίσης καὶ τοὺς Ο'.

Ἀπραγία (Σύμμ.). (Παρ. 28,19).

Ἀπραξία, ἀδράνεια, ἀδεξιότης, ἔλλειψις πείρας, ἐνεργητικότητος. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *reqim*, ἥτοι ματαιότητας. (Ὁ ἐργαζόμενος τὴν γῆν αὐτοῦ θὰ χορτασθῇ τροφῆς, ὁ ἀκολουθῶν ὁμως ματαιότητας θὰ χορτασθῇ πτωχείας). Οἱ Ο' ἔχουν «σχολήν», ἥτοι ἀπραξίαν, ἀργίαν, ὀκνηρίαν, ἀνάπαυσιν. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ἀπραγίαν», δὲν ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, συμβαδίζει ὁμως μὲ τοὺς Ο', οἱ ὅποιοι ἐνταῦθα ἔχουν ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ τὸ ἐβραϊκόν. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπὸ τοῦ Συμμάχου καὶ ἐν 12,11.

Ἀπραγος (Σύμμ.). (Κριτ. 9,4).

Ἀδρανής, ἀπράγμων, ἀδέξιος, ἄπειρος. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *reqim*, ἥτοι ματαίους, κενούς, ποταπούς, εὐτελεῖς. (Καὶ μὲ αὐτοὺς ἐμίσθωσεν ὁ Ἀβιμέλεχ ἄνδρας εὐτελεῖς καὶ θρασεῖς, καὶ ἠκολούθησαν αὐτόν). Οἱ Ο' ἔχουν «κενοῦς». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ἀπράγους», προσεγγίζει τὸ ἐβραϊκόν, ὡς ἐπίσης καὶ τοὺς Ο'.

Ἀπροαίρετος (Σύμμ.). (Ψαλμ. 77 [78],8).

Ὁ ἀκούσιος, ὁ μὴ σύμφωνος πρὸς τὴν βούλησιν. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *lo'-hekhin*, ἥτοι δὲν ἔχει προσηλώσει, δὲν ἔχει στερεώσει. (Καὶ νὰ μὴ γίνουν ὡς οἱ πατέρες αὐτῶν γενεὰ ..., ἡ ὁποία δὲν ἔχει στερεώσει ἠθικῶς τὴν καρδίαν της). Οἱ Ο' ἔχουν «οὐ κατηύθυνε», ἥτοι δὲν κατέστησεν εὐθεΐαν. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ἀπροαίρετος», δὲν ἀποδίδει ἐπακριβῶς τὸ ἐβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ ἐλαφρῶς τοὺς Ο'.

Ἀπωθεν (Σύμμ.). (Ίεζ. 27,28).

Μακρόθεν, πόρρωθεν, ἀπὸ μακριά. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *migrosoth*, ἥτοι τὰ περίχωρα (τὰ προάστια, τὰ λειβάδια). (Εἰς τὸν ἦχον τῆς κραυγῆς τῶν κυβερνητῶν σου θὰ σεισθοῦν τὰ περίχωρα). Οἱ Ο' δὲν ἔχουν ἀκρίβειαν ἐν προκειμένῳ («φόβῳ φοβηθήσονται»). Ὁ δὲ Σύμμαχος, μεταφράζων «οἱ ἄπωθεν», ἥτοι οἱ μακρὰν εὐρισκόμενοι, οἱ ξένοι, ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν καί, βεβαίως, δὲν ἀκολουθεῖ τοὺς Ο'.

Ἀραιὸς (Ἀκύλ.). (Παρ. 10,15).

Λεπτός, ἀδύνατος, ἄτονος, ἀσθενής. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *dallim*, ἥτοι τῶν πτωχῶν (τῶν ἀδυνάτων). (Ἡ περιουσία τοῦ πλουσίου

εἶναι πόλις ὀχυρά, καταστροφὴ δὲ τῶν πτωχῶν εἶναι ἢ πτωχεία των). Οἱ Ο' , παραδόξως καὶ δι' ἀγνώστους λόγους, ἔχουν «ἀσεβῶν». Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «ἀραιῶν», προσεγγίζει ἐλαφρῶς τὸ ἐβραϊκόν, ἀφίσταται δὲ σαφῶς τῶν Ο' . Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Ψαλμ. 81(82),3, ὡς ἐπίσης καὶ ὑπὸ τοῦ Θεοδοτίωνος ἐν Παρ. 10,15.

Ἀραιῶ (Ἀκύλ.). (Ἡσ. 38,14).

Καθιστῶ τι ἀραιόν, ἀραιῶνω, χαλαρῶ δεσμόν. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει dallu, ἥτοι ἐξησθένησαν (ἐξηντλήθησαν, ἐμαράνθησαν). (Οἱ ὀφθαλμοί μου ἐξησθένησαν βλέποντες πρὸς τὰ ἄνω). Οἱ Ο' ἔχουν «ἐξέλιπον», ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «ἡραιώθησαν», προσεγγίζει ἐλαφρῶς τὸ ἐβραϊκόν, ἀπομακρύνεται δὲ ἀπὸ τοὺς Ο' . Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Β' Βασ. (Σαμ.) 3,1.

Ἀρδεία (Σύμμ.). (Κριτ. 1,15).

Ἄρδευσις, πότισμα. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει gulloth majim, ἥτοι πηγὰς ὑδάτων, τόπους ἀναβρύοντας ὕδατα, ποτιστικούς. (Ἐπειδὴ μοῦ ἔδωσες νότιον, ξηρὰν γῆν, δώσέ μου [καὶ] ποτιστικούς τόπους). Οἱ Ο' ἔχουν «λύτρωσιν ὕδατος», ἥτοι πηγὴν ὕδατος (ἐκ τῆς ὁποίας θὰ προήρχετο ἀνακούφισις καὶ ἡ ἀπολύτρωσις ἐκ τῶν δεινῶν τῆς λειψυδρίας). Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ἀρδεΐαν» καὶ κατ' ἄλλην γραφὴν «κτῆσιν», ἀποδίδει παραπλησίως τὸ ἐβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ καὶ τοὺς Ο' .

Ἄρδομαι (Σύμμ.). (Ἰωβ 21,24).

Ποτίζομαι, ἀρδεύομαι, ἀναψύχομαι, δροοσίζομαι. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει ješurqe, ἥτοι δροοσίζεται (ποτίζεται, ἀναψύχεται). (Τὸ ἐσωτερικόν τοῦ σώματός του εἶναι πλήρες πάχους, καὶ ὁ μυελὸς τῶν ὀστέων του δροοσίζεται). Οἱ Ο' ἔχουν «διαχεΐται», ἥτοι θὰ διασκορπισθῇ, θὰ ἐκχειλισθῇ. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ἀρδόμενος», ἀποδίδει μᾶλλον ὀρθῶς τὸ ἐβραϊκόν, ἀπομακρύνεται ὅμως ἀπὸ τοὺς Ο' .

Ἀρκετὸς (Ἀκύλ.). (Δευτ. 25,2).

Ἰκανοποιητικός, ὅσος χρειάζεται, ἐπαρκής. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει ke-de riš'atho, ἥτοι ἀναλόγως τῆς παραβάσεώς του. (Καὶ θὰ καθίσῃ αὐτὸν κάτω ὁ κριτής, καὶ θὰ τὸν μαστιγώσουν ἐνώπιόν του μὲ τὸν ἀπαραίτητον [τὸν πρέποντα] ἀριθμὸν μαστιγώσεων, ἀναλόγως τῆς παραβάσεώς του). Οἱ Ο' ἔχουν «κατὰ τὴν ἀσέβειαν αὐτοῦ», ὑπὸ τὴν

ὡς ἄνω σημασίαν. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «πρὸς ἀρετόν», δὲν ἀποδίδει ἐπακριβῶς τὸ ἐβραϊκόν, οὔτε τοὺς Ο'.

Ἄρμα (Ἀκύλ.). (Ἱερ. 23,33).

Τὸ βάρος τὸ ὅποιον αἶρει τις, τὸ φορτίον. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει mas-sa', ἥτοι φορτίον. (Καὶ ἐὰν σᾶς ἐρωτήσουν ἐκ τοῦ λαοῦ τούτου ... λέγοντες «ποῖον εἶναι τὸ φορτίον τοῦ Κυρίου;», θὰ ἀπαντήσετε πρὸς αὐτούς· «σεῖς εἴσθε τὸ φορτίον»). Οἱ Ο', ἀποδίδοντες τὴν ἰδίαν αὐτὴν λέξιν μὲ μίαν ἄλλην ἐννοίαν τῆς, ἔχουν «λήμμα», ἥτοι χρησιμότης, προφητεία, δῶρον κ.λπ. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «ἄρμα», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἐβραϊκόν καὶ δὲν λαμβάνει ὑπ' ὄψιν τοὺς Ο', οἱ ὅποιοι ἀφίστανται τοῦ ἐβραϊκοῦ. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπὸ τοῦ Ἀκύλα καὶ ἐν Ἀριθμ. 11,11. Δευτ. 1,12. Δ' (Β') Βασ. 5,17. Παρ. 31,1. Ἱερ. 15,1. 19,1. 21,13. 23,1. 30,6. Ἰεζ. 12,10. Ὡση 8,10. Ναοὺμ 1,1. Ἀββ. 1,1. Μαλ. 1,1.

Ἄρμενα (Σύμμ.). (Ψαλμ. 73 [74],5).

Διάφορα ἐργαλεῖα. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει qardummoth, ἥτοι πελέκεις. (Ὅπως ὅταν σηκώσουν τοὺς πελέκεις καὶ κατακόψουν πυκνὸν δάσος). Οἱ Ο' ἔχουν «ἄξιναις» (στίχ. 6' [τὸ κείμενον τῶν Ο' εἶναι τεταραγμένον εἰς τὸ σημεῖον αὐτό]). Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ἐν ἀρμένιοις», προσεγγίζει τὸ ἐβραϊκόν, ὡς ἐπίσης καὶ τοὺς Ο'.

Ἄρνησις (Ἀκύλ.). (Ἰωβ 16,8).

Ἡ ἀπόκρουσις, ἡ ἀπόρριψις, τὸ νὰ ἀρνήται κάποιος, νὰ μὴ συγκατατίθεται, νὰ μὴ δέχεται κάτι. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει khaħaši, ἥτοι ἡ ἰσχνότης μου. (Ἐπαναστᾶσα δὲ ἡ ἰσχνότης μου ἐναντίον μου, μαρτυρεῖ ἐπὶ τοῦ προσώπου μου). Οἱ Ο' ἔχουν «τὸ ψεῦδος μου». Ἐνταῦθα δέον νὰ σημειωθῇ, ὅτι ἡ οἰκεία ἐβραϊκὴ λέξις ἔχει σχέσιν καὶ πρὸς τὴν ἰσχνότητα καὶ πρὸς τὸ ψεῦδος ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν ἄρνησιν. Οὕτω δὲν πρέπει νὰ θεωρῇται παράδοξον, ὅτι εἰς τὰ τρία, ὡς ἄνω, διάφορα κείμενα, ἥτοι τοῦ Ἀκύλα, τῆς ἐβραϊκῆς Βίβλου καὶ τῶν Ο', γίνεται χρῆσις καὶ τῶν τριῶν αὐτῶν λέξεων. Ὅπωςδήποτε ὁμως τὸ νόημα τοῦ κειμένου δὲν εἶναι ὁμαλὸν καὶ σαφές. Διὰ τοῦτο δὲν εἶναι εὐχερὴς καὶ ἡ διακρίβωσις τῆς ἐννοίας τῆς ἐν προκειμένῳ μεταφράσεως τοῦ Ἀκύλα, ἐχούσης «ἡ ἄρνησίς μου».

Ἄρνητις (Ἀκύλ.). (Ἱερ. 30,9).

Ὁ ἀρνούμενος, ὁ μὴ συγκατατιθέμενος. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει meri, ἥτοι ἀποστάτης. (Οὗτος εἶναι λαὸς ἀπειθής, υἱοὶ ἀποστάται, οἱ ὅποιοι δὲν θέλουν νὰ ἀκούσουν τὸν νόμον τοῦ Κυρίου). Οἱ Ο' ἔχουν

«ψευδεῖς». Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «ἀρνηταί», προσεγγίζει τὸ ἐβραϊκόν, ἀφίσταται ὁμως τῶν Ο'.

Ἄρρητος (Σύμμ.). (Λευιτ. 18,23).

Ὁ μὴ ἐπιτρεπόμενος ἢ μὴ δυνάμενος νὰ λεχθῇ, νὰ περιγραφῇ, ὁ ἀκατονόμαστος, ἀνόσιος, ἀπερίγραπτος. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *tebel*, ἥτοι ἡθικὴ ἀκαθαρσία, σιχαμερόν. (Καὶ καμμία γυνὴ νὰ μὴ σταθῇ ἔμπροσθεν κτήνους, διὰ νὰ βατευθῇ ὑπ' αὐτοῦ, διότι αὐτὸ εἶναι σιχαμερόν). Οἱ Ο' ἔχουν «*μυσαρόν*». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «*ἄρρητον*», ἀποδίδει μᾶλλον ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ ὅλιγον καὶ τοὺς Ο'.

Ἄρρυπος (Σύμμ.). (Ἰωβ 25,4).

Ὁ ἄνευ ρύπου, ὁ ἀκηλίδωτος, καθαρὸς. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *uma-jizke*, ἥτοι καὶ πῶς δύναται νὰ εἶναι καθαρὸς; (Πῶς δύναται νὰ δικαιωθῇ ἄνθρωπος ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ; καὶ πῶς δύναται νὰ εἶναι καθαρὸς ὁ γεννηθεὶς ἐκ γυναικός;). Οἱ Ο' ἔχουν «*ἡ τίς ἂν ἀποκαθαρίσαι ἑαυτόν*», ὑπὸ τὴν αὐτὴν σημασίαν. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «*διὰ τίνος ἄρρυπος (ἔσται)*», ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ σημαντικῶς καὶ τοὺς Ο'.

Ἄρτυσις (Σύμμ.). (Ἰωβ 41,23).

Τὸ καρυκεύειν τὰ φαγητὰ (βλ. **ἄρτύω**). Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *kammer-qaha*, ἥτοι ὡς μυροδοχεῖον. (Ἀναταράσσει τὴν ἄβυσσον ὡς λέβητα, κάμνει τὴν θάλασσαν ὡς μυροδοχεῖον). Οἱ Ο' ἔχουν «*ὥσπερ ἐξάλειπτρον*», ἥτοι ὡς λήκυθον, ὡς δοχεῖον ἀρώματος. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «*ὡς ... ἄρτυσιν*», προσεγγίζει τὸ ἐβραϊκόν, ὡς ἐπίσης καὶ τοὺς Ο'.

Ἄρτύω (Σύμμ.). (Ἰσμ. 8,2).

Καρυκεύω, ἀλατίζω φαγητόν, διὰ νὰ καταστῇ εὐγευστον, ἀρτύνω, ἀρταίνω. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *hareqah*, ἥτοι ἀρωματισμένον (ἡρτυμένον μὲ ἀρώματα). (Νὰ σὲ ποτίσω ἀρωματισμένον οἶνον [ἡρτυμένον μὲ ἀρώματα] ἀπὸ τὸν χυμὸν τῶν ροδιῶν μου). Οἱ Ο' ἔχουν «*μυρεψικου*», ἥτοι, ἐπίσης, ἀρωματισμένον. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «*ἡρτυμένον*», ἀποδίδει λίαν ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, ἐναρμονίζεται δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'.

Ἀρύω (Σύμμ.). (Παρ. 8,35).

Ἀντλῶ, ἐξάγω ὕδωρ ἢ ἄλλο ὑγρόν. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *wajjarheq*, ἥτοι καὶ λαμβάνει, καὶ ἀντλεῖ, καὶ ἀπολαμβάνει.

(Ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος εὐρίσκει ἐμέ, εὐρίσκει ζωήν, καὶ ἀπολαμβάνει χάριν ἀπὸ τὸν Κύριον). Οἱ Ο' ἔχουν «καὶ ἐτοιμάζεται», ἥτοι καὶ πορίζεται, καὶ ἀποκτᾷ. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «καὶ ἀρύεται», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἐβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ καὶ τοὺς Ο'.

Ἀρχῆθένδε (Ἀρχῆθεν) (Ἀκύλ.). (Ἰεζ. 8,16).

Ἐξ ἀρχῆς, ἀνέκαθεν. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει qedema, ἥτοι ἔμπροσθεν, πρὸς ἀνατολὰς. (Μὲ τὰ νῶτα αὐτῶν πρὸς τὸν ναὸν τοῦ Κυρίου καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν πρὸς ἀνατολὰς). Οἱ Ο' ἔχουν «ἀπέναντι». Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «ἀρχῆθένδε», λαμβάνει ὑπ' ὄψιν του ἄλλην σημασίαν τῆς ὡς ἄνω ἀντιστοίχου ἐβραϊκῆς λέξεως, ὡς χρονικοῦ ἐπιρρήματος, ἥτοι «ἐξ ἀρχῆς», «πρὸ καιροῦ» κ.λπ. Ὅπως δὲ ὅποτε ὁμως δὲν ἔχει θέσιν ἢ μετάφρασις αὕτη εἰς τὴν συνάφειαν τοῦ ὑπ' ὄψει κειμένου. Οὕτω δὲν θεωρῶ ἐπιτυχῆ τὴν εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ μετάφρασιν τοῦ Ἀκύλα.

Ἀρχιποίμην (Σύμμ.). (Δ' [B'] Βασ. 3,4).

Ὁ πρῶτος, ὁ ἐπὶ κεφαλῆς, ὁ προϊστάμενος τῶν ποιμένων. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει noqed, ἥτοι ποιμήν, ποιμνιοτρόφος. (Ὁ δὲ Μωσᾶ, ὁ βασιλεὺς τῆς Μωάβ, ἦτο ποιμνιοτρόφος). Οἱ Ο' ἀφήνουν τὴν λέξιν ἀμετάφραστον («νωκήδ», κατὰ τὴν Σήξτειον ἔκδοσιν, «νωκήθ», κατὰ τοὺς κώδικας ΑΒ), ἴσως λόγῳ ἀγνοίας τῆς σημασίας τῆς²¹. Ὁ Σύμμαχος μετέφρασεν ἐνταῦθα «ἀρχιποίμην» καὶ ὄχι «ποιμήν», πιθανῶς λόγῳ τῆς ιδιότητος τοῦ Μωσᾶ ὡς βασιλέως.

Ἀρχοντικός (Σύμμ.). (Ἡσ. 32,8).

Ὁ ἀναφερόμενος εἰς ἄρχοντα, μεγαλόψυχος, ἀριστοκρατικός. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει nediboth, ἥτοι ἡγεμονικός, εὐγενεὶς (πράξεις). (Ὁ δὲ ἡγεμὼν βουλευέται ἡγεμονικῶς πράξεις, καὶ εἰς ἡγεμονικὰ ἔργα θὰ στηρίζεται). Οἱ Ο' ἔχουν «συνετὰ» (ἔργα). Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ἀρχοντικά», ἀποδίδει λίαν εὐστόχως τὸ ἐβραϊκόν, ἐναρμονίζεται δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Ἐκκλ. 10,4.

Ἀρωματίζω (Ἀκύλ.). (Γέν. 50,2).

Ἐπαλείφω δι' ἀρώματος, καθιστῶ τι εὐώδες. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει lahanot, ἥτοι νὰ βαλσαμώσουν. (Προσέταξε δὲ ὁ Ἰωσήφ τοὺς δούλους αὐτοῦ τοὺς ἱατροὺς νὰ βαλσαμώσουν τὸν πατέρα του). Οἱ Ο'

21. Περισσότερα περὶ τούτων βλ. ἐν Π. Σιμωτᾶ, *μν. ἔργ.*, σελ. 48 (ἐν λ. νωκεδεῖμ), καὶ Τοῦ αὐτοῦ, *Αἱ ἀμετάφραστοι λέξεις ἐν τῷ κειμένῳ τῶν Ο'*, σελ. 121 (ἐν λ. νωκήδ).

έχουν «ένταφιάσαι», ήτοι νά κηδεύσουν, νά τελέσουν τήν έντάφιον τελετήν. 'Ο 'Ακύλας, μεταφράζων «του άρωματίσαι», αποδίδει όρθώς τò έβραϊκόν, τò όποϊον έχει καί τήν έννοιαν του βαλσαμώνειν άλλα καί του άρωματίζειν. 'Από τής άπόψεως αυτής φαίνεται ότι δέν διαφωνεί καί προς τούς Ο', οίτινες χρησιμοποιούν τò εύρυτέρας σημασίας ρήμα «ένταφιάζειν». 'Η λέξις χρησιμοποιείται υπό του 'Ακύλα δις έν τῷ ως άνω χωρίῳ, άπαντᾷ δέ καί έν στίχ. 3 καί 26.

'Ασελγῶς (Σύμμ.). (Ώση 7,14).

Αίσχρῶς, άκολάστως, κατὰ τρόπον άσελγῆ. Τò έβραϊκόν έχει miškebotham, ήτοι επάνω εις τὰς κλίνας των. (Δέν έφώναζον προς έμέ με τήν καρδίαν των, άλλ' ώδύροντο επάνω εις τὰς κλίνας των). Οί Ο' έχουν, παρομοίως, «έν ταῖς κοιταῖς αὐτῶν». 'Ο Σύμμαχος, μεταφράζων «άσελγῶς», δέν εἶναι μὲν σαφής, άλλ' όπωςδήποτε προσεγγίζει τόσον τò έβραϊκόν, όσον καί τούς Ο', τοσούτῳ μάλλον καθ' όσον ή δυσχερής καί δυσερμήνευτος λέξις miškebotham έχει σχέσιν, έκτος τῶν άλλων, καί προς τήν κλίνην καί τήν σαρκικήν μεΐξιν. 'Η λέξις «άσελγῶς» χρησιμοποιεῖται έν τῷ ως άνω χωρίῳ καί υπό του 'Ακύλα.

'Ασχωμα (Σύμμ.). (Ίησ. Ν. 3,16).

'Η λέξις έχει σχέσιν προς τεμάχιον εκ δέματος, χρήσιμον εις τὰς τριήρεις, άλλα καί προς τήν έν τῷ μαστῷ πῆξιν του γάλακτος. Τò έβραϊκόν έχει ned-'ehad, ήτοι εις ένα σωρόν (ύδάτων). (Καί έσταμάτησαν τὰ εκ τῶν άνω κατερχόμενα ύδατα, καί ύψώθησαν εις ένα σωρόν, εις πολὺ μακρινήν απόστασιν από τήν πόλιν 'Αδάμ). Οί Ο' έχουν «πῆγμα», ήτοι συμπαγή μάζαν. 'Ο Σύμμαχος, μεταφράζων «άσχωμα», έχει υπ' όψει του καί χρησιμοποιεῖ τήν δευτέραν εκ τῶν ως άνω δύο έννοιῶν τής λέξεως αυτής («άσχωμα») καί προσεγγίζει τò έβραϊκόν, περισσότερο δέ καί τούς Ο'. 'Η ίδια λέξις χρησιμοποιεῖται υπ' αὐτοῦ καί έν στίχῳ 13.

'Ασπιλος (Σύμμ.). (Ίωβ 15,15).

Αὐτὸς ό όποῖος δέν έχει σπῖλον, ό καθαρός, άκηλίδωτος, άμemptos, άψογος, άγνός. Τò έβραϊκόν έχει lo-'zakku, ήτοι δέν εἶναι καθαροί. (Δέν έμπιστεύεται εις τούς άγίους αὐτοῦ, καί οί ούρανοί δέν εἶναι καθαροί ένώπιον τῶν όφθαλμῶν του). Οί Ο' έχουν, παρομοίως, «οὐ καθαρός». 'Ο Σύμμαχος, μεταφράζων «οὐ (δὲ ούρανός) άσπιλος», αποδίδει όρθότατᾶ τò έβραϊκόν, έναρμονιζόμενος καί προς τούς Ο'.

Ἄσπλαχνος (Σύμμ.). (Ίεζ. 31,12).

Σκληρός, ψυχρός, ἀνελεήμων, δειλός, ἄτολμος. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *zarim*, ἥτοι ξένοι. (Θὰ τὴν κατακόψουν δὲ ξένοι, οἱ πλέον τρομεροὶ τῶν ἐθνῶν, καὶ θὰ τὴν ρίψουν εἰς τὰ ὄρη). Οἱ Ο' ἔχουν, παρομοίως, «ἀλλότριον». Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «ἀσπλαχνοί», δὲν ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, οὔτε συμφωνεῖ πρὸς τοὺς Ο', οἱ ὅποιοι συμπορεύονται ἐνταῦθα μὲ τὸ ἐβραϊκόν. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Παρ. 17,11, ὡς ἐπίσης καὶ ὑπὸ τοῦ Ἀκύλα ἐν Δευτ. 32,33.

Ἄσπλαχνῶ (Θεοδοτ.). (Ίωβ 41,2).

Εἶμαι ἄσπλαχνος, σκληρός, ἀνοικτίρμων. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *lo'-akhzar*, ἥτοι δὲν εἶναι πολὺ σκληρός, αὐθάδης; (Δὲν εἶναι πολὺ σκληρός, ὥστε νὰ δυνηθῇ τις νὰ ἐξεγείρῃ αὐτόν;). Οἱ Ο' ἔχουν «οὐ δέδοικας;», ἥτοι δὲν φοβεῖσαι; Ὁ Θεοδοτίων, μεταφράζων «οὐδὲ μὴ ἀσπλαχνήσω», προσεγγίζει σημαντικῶς τὸ ἐβραϊκόν, ἀπομακρύνεται ἐν τούτοις ἀπὸ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ἐν τῷ ὡς ἄνω χωρίῳ καὶ ὑπὸ τοῦ Ἀκύλα.

Ἄστατῶ (Ἀκύλ.). (Ἡσ. 58,7).

Μετακινοῦμαι συνεχῶς, περιπλανῶμαι, εἶμαι ἀσταθής, ἄστατος. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *merudim*, ἥτοι τοὺς ἀστέγους (τοὺς κατατρεγμένους). (Δὲν εἶναι [νηστεία] τὸ νὰ μοιράξης τὸν ἄρτον σου μὲ τὸν πεινῶντα, καὶ τοὺς πτωχοὺς ἀστέγους νὰ εἰσάγῃς εἰς τὴν οἰκίαν σου;). Οἱ Ο' ἔχουν, ἐπίσης, «ἀστέγους». Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «ἀστατούντας», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἐβραϊκόν, συμφωνεῖ δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'.

Ἄσυνετίζομαι (Ἀκύλ.). (Ίερ. 10,8).

Εἶμαι ἀσύνετος, ἀπερίσκεπτος, δὲν ἀντιλαμβάνομαι ἐπαρκῶς, δὲν συλλογίζομαι. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *wejikhsalu*, ἥτοι καὶ εἶναι ἄφρονες. (Καὶ εἶναι ὅλως διόλου ἀνόητοι καὶ ἄφρονες). Τὸ οἰκεῖον χωρίον ἐλλείπει ἐκ τοῦ κειμένου τῶν Ο'. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «ἀσυνετιοθήσονται», προσεγγίζει πολὺ τὸ ἐβραϊκόν.

Ἀσχημόνησις (Σύμμ.). (Ψαλμ. 43 [44],16).

Ἀσχημοσύνη, αἰσχύνη, ἐντροπή. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *kelimmathi*, ἥτοι ἡ ἐντροπή μου. (Ὅλην τὴν ἡμέραν ἡ ἐντροπή μου εἶναι ἐνώπιόν μου). Οἱ Ο' ἔχουν, ἐπίσης, «ἡ ἐντροπή μου». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ἡ ἀσχημόνησίς μου», ἀποδίδει λίαν ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, ἐναρμονίζεται δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν 68 (69),8.

Ἀσωτεύομαι (Θεοδοτ.). (Ήσ. 28,7).

Εἶμαι ἄσωτος, κατασπαταλῶ, διάγω βίον δαπανηρὸν καὶ ἀνήθικον. Τὸ βιβλικὸν κείμενον, τόσον τὸ ἐβραϊκόν, ὅσον καὶ τῶν Ο', εἶναι λίαν δυσχερὲς ἐνταῦθα. Ὁ προφήτης ὁμιλεῖ διὰ τὴν κατάπτωσιν τῆς πνευματικῆς ἡγεσίας τοῦ Ἰσραήλ, ἥτοι τῶν προφητῶν καὶ ἱερέων, οἵτινες, ἐπιδιδόμενοι εἰς οἰνοποσίαν, κλονίζονται, τρικλίζουσιν καὶ πλανῶνται ἐν τῇ ἐκτελέσει τοῦ περὶ τὰς ὁράσεις καὶ τὴν κρίσιν ἔργου των. Ταῦτα δὲν ἔχουν ἀποδώσει ἱκανοποιητικῶς οἱ Ο', ἔχοντες εἰς τὸ κρίσιμον σημεῖον «ἐπλανήθησαν τοῦτ' ἔστι φάσμα», πρὸς δῆλωσιν, προφανῶς, τῆς ἀπαισίας ἐμφανίσεως τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος προσώπων. Ὁ Θεοδοτίων, μὴ κατανοῶν καλύτερον τὸ κείμενον, μεταφράζει αὐτόθι «ἡσωτεύθησαν ὑπερόγκως».

Ἀτάκτως (Σύμμ.). (Δ' [Β'] Βασ. 9,20).

Ἀνωμάλως, χωρὶς τάξιν. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *bešigga'on*, ἥτοι μετὰ μανίας, μανιωδῶς. (Καὶ ἡ πορεία του εἶναι ὡς ἡ πορεία τοῦ Ἰού, τοῦ υἱοῦ τοῦ Ναμεσσί, διότι οὗτος ὁδηγεῖ μανιωδῶς). Οἱ Ο' ἔχουν «ἐν παραλλαγῇ», ἥτοι ἐν παραφροσύνῃ. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ἀτάκτως», ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, συμβαδίζει δὲ κατὰ βάσιν καὶ πρὸς τοὺς Ο'.

Ἀτειχίστως (Σύμμ.). (Ζαχ. 2,4 [8]).

Χωρὶς περίφραξιν, χωρὶς προστατευτικὸν τεῖχος. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *perazoth*, ἥτοι χωρὶς τείχη. (Ἡ Ἱερουσαλήμ θὰ παραμείνῃ [θὰ κατοικηθῇ] χωρὶς τείχη, λόγῳ τῶν ἐν αὐτῇ πολλῶν ἀνθρώπων καὶ ζώων). Οἱ Ο', ἐκ συγχύσεως, προφανῶς, πρὸς τὸ ἐβραϊκὸν *peri* (καρπός), μεταφράζουσιν «κατακάρπως», ἥτοι ἐν ἀφθονίᾳ. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ἀτειχίστως», ἀποδίδει ὀρθότατα τὸ ἐβραϊκόν καὶ δεδικαιολογημένως δὲν συμφωνεῖ πρὸς τοὺς Ο'.

Ἀτέκνωσις (Ἀκύλ.). (Ψαλμ. 34 [35],12).

Ἀδυναμία πρὸς τεκνογονίαν, ἔλλειψις τέκνων, στείροτης, ἀγονία. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *šekhol*, ἥτοι στέρησιν. (Μοῦ ἀνταποδίδουν κακὸν ἀντὶ καλοῦ, στέρησιν εἰς τὴν ψυχὴν μου). Οἱ Ο' ἔχουν «καὶ ἀτεκνίαν», ἥτοι καὶ στείροτητα. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «ἀτέκνωσιν», δὲν ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, ἐνῶ, ἀντιθέτως, συμφωνεῖ ἀπολύτως πρὸς τοὺς Ο'.

Ἀτελεσφόρητος (Σύμμ.). (Ἰωβ 31,40).

Ὁ μὴ εὐδοκιμήσας, ὁ χωρὶς ἀποτελεσμα, ὁ ἀτελής, εἰδικώτερον

δὲ τὸ φυτόν, τὸ ὅποιον δὲν ἔχει ἀναπτυχθῇ πλήρως, δὲν ἔχει ὠριμάσει. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *ba'eša*, ἥτοι *ζιζάνια*. (Ἐντὶ σίτου νὰ φυτρώουν τριβόλοι καὶ ἐντὶ κριθῆς *ζιζάνια*). Οἱ Ο' ἔχουν «*βάτος*». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «*ἀτελεσφόρητα*», προσεγγίζει τὸ ἐβραϊκόν, παρομοίως δὲ καὶ τοὺς Ο'.

Ἄτη (Ἀκύλ.). (Σοφ. 1,15).

Ἀφροσύνη, μανία, ὀλεθρος, συμφορά. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *'ebra*, ἥτοι ὀργῆς. (Ἡμέρα ὀργῆς θὰ εἶναι ἡ ἡμέρα αὕτη). Οἱ Ο' ἔχουν, ἐπίσης, «*ὀργῆς*». Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «*καὶ ἄτης*», ἀποδίδει μᾶλλον ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, συμφωνεῖ δὲ ἐξ ἴσου καὶ πρὸς τοὺς Ο'.

Ἄτομος (Σύμμ.). (Ἡσ. 54,8).

Αὐτὸς ὁ ὅποιος δὲν ἐπιδέχεται τομὴν ἢ ὑποδιαίρεσιν, ὁ ἀδιαίρετος, ἄτμητος, ἀχώριστος, ὁ ἀπείρως μικρός, ὁ ἀπειροελάχιστος. Τὸ κείμενον εἶναι ἀσαφές. Εἰς τὸ ἐβραϊκόν ἀναγινώσκομεν *bešetseph qetseph histarti ... rega'*, τὸ ὅποιον σημαίνει «*εἰς ἑξαψιν ὀργῆς ἀπέκρουσα δι' ὀλίγον*». (Εἰς ἑξαψιν ὀργῆς ἀπέκρουσα δι' ὀλίγον τὸ πρόσωπόν μου ἀπὸ σοῦ). Οἱ Ο' ἔχουν «*ἐν θυμῷ μικρῷ ...*», ὑπὸ τὴν αὐτὴν σημασίαν. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «*ἐν ἀτόμῳ ὀργῆς*», προσεγγίζει ἐλαφρῶς τὸ ἐβραϊκόν, ὁμοίως δὲ καὶ τοὺς Ο'.

Ἄτονος (Ἀκύλ.). (Ἰωβ 5,16).

Ὁ μὴ ἔντονος, ὁ χαλαρός, ἀδύνατος, ράθυμος. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *laddal*, ἥτοι (διὰ) τὸν πτωχόν. (Καὶ [διὰ] τὸν πτωχὸν ὑπάρχει ἐλπίς, καὶ ἐμφράσσεται τῆς ἀνομίας τὸ στόμα). Οἱ Ο' ἔχουν «*ἀδυνάτω*». Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «*ἀτόνων*», ἀποδίδει παραπλησίως τὸ ἐβραϊκόν, συμφωνεῖ δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται καὶ ὑπὸ τοῦ Συμμάχου ἐν Ψαλμ. 81 (82),3.

Ἄτονῶ (Ἀκύλ.). (Ψαλμ. 68 [69],24).

Καθιστῶ τι ἄτονον, χαλαρόν, ἀσθενές. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *ham'ad*, ἥτοι νὰ τρέμη (νὰ εἶναι χαλαρά). (Ἄς σκοτισθοῦν οἱ ὀφθαλμοὶ των, ὥστε νὰ μὴ βλέπουν, καὶ ἃς κάμῃς τὴν ράχιν των νὰ τρέμη συνεχῶς). Οἱ Ο' ἔχουν «*σύγκαμψον*», ἥτοι λύγισε, καμπύλωσε. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «*ἀτόνωσον*», ἀποδίδει μᾶλλον ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, συμφωνεῖ δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'.

Ἄτρεπτος (Σύμμ.). (Ἰωβ 15,15).

Αὐτὸς ὁ ὅποιος δὲν μετατρέπεται, ὁ ἀμετάτρεπτος, ἀμετάβλητος. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *lo'-zakku*, ἥτοι δὲν εἶναι καθαροί. (Καὶ οἱ οὐρανοὶ δὲν εἶναι καθαροὶ ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν του). Οἱ Ο' ἔχουν,

παρομοίως, «οὐ καθαρός». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «οὐδεὶς ἄτρεπτος», δὲν ἀποδίδει ἐπακριβῶς τὸ ἐβραϊκόν, οὔτε συμφωνεῖ πρὸς τοὺς Ο', οἱ ὁποῖοι μεταφράζουν ἐνταῦθα πιστῶς τὸ ἐβραϊκόν.

Αὐθαίρετος (Σύμμ.). (Ἐξ. 35,5).

Ὁ αὐτοδιορισθεὶς, ὁ ἐνεργῶν ἀφ' ἑαυτοῦ, κατ' ἰδίαν προαίρεσιν καὶ ὄχι κατὰ νόμον ἢ κατὰ κάποιον κανόνα, ὁ ἐκούσιος. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *pedib libbo*, ἥτοι ἐκουσίως, αὐτοπροαιρέτως. (Οἴοσδήποτε ἂς προσφέρῃ αὐτοπροαιρέτως εἰς τὸν Κύριον τὴν προσφοράν του). Οἱ Ο' ἔχουν «ὁ καταδεχόμενος τῇ καρδίᾳ», ἥτοι ὁ βουλόμενος. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «αὐθαίρετος», προσεγγίζει τὸ ἐβραϊκόν καὶ ὀλιγώτερόν πως τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν στίχῳ 22.

Αὐλισμός (Σύμμ.). (Ἡσ. 10,29).

Καταυλισμός, διανυκτέρευσις. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *malon lanu*, ἥτοι νυκτερινὸν κατάλυμα. (Διέβησαν τὴν φάραγγα ἔχουν νυκτερινὸν κατάλυμα εἰς τὴν Γεβά). Οἱ Ο' ἔχουν «καὶ ἤξει», ἥτοι καὶ θὰ φθάσῃ. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «αὐλισμός», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἐβραϊκόν, τὸ κεῖμενον ὁμως τοῦτο διαταράσσεται ἀπὸ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Ἱερ. 9,2.

Αὐλιστήριον (Ἀκύλ.). (Ἡσ. 10,29).

Στάβλος, κατάλυμα. Βλ. **αὐλισμός**. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «αὐλιστήριον», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἐβραϊκόν, τὸ ὁποῖον ὁμως διαταράσσεται ἀπὸ τοὺς Ο'.

Αὐξητικὸς (Ἀκύλ.). (Ἡσ. 32,12).

Αὐτὸς ὁ ὁποῖος ἔχει τὴν ιδιότητα νὰ αὐξάνῃ, ὁ παραγωγικὸς. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *roijja*, ἥτοι παραγωγικούς. (Θὰ κτυπήσετε τὰ στήθεις διὰ τοὺς θελκτικὸς ἀγρούς, διὰ τοὺς παραγωγικοὺς ἀμπελώνας). Οἱ Ο' ἔχουν «γεννήματος», ἥτοι προΐοντος. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «αὐξητικῇ», ἀποδίδει λίαν ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, ἀλλ' ὀλίγον μόνον προσεγγίζει τοὺς Ο'.

Αὔος (Σύμμ.). (Ψαλμ. 101 [102],4).

Ξηρός, εὐθραυστος, ἐξησθενημένος, μαραμένος, εὐπαθής. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *kemoqed*, ἥτοι ὡς φρύγανον. (Αἱ ἡμέραι μου ἐξέλιπον ὡς καπνὸς καὶ τὰ ὀσᾶ μου ἐξηράνθησαν ὡς φρύγανον). Οἱ Ο' ἔχουν, παρομοίως, «ὡσεὶ φρύγιον», ἥτοι ὡς φρύγανον. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ὡς αὔα», προσεγγίζει τὸ ἐβραϊκόν, ὡς ἐπίσης καὶ τοὺς Ο'. Βλ. καὶ **ἀπόκαυμα**.

Αὐταρέσκεια (Σύμμ.). (Ἐκκλ. 6,9).

Τὸ νὰ ἀρέσῃ κάποιος εἰς ἑαυτὸν, ὁ αὐτοθαυμασμός. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *ugē'uth*, ἥτοι καὶ ἐπιδίωξις (καὶ ματαιὰ ἐπιθυμία). (Καὶ αὐτὸ ἐπίσης εἶναι ματαιότης καὶ ἐπιδίωξις πνεύματος). Οἱ Ο' ἔχουν «καὶ προαίρεσις», ἥτοι καὶ ἐσωτερικὴ διάθεσις, πρόθεσις, προτίμησις. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «αὐταρεσκεία», ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὴν πραγματικὴν ἔννοιαν τοῦ ἐβραϊκοῦ ἀλλὰ καὶ τῶν Ο'.

Αὐτεξούσιος (Σύμμ.). (Ἱερ. 41 [34],16).

Κύριος ἑαυτοῦ, ἀνεξάρτητος, ἐλεύθερος. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *hoph-shim*, ἥτοι ἐλευθέρους. (Ἐβεβηλώσατε τὸ ὄνομά μου μὲ τὸ νὰ ἐπαναφέρετε ἕκαστος τὸν δοῦλον αὐτοῦ καὶ τὴν δούλην αὐτοῦ, τοὺς ὁποίους εἶχατε ἀφήσει ἐλευθέρους). Οἱ Ο' ἔχουν, ἐπίσης, «ἐλευθέρους». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «αὐτεξουσίους», ἀποδίδει λῖαν ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, ἐναρμονίζεται δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'.

Αὐτομάτως (Ἀκύλ.). (Ἱσ. 37,30).

Κατὰ τρόπον αὐτόματον, ἐκ τύχης. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *saphiah*, ἥτοι ὅ,τι εἶναι αὐτοφυές. (Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο θὰ φάγετε ὅ,τι εἶναι αὐτοφυές). Οἱ Ο' ἔχουν «ἃ ἔσπαρχας», ἥτοι «ἀπὸ τοὺς καρπούς τοὺς ὁποίους ἔσπειρες». Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «αὐτομάτως», ἀποδίδει καλῶς τὸ ἐβραϊκόν, δὲν ἀπομακρύνεται δὲ καὶ ἀπὸ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ἐν τῷ ὥς ἄνω χωρίῳ καὶ ὑπὸ τοῦ Θεοδοτίωνος, ὡς ἐπίσης καὶ ὑπὸ τοῦ Συμμάχου.

Αὐτοφυῆς (Ἀκύλ.). (Ἱσ. 37,30).

Ὁ ἄνευ σπορᾶς καὶ ἄφ' ἑαυτοῦ φυόμενος, ὁ ἀκαλλιέργητος, ὁ ἐκ φύσεως ὑπάρχων. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *šahis*, ἥτοι ὅ,τι παρὰγεται ἀπὸ τὸ ἴδιον. (Καὶ κατὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος [θὰ φάγετε] ὅ,τι παρὰγεται ἀπὸ τὸ ἴδιον). Οἱ Ο' ἔχουν «τὸ κατάλειμμα», ἥτοι τὸ ὑπόλοιπον, τὸ κατάλοιπον. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «αὐτοφυῆ», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἐβραϊκόν, ἀλλὰ δὲν συμφωνεῖ πρὸς τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ἐν τῷ ὥς ἄνω χωρίῳ καὶ ὑπὸ τοῦ Θεοδοτίωνος, ὡς ἐπίσης καὶ ὑπὸ τοῦ Συμμάχου.

Αὐτόφωρος (Σύμμ.). (Ἰωβ 34,11).

Ὁ ἄφ' ἑαυτοῦ φωραθεὶς, ἀνακαλυφθεὶς, ὁ καταληφθεὶς κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἀδικήματος. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *wekhe'orah*, ἥτοι καὶ κατὰ τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ. (Καὶ θὰ κάμῃ ἕκαστον ἄνθρωπον νὰ εὔρῃ κατὰ τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ). Οἱ Ο' ἔχουν «καὶ ἐν τριβῳ», ὑπὸ τὴν αὐτὴν

ἐννοίαν. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ἐπ' αὐτοφώρῳ», προσεγγίζει ὅπωςδήποτε ἀμφοτέρω τὰ κείμενα.

Αὐχῆσις (Ἀκύλ.). (Ἡσ. 52,1).

Καύχῆσις, σέμνωμα, μεγαλοπρέπεια. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει thiph'artekh, ἥτοι τῆς λαμπρότητός σου (τῆς μεγαλοπρεπείας σου, τῆς καυχῆσεώς σου). (Ἐνδύσου τὰ ἱμάτια τῆς λαμπρότητός σου, Ἱερουσαλήμ, πόλις ἁγία). Οἱ Ο' ἔχουν, παρομοίως πῶς, «τὴν δόξαν σου». Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «τῆς αὐχῆσεώς σου», ἀποδίδει προσφυέστατα τὸ ἐβραϊκόν, ἐναρμονίζεται δὲ ἐπιτυχῶς καὶ πρὸς τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Παρ. 4,9. 19,11.

Αὐχμῶ (Ἀκύλ.). (Ψαλμ. 30 [31],10).

Εἶμαι ἢ γίνομαι αὐχηρὸς, ξηρὸς, στεγνός. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει 'ašeša, ἥτοι ἐμαράνθη (ἐφθάρη). (Ἐμαράνθη ὁ ὀφθαλμός μου ἀπὸ τὴν λύπην, ἢ ψυχὴ μου καὶ ἡ κοιλία μου). Οἱ Ο' ἔχουν «ἐταράχθη». Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «ἠνύχμωθη», ἀποδίδει μᾶλλον καλῶς τὸ ἐβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ καὶ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν 6,8. 30 (31),11.

Ἀφάνεια (Θεοδοτ.). (Ἰεζ. 23,33).

Ἡ ιδιότης, ἡ κατάστασις τοῦ ἀφανοῦς, ἡ ἐξαφάνισις, ἀπώλεια, καταστροφή, ὁ ὄλεθρος. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει ušemama, ἥτοι καὶ τοῦ ἀφανισμοῦ. (Τὸ ποτήριον τῆς ἀδελφῆς σου Σαμαρείας εἶναι τὸ ποτήριον τῆς φρίκης καὶ τοῦ ἀφανισμοῦ). Οἱ Ο' ἔχουν, ἐπίσης, «ἀφανισμοῦ». Ὁ Θεοδοτίων, μεταφράζων «ἀφανείας», ἀποδίδει καλῶς τὸ ἐβραϊκόν, συμφωνεῖ δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'.

Ἀφάσσω (Ἀφάω) (Ἀκύλ.). (Ἡσ. 53,4).

Ψαύω, ψηλαφῶ, ἀρπάζω, ἐγγίζω, ἄπτομαι. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει naga', ἥτοι ἠγγιγμένος, κτυπημένος, τραυματισμένος. (Καὶ ἡμεῖς ἐνομίσαμεν ὅτι ἦτο τραυματισμένος, πληγωμένος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ καὶ τάλαιπωρημένος). Οἱ Ο' ἔχουν «εἶναι ἐν πόνῳ», ἥτοι ὑποφέρει. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «ἀφημένον», προσεγγίζει τὸ ἐβραϊκόν, ἐλαφρῶς δὲ καὶ τοὺς Ο'.

Ἀφέλκω (Ἀκύλ.). (Ἰωβ 5,5).

Ἀποσπῶ βιαίως, ἀφαιρῶ, ἀρπάζω. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει jiqqahehu, ἥτοι ἀρπάζουν αὐτόν. (Οἱ πεινασμένοι τρώγουν τὸν θεωρισμόν των καὶ ἀρπάζουν αὐτὸν ἀπὸ τὰς ἀκάνθας). Οἱ Ο', ἐκλαμβάνοντες, προφανῶς, τὸ ἐβραϊκὸν τοῦτο ῥῆμα ὑπὸ μίαν ἄλλην σημασίαν του,

μεταφράζουν «(οὐκ) ἐξαίρετοι ἔσονται», ἥτοι δὲν θὰ ἐξαίρε-
θοῦν (δὲν θὰ ἀπαλλαγούν τῶν κακῶν καταστάσεων). Ὁ δὲ Ἀκύ-
λας, μεταφράζων «ἀφειλκύναντο», ἀποδίδει προσφυστάτα τὸ ἐβραϊ-
κὸν καὶ δὲν συμπορεύεται πρὸς τοὺς Ο', οἱ ὅποιοι, βεβαίως, ἔχουν
ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ τὸ ἐβραϊκόν.

Ἄφετος (Ἀκύλ.). (Ἥσ. 35,9).

Θηρίον τὸ ὅποιον ἔχει ἀπολυθῇ, ἔχει ἀφεθῇ ἐλεύθερον, ἐκτὸς
ἀγέλης. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει upherits, ἥτοι καὶ ἀρπακτικόν. (Δὲν
θὰ ὑπάρχη ἐκεῖ λέων, καὶ δὲν θὰ ἀνέλθῃ εἰς αὐτὴν ἀρπακτικὸν θη-
ρίον). Οἱ Ο' ἔχουν «τῶν πονηρῶν», ἥτοι τῶν κακῶν καὶ ἐπι-
κινδύνων. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «καὶ ἄφετος», ἀποδίδει ὀρθό-
τατα τὸ ἐβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ καὶ τοὺς Ο'.

Ἀφθογγος (Σύμμ.). (Ἰὼβ 21,5).

Ὁ μὴ ὁμιλῶν, ἄφωνος, ἀνέκφραστος. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει wehašam-
mu, ἥτοι καὶ θὰ ἐκπλαγῇτε. (Ἐμβλέψατε εἰς ἐμὲ καὶ θὰ ἐκ-
πλαγῇτε καὶ θὰ θέσετε τὴν χεῖρα εἰς τὸ στόμα). Οἱ Ο' ἔχουν «θαυμά-
σατε», ὑπὸ παρομοίαν σημασίαν. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ἀφθογ-
γοὶ γίνεσθε», προσεγγίζει πολὺ τὸ ἐβραϊκόν, ὡς ἐπίσης καὶ τοὺς Ο'.

Ἀφοπλίσω (Θεοδοτ.). (Ψσμὲ 11,8).

Ἀφαιρῶ τὰ ὄπλα κάποιου. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει 'ettenkha, ἥτοι νὰ
σὲ παραδώσω. (Πῶς νὰ σὲ παραδώσω, Ἐφραίμ; πῶς νὰ σὲ ἐγ-
καταλείψω, Ἰσραήλ;). Οἱ Ο' ἔχουν «(τί) σὲ διαθῶ;», ἥτοι πῶς νὰ
σὲ μεταχειρισθῶ; Ὁ Θεοδοτίων, μεταφράζων «ἀφοπλίσω σε»,
προσεγγίζει ὀλίγον μόνον τὸ ἐβραϊκόν, ἐλάχιστα δὲ τοὺς Ο'.

Ἀφρονίζω (Ἀκύλ.). (Β' Βασ. [Σαμ.] 15,31).

Ἐμποδίζω, ματαιώνω, καθιστῶ τι ἀνόητον ἢ μάταιον. Τὸ ἐβραϊ-
κόν ἔχει sakkel-na', ἥτοι ματαίωσε, σὲ παρακαλῶ (ἐμπόδι-
σε). (Σὲ παρακαλῶ, Κύριε, ματαίωσε τὰ [πονηρὰ] σχέδια τοῦ Ἀχι-
τόφελ). Οἱ Ο' ἔχουν «διασκεδάσον δῆ», ἥτοι διασκορπίσε, σὲ
παρακαλῶ (διάλυσε, ἀφάνισε, ἀποδοκίμασε). Ὁ Ἀκύ-
λας, μεταφράζων «ἀφρόνισον», κατ' ἄλλην δὲ γραφὴν «κακοφρόνι-
σον», ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ ἀρκούντως καὶ
τοὺς Ο'.

Ἀφρονῶ (Σύμμ.). (Ἰερ. 28 [51],17).

Φέρομαι ἀφρόνως, εἶμαι ἄφρων, ἐνεργῶ ἀνοήτως. Τὸ ἐβραϊκόν
ἔχει nibe'ar, ἥτοι μωραίνεται. (Πᾶς ἄνθρωπος μωραίνεται ἀπὸ
τὴν γνώσιν του· πᾶς χωνευτὴς [εὐγενῶν μετάλλων] καταισχύνεται ἀπὸ

τὰ γλυπτά του). Οἱ Ο' ἔχουν «ἐματαιώθη», ἥτοι ἔγινε μωρὸς (ἐφέρθη ὡς ἀνόητος). Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «*ήφρונהσεν*», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἐβραϊκόν, συμβαδίζει δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Α' Βασ. (Σαμ.) 13,13, ὡς ἐπίσης καὶ ὑπὸ τοῦ Θεοδοτίωνος ἐν Παρ. 30,32.

Ἀχλὺς (Ἀκὺλ.). (Ἰεζ. 12,7).

Θόλωσις τῆς ἀτμοσφαίρας, σκότος, ζόφος, θάμβωμα, ἀραιὰ ὁμίχλη. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *ba'alata*, ἥτοι εἰς τὸ σκότος. (Καὶ κατὰ τὴν ἐσπέραν διήνοιξα ὁπὴν εἰς τὸν τοῖχον διὰ τῶν χειρῶν μου καὶ ἐξῆλθον εἰς τὸ σκότος). Οἱ Ο' ἔχουν «*καὶ κεκρυμμένος*», ἥτοι μὲ συγκεκαλυμμένον τὸ πρόσωπον ἀπὸ τὸ σκότος (κρυφίως). Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «*ἐν ἀχλύι*», ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν καὶ προσεγγίζει τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται καὶ ὑπὸ τοῦ Συμμάχου ἐν Ἰὼβ 3,5.

Ἀχορτασία (Σύμμ.). (Δευτ. 28,20).

Ἀπληστία, βουλμία, ἡ ιδιότης τοῦ ἀχορτάστου. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *'eth-hammehuma*, ἥτοι τὴν ταραχήν, τὴν σύγχυσιν, τὴν φθοράν, τὸν τρόμον. (Ὁ Κύριος θὰ ἀποστείλῃ ἐναντίον σου τὴν κατάραν, τὸν τρόμον καὶ τὴν φθοράν). Οἱ Ο' ἔχουν «*τὴν ἐκλιμίαν*», ἥτοι τὴν μεγάλην στέρησιν, τὴν πείναν, τὸν λιμόν. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «*τὴν ἀχορτασίαν*», δὲν ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, ἐνῶ, ἀντιθέτως, ἀκολουθεῖ τοὺς Ο'.

Ἀχόρταστος (Σύμμ.). (Ψαλμ. 58 [59],16).

Ὁ ἀκόρεστος, ὁ ἄπληστος, ὁ πεινῶν. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *'im-lo' jisbe'u*, ἥτοι ἐὰν δὲν χορτάσουν. (Περιφέρονται διὰ τροφήν, καὶ ἐὰν δὲν χορτάσουν, γογγύζουν). Οἱ Ο' ἔχουν «*ἐὰν δὲ μὴ χορτασθῶσιν*». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «*ἵνα μὴ ἀχόρταστοι*», ἀποδίδει πιστῶς τὸ ἐβραϊκόν, συμφωνεῖ δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'.

Ἀχραντος (Σύμμ.). (Θρην. 4,7).

Ἀμόλυντος, καθαρὸς, ἀγνός, ἄμεμπτος. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *zakku*, ἥτοι καθαρῶτεροι. (Οἱ νέοι τῆς ἡσαν καθαρῶτεροι χιόνος, λευκώτεροι γάλακτος). Οἱ Ο' ἔχουν «*ἐκαθαριώθησαν*», ἥτοι ἡσαν καθαροί. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «*ἄχραντοι*», ἀποδίδει πιστῶς τὸ ἐβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ καὶ τοὺς Ο'.

Ἀχώριστος (Σύμμ.). (Ψαλμ. 54 [55],12).

Ὁ μὴ χωρισθείς, ὁ μὴ χωριζόμενος, ὁ ἀναπόσπαστος. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *welo'-jomiš*, ἥτοι καὶ δὲν ἀπομακρύνονται (καὶ δὲν

χωρίζουν). (Καὶ δὲν ἀπομακρύνονται ἀπὸ τὰς πλατείας αὐτῆς ἢ βία καὶ ἡ ἀπάτη). Οἱ Ο' ἔχουν «καὶ οὐκ ἐξέλιπεν». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ἀχώριστον», προσεγγίζει ἱκανοποιητικῶς τὸ ἐβραϊκόν, ὡς ἐπίσης καὶ τοὺς Ο'.

Ἀψίνθιον (Ἀκύλ.). (Ἱερ. 23,15).

Τὸ φαρμακευτικὸν φυτὸν ἄψινθος καὶ τὸ ἐξ αὐτοῦ παραγόμενον ποτὸν (ἀψέντι). Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει la'ana, ἥτοι μὲ ἀψέντιον, ἐννοουμένων ἐνταῦθα τῶν πικρῶν λαχάνων γενικῶς, ὡς διατροφῆς τῶν ἀναγκῶν καὶ τῶν στερήσεων. (Θὰ θρέψω αὐτοὺς μὲ ἀψίνθιον καὶ θὰ τοὺς ποτίσω δηλητηριασμένα ὕδατα). Οἱ Ο' ἔχουν «ὀδύνην». Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «ἀψίνθιον», ἀποδίδει λίαν ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ καὶ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Ἱερ. 9,15. Παρ. 5,4.

* * *

(Συνεχίζεται)